

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII

Tamara CAZACU, Liliana NICOLAESCU-ONOFREI, Zinaida TĂRIȚĂ

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Manual pentru clasa a III-a,
instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale

CARTIER

MINISTERUL EDUCAȚIEI, CULTURII ȘI CERCETĂRII

Tamara CAZACU

Liliana NICOLAESCU-ONOFREI

Zinaida TĂRÎȚĂ

Limba și literatura română

*Manual
pentru clasa a III-a,
instituțiile cu predare
în limbile minorităților naționale*

Ediția a VI-a, revăzută și adăugită

CARTIER
e d u c a ț i o n a l

Manualul școlar a fost realizat în conformitate cu prevederile Curriculumului la disciplină, aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 1124 din 20 iulie 2018. Manualul a fost aprobat prin ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr. 771 din 5 august 2020, ca urmare a evaluării calității metodico-științifice.

Comisia de evaluare:

Lora Girleanu (coordonator), grad didactic superior, Liceul Teoretic „Alecus Russo”, Chișinău
Diana Scutelnic, grad didactic doi, Liceul Teoretic „Antioh Cantemir”, Chișinău
Natalia Postolachi, grad didactic doi, IP Liceul Teoretic „Petru Movilă”, Chișinău
Nina Butucel, grad didactic unu, Liceul Teoretic „Matei Basarab”, Chișinău
Natalia Jorina, grad didactic doi, Liceul Teoretic „Mihail Lomonosov”, Chișinău

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.
Tel./fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: cartier@cartier.md
cartier.md

*Cărțile Cartier pot fi procurate online pe shop.cartier.md
și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.*

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău. Tel./fax: 022 21 42 03. E-mail: librariadincentru@cartier.md
Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău. Tel.: 022 24 10 00. E-mail: librariadinhol@cartier.md

Colecția Cartier educațional este coordonată de Viorica Goraș-Postică

Editor: Gheorghe Erizanu

Credit fotografic: Cartier, Punkt, Corel Stock Photo Library

Ilustrații: Vitalie Coroban

Lector: Lucia Țurcanu

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Vasile Țugui, Marina Darii

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Combinatul Poligrafic

Tamara Cazacu, Liliana Nicolaescu-Onofrei, Zinaida Tăriță

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ. MANUAL PENTRU CLASA A III-A,
INSTITUȚIILE CU PREDARE ÎN LIMBILE MINORITĂȚILOR NAȚIONALE

Ediția a VI-a, revăzută și adăugită, august 2020

© 2020, 2016, 2012, 2008, 2004, 1999, Editura Cartier pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.

Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții
Cazacu, Tamara.

Limba și literatura română: Manual pentru clasa a 3-a, instituțiile cu predare în limbile minorităților naționale / Tamara Cazacu, Liliana Nicolaescu-Onofrei, Zinaida Tăriță; comisia de experți: Lora Girleanu [et al.]; Ministerul Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova. – Ed. a 6-a, rev. și adăugită. – [Chișinău]: Cartier, 2020 (Combinatul Poligrafic). – 160 p.: fot., il., tab. – (Cartier educațional / col. coord. de Viorica Goraș-Postică, ISBN 978-9975-79-896-9).

Apare din sursele financiare ale Min. Educației, Culturii și Cercet. al Rep. Moldova. – 9360 ex.

ISBN 978-9975-86-441-1

811.135.1'243+821.135.1.09(075.2)

C 32

Acest manual este proprietatea Ministerului Educației, Culturii și Cercetării al Republicii Moldova.

(Denumirea instituției de învățământ)

Acest manual a fost folosit:

Anul de folosire	Numele, prenumele elevului	Anul de studii	Starea manualului	
			La primire	La returnare

- Dirigințele clasei verifică dacă numele, prenumele elevului sunt scrise corect.
- Elevii nu vor face niciun fel de însemnări în manual.
- Aspectul manualului (la primire și la returnare) se va aprecia cu unul dintre următorii termeni: **nou, bun, satisfăcător, nesatisfăcător.**

LIMBA NOASTRĂ

Versuri de Alexei MATEEVICI

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam ce, fără veste,
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i frunză verde,
Zbuciumul din codrii veșnici,
Nistrul lin, ce-n valuri pierde
Ai luceferilor sfeșnici.

Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care-o plâng și care-o cântă
Pe la vatra lor țăranii.

Răsări-va o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

SEMNIFICAȚIILE RUBRICILOR

Tipul de activitate indicat de rubrici

Amintește-ți!

Dialoghează!

Citește!

Observă!

Compară!

Imaginează-ți!

Completează!

Răspunde
la întrebări!

Concurs

Intră în rol!

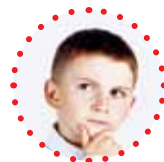
Folosește
cunoștințele!

EVALUARE SUMATIVĂ

Lucrați în perechi!

AUTOEVALUARE

Scrie!

MINIPROIECT

COPII ÎN FAMILIE

Despre membrii familiei

- Cum sunt?
- Ocupațiile membrilor familiei
- Caleidoscopul profesiilor

Casă și mediu de viață

- Camere
- Mobilier

Cum să fim sănătoși?

- Părțile corpului
- Regimul zilei
- Igiena. Obiecte de igienă personală
- Produse sănătoase
- Meniu

Sărbători în familie

- Ziua de naștere
- Sfintele Paști

Despre membrii familiei

Cum sunt?

1. Citește. Pronunță corect sunetul [g], [ğ], [g']. Alcătuieste propoziții cu două îmbinări.

Fotografia familiei, greșeala inginerului, frunză galbenă, geanta lui Gheorghe, covrig gustos.

COMPARĂ!

În limba română:

centru
inginer
liceu
pensionar

În limba rusă:

центр
инженер
лицей
пенсионер

2. Citește textul. Spune cum e familia lui Sergiu.

Eu sunt Sergiu. Vă prezint familia mea. Ea are șapte persoane: mama, tata, bunicul, bunica, fratele, sora și eu. În centrul fotografiei sunt eu. Alături de mine este sora mea, Andreea. Ea este elevă în clasa a cincea. Tot lângă mine e fratele meu, Dumitru. El învață la liceu. Are șaisprezece ani. Lângă fratele meu este mama. Ea are patruzeci de ani. Lângă sora mea se află tatăl nostru. El este inginer și lucrează la uzină. În spatele meu sunt bunicul și bunica. Ei sunt pensionari. Suntem o familie mare și unită.

prezint – представляю
persoană – человек
alături – рядом

noastră – наша
se află – находится
în spatele meu – за мной

3. Răspunde la întrebări cu ajutorul textului și al desenului (pagina 6).

Câte persoane are familia lui Sergiu? Cine se află lângă el? În ce clasă învață sora sa? Unde învață fratele său? Câți ani are Dumitru? Lângă cine se află mama? Cine se află lângă sora lui Sergiu? Unde lucrează tatăl? Câți ani are mama?

4. Spune câți sunt. Alege varianta corectă.

În familia lui Sergiu sunt...

doi ————— bărbați
patru ————— (мужчины)
două ————— femei
trei ————— (женщины)
șapte ————— persoane
opt —————
patru ————— copii
trei —————

Mură-n gură

Câți ani are?

Mărioara are **6 ani**.
Eu am **10 ani**.
Mihai are **19 ani**.
Fratele meu are **20 de ani**.
Tu ai **40 de ani**?
Tata are **45 de ani**.
Bunica are **60 de ani**.

5. Împarte textul în fragmente. Intitulează-le.

Variante: Familia mea. Mama mea.
Fratele meu. Tatăl meu.
Prietenii mei. Bunicii mei.
Eu și sora mea. *Varianta ta.*

6. Citește și completează.

Eu mă numesc Vă prezint ... mea. Ea are ... membri. Fratele meu învață la Tata lucrează la Bunicul și bunica sunt

7. Scrie în locul punctelor verbul *a avea*:

Eu ... 9 ani. Fratele ... 16 ani.
Sora ... doi frați. Bunicul ...
șaiszeci de ani. Bunica ... 3 nepoți.
Bunicul și bunica ... 3 feciori.
Tata ... 40 de ani. Câți ani ... tu?

Mură-n gură

A avea

Eu **am** Noi **avem**
Tu **ai** Voi **aveți**
El, ea **are** Ei, ele **au**

8. Alege și completează:

1) Tata este un bărbat	simpatic – simpatică
2) Mama mea este	bun – bună
3) Bunica noastră este o femeie	modest – modestă
4) Surioara mea este o fetiță	vesel – veselă
5) Fratele meu este un tânăr	inteligent – inteligentă

9. Completează propozițiile cu verbele *a fi, a avea, a chema*.

Acesta ... prietenul meu. ... Gicu. Gicu... elev în clasa a patra. El ... 11 ani. Gicu învață bine, el ... numai note de 8 și 9. Eu îl stimez pe Gicu, fiindcă el ... caracter, ... disciplinat, punctual și bun la inimă.

10. Citește. Spune cum este băiețelul.

- Câți ani ai, băiețule?
- Cinci, unchiule...
- Cinci? Dar nu ești nici cât umbrela mea de înalt!
- Dar câți ani are umbrela Dumneavoastră?

11. Povestește pe baza textului despre:

mama; frate; bunici;
tata; soră; etc.

Model: Sora mea se numește Ea are ... ani.
Ea este Sora învață (lucrează)

12. Prezintă colegului/colegei familia ta (după o fotografie din albumul familiei).

13. Adresează întrebările de mai jos colegului tău/colegei tale.

- Câți copii sunt în familia ta/voastră?
-
- Câți bărbați/câte femei sunt în familia ta/voastră?
-

14. Improvizează două dialoguri cu unul dintre prietenii tăi/cu una dintre prietenele tale.

- a) — Bună ziua!
— ...
— Cum te numești?
— ...
— Cine e în fotografia aceasta?
— ...
— Cine e alături de mama ta?
— ...

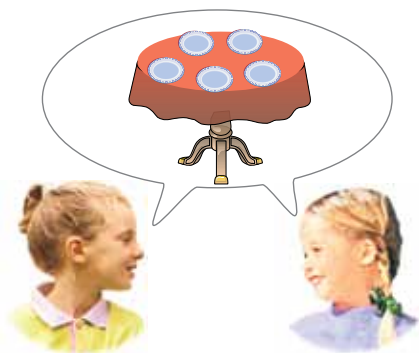
- b) — ...
— Acesta este tatăl meu.
— ...
— Pe tatăl meu îl cheamă Petru.
— ...
— Tatăl meu lucrează la fabrică.
— ...
— În spatele tatei este casa noastră.

15. Citește. Ajută-i pe „eroi” să se înțeleagă.

- a) — Cum te cheamă?
— Ca pe tatăl meu.
— Dar cum îl cheamă pe tatăl tău?
— Ca pe bunițul meu.
— A-a-a! Tu ești...

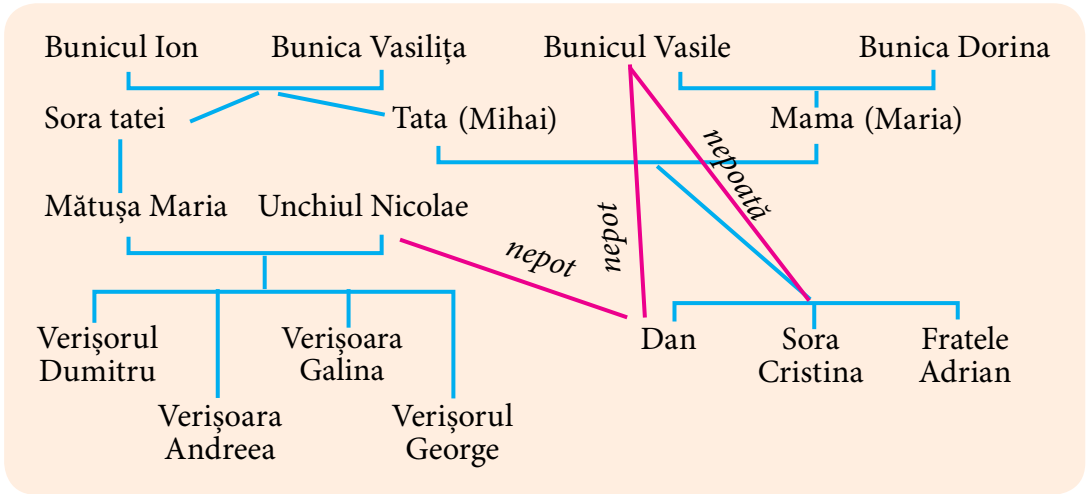
- b) — Câți sunteți în familie?
— Câte farfurii sunt pe masă.
— Și câte farfurii sunt?
— Numără!

16. Citește. Spune cum se numesc fetițele unchiului Păcală.

Am și eu un unchi – Păcală,
Moș Păcală – Potricală.
Unchiul are o soție –
Se numește Păcălia.
Și mai are trei fetițe
Și le cheamă

(Aurel Ciocanu)

17. Analizează schema. Găsește în ea familia lui Dan. Prezint-o.

18. Răspunde la întrebări. Consultă schema (exercițiul 17).

tată
mamă
bunic
bunică
fiu
fică
frate
soră
nepot
nepoată
verișor
verișoară
unchi
mătușă

Câți bunici are Dan? Câți nepoți are bunica Vasilița? Dar bunica Dorina? Câte verișoare are Dan? Câte surori are verișorul Dumitru? Cum o cheamă pe nepoata bunicii Dorina? Câte fice are unchiul Nicolae? Cum o cheamă pe sora tatei? Câți copii au bunicul Ion și bunica Vasilița?

bunici
tați
mame
fii
fice
frați
surori
nepoți
nepoate
verișori
verișoare
unchi
mătuși

19. Alcătuieste o povestire după schema de la exercițiul 17.

20. Consultă schema familiei și răspunde:

- Ce fel de rude sunt Dan și Cristina pentru Adrian?
- În ce relații de rudenie (отношения родства) sunt Adrian și sora tatei?
- Cum o cheamă pe mama mamei?
- Ce fel de rudă este tata pentru verișoarele lui Dan?

Mură-n gură

A fi

Eu **sunt** Noi **suntem**
Tu **ești** Voi **sunteți**
El, ea **este** Ei, ele **sunt**

21. Citește. Spune cu cine te simți bine.

Și mămica, și tătucul,
 Și bunica, și bunicul,
 Frățiorul, surioara,
 Verișorul, verișoara –
 Toți sunt buni și sunt ai mei
 Și mă simt bine cu ei.

22. Improvizează un interviu cu vecinul tău/vecina ta.

Reper: Câți frați ai?
 Câte surori ai?
 Câți verișori și câte verișoare ai?
 Câți ani au ei?
 Câți ani au frații tăi?

22.1. Povestește despre familia vecinului/vecinei.

23. Observă și răspunde:

a) Cine e mai mare?

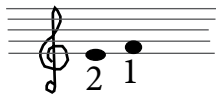

b) Cine e mai mic?

24. Improvizează un interviu cu prietenul tău/prietenă ta. Întreabă câți frați, câte surori are, unde locuiește, ce îi place etc.

25. Cine descifrează mai repede rebusul? Care este cuvântul?

E

” CĂLIN ”

Mură-n gură

tată – tătuc/tătici
(папа) (папочка)

mamă – mămică/mămici
(мама) (мамочка)

frate – frățior/frățiori
(брат) (братик)

soră – surioară/surioare
(сестра) (сестричка)

Mură-n gură

Eu < am < soră/surori.
 nu am < frate/frăți.

nu am = **n-am**

nu avem = **n-avem**

nu ai = **n-ai**

nu aveți = **n-aveți**

nu are = **n-are**

nu au = **n-au**

Despre membrii familiei

Ocupațiile membrilor familiei

1. Citește. Pronunță corect sunetele.

TATA

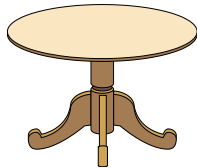
Iar e seară, vine tata.
Mama cântă. Masa-i gata.
Vai, când tata e acasă,
Casa noastră-i mai frumoasă!
(Grigore Vieru)

COMPARĂ!

În limba română:	În limba rusă:
gimnastică	гимнастика
muzică	музыка
citește	читает
tenis	тенис
a practica	практиковать

2. Citește îmbinările. Alcătuieste propoziții.

masă rotundă

față rotundă

3. Construiește comparații, apoi propoziții.

Roșu ca

Alb ca

Albastru ca

Negru ca

4. Citește textul. Spune ce îi place mamei.

MAMA MEA

Sunt Anatol. Știți voi cum e mama mea?
Mama mea se numește Maria. Ea este înaltă, are douăzeci și opt de ani. Practică gimnastica, dar îi place și tenisul. Are o față rotundă,

ochi mari, albaștri. Părul ei este negru ca pana corbului. Îi place să citească, să asculte muzică și să danseze. După părerea mea, ea e cea mai bună, cea mai frumoasă mamă.

practică – занимается
față rotundă – круглое лицо

păr –

să asculte – послушать

după părerea mea – по

моему мнению

negru ca pana corbului –

цвет крыла ворона

5. Răspunde la întrebări:

- 1) Cum o cheamă pe mama?
- 2) Cum este ea? 3) Cum sunt ochii mamei lui Anatol? 4) Dar ai mamei tale? 5) Ce sport practică mama?

6. Privește imaginea. Descrie portretul mamei lui Anatol folosind cuvintele date.

- Păr — lung, scurt (короткие), blond, negru
- Ochi — albaștri, negri, căprui (карие), mari, frumoși
- Frumoasă, simpatică, veselă, tristă (грустная), modernă

7. Povestește despre mama ta.

Model: Mama mea se numește Ea are ... ani. Fața ei ..., ochii Părul mamei este Mama practică Mamei îi place

8. Citește. Despre cine e poezia?

Multe mame sunt pe lume,
Mame scumpe, mame bune;
Dar din toate-n lumea-ntreagă
Una-mi este cea mai dragă.
Știți voi oare cine-i ea?
Asta-i scumpa mama mea.

(Vladimir Rusu)

8.1. Continuă șirul. Apoi scrie propoziții cu două îmbinări.

Mamă blândă, fiu grijuliu,

9. Alege și completează.

Mama e ...	atent – atentă
Bunica e ...	bun – bună
Tata e ...	frumos – frumoasă
Fratele e ...	vesel – veselă

9.1. Spune cum sunt mama, tata, sora folosind comparații.

Model: Surioara mea e frumoasă și gingașă ca o floare.

10. Amintește-ți! În locul punctelor scrie verbul **a avea**.

a) *La forma afirmativă:*

Eu ... zece ani. Mama ...
treizeci de ani. Tata ... doi
frați. Noi ... două surori. Voi
... trei verișoare.

b) *La forma negativă:*

Eu ... frați. Sora mamei
... fiice, are numai fii. Noi ...
verișori. Tu ... soră. Mătușa
mea ... copii.

11. Scrie în locul punctelor verbul **a fi**:

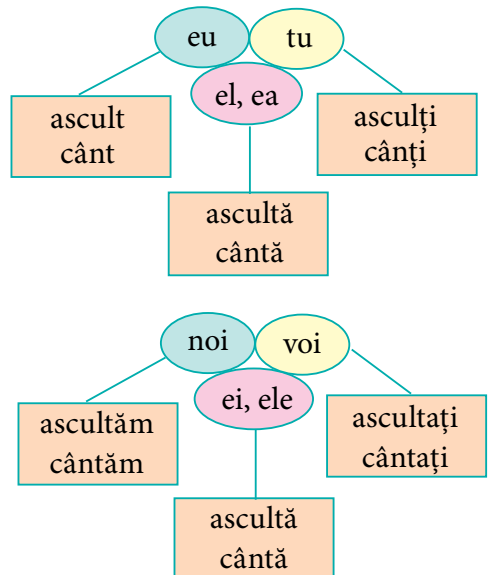
- 1) Eu ... elev în clasa a treia. 2) George ... un student eminent.
- 3) Acestea ... verișoarele mele mai mari. 4) Tu ... din școala vecină?
- 5) Voi ... prima dată în școala noastră? 6) Dumneavoastră ... profesoară de română?

12. Examinează desenul. Spune ce fac membrii familiei duminica.

A asculta/a cânta

13. Improvizează un interviu cu o profesoară (la dorință) despre mama ei.

14. Cine e mai isteț?

		1	M				
		2	A				
3			M				
4			A				

1) Numele mamei lui Iisus Hristos.

2) Antonimul cuvântului **mic**.

3) Anotimp.

4) Sinonimul cuvântului **frumoasă** (exercițiul 6).

15. Citește îmbinările de cuvinte. Alcătuiește propoziții cu două dintre ele. Folosește tabelul de mai jos.

Optzeci de centimetri, a juca fotbal, muzică populară, zile de odihnă, a merge împreună, tatăl meu.

COMPARĂ!

În limba română:

centimetru

metru

fotbal

volei

odihnă

casete audio

zile de odihnă

În limba rusă:

сантиметр

метр

футбол

волейбол

отдых

аудиокассеты

дни отдыха

(выходные дни)

16. Completează propozițiile cu ajutorul desenelor.

înalt, zvelt

Ion Suruceanu

Dan

Danny DeVito

Costel

Dan este ..., dar Costel este.... Ion Suruceanu este ..., dar Danny DeVito este

17. Alege și completează.

Mai mare sau mai mic?

Copacul este ... decât casa.
Casa este ... decât copacul.

Copacul este ... decât omul.
Omul este ... decât copacul.

18. Citește textul. Ce îi place tatei?

TATĂL MEU

Știți cine e mereu alături de mama mea? Tatăl meu.

Tatăl meu are treizeci și cinci de ani. El este înalt, are un metru și optzeci de centimetri. E zvelt și puternic. Tata practică sportul: joacă fotbal, tenis și volei. Tatei îi place mult muzica, mai ales muzica populară. Îi mai place și pescuitul. În zilele de odihnă mergem împreună la pescuit.

mereu – всегда
zvelt – стройный
puternic – сильный
joacă volei – играет в
волейбол
mai ales – в особенности
alături – рядом
pescuitul –

19. Răspunde la întrebări.

- 1) Cine e mereu alături de mama?
- 2) Câți ani are tata?
- 3) Cum este el?
- 4) Unde lucrează?
- 5) Ce preferă tata (ce îi place tatei)?

20. Alcătuieste propoziții răspunzând la întrebări.

a) Cine e mai mare?

- Bunicul sau tătucul;
- mămici sau bunica;
- fratele sau tata.

Model: Sora e mai mare decât fratele.

b) Cine e mai mic?

- Sora sau bunica;
- mama sau bunicul;
- verișorul sau tata.

Model: Fratele e mai mic decât sora.

Mură-n gură

bunic – bunicul
 bunică – bunica
 tată – tata
 verișor – verișorul
 mamă – mama
 tătuc – tătucul
 frate – fratele
 frățior – frățiorul
 soră – sora

c) Răspunde la aceste întrebări referindu-te și la familia ta.

21. Completează cu ajutorul rubricii „Mură-n gură”.

- Tata este ...
- Fratele este ...
- Bunica este ...
- Bunicul este ...
- Sora este ...

Mură-n gură

puternic – puternică
 vesel – veselă
 zvelt – zveltă
 voios – voioasă
 înalt – înaltă
 frumos – frumoasă
 bun – bună

22. Răspunde la următoarele întrebări:

- 1) Cum este actorul tău preferat? 2) Cum este prietenul tău?
- 3) Cum este colegul tău? 4) Cum este vecina ta?

REȚINE!

acesta

copacul

aceștia

copacii

aceasta

casa

acestea

casele

23. Alcătuieste îmbinări.

Model: • băiatul acesta • fata aceasta
• băieții aceștia • fetele acestea

24. Formulează întrebările pentru răspunsurile date:

- ... — ...
— Acesta este tatăl meu. — Aceștia sunt verișorii mei.
— ... — ...
— Aceasta este mama mea. — Acestea sunt surorile mele.

COMPARĂ!

În limba română:	În limba rusă:
băiatul acesta	этот мальчик
cartea aceasta	эта книга
copiii aceștia	эти дети
fetele acestea	эти девушки

25. Construieste propoziții folosind desenele date.

Acesta sau **aceasta**?

Aceștia sau **acestea**?

Despre membrii familiei

Caleidoscopul profesiilor

1. Citește. Pronunță corect sunetele [k] și [č]. Alcătuieste o propoziție cu îmbinarea care îți place mai mult.

Cer albastru, corb negru, douăzeci de centimetri, combiner harnic, câmp verde, spice coapte, clopoțel vesel.

2. Completează propozițiile cu ajutorul desenelor.

clopoțel

clopoței

clopot

- 1) E 1 septembrie. Sună ... școlii. 2) Irinei îi plac ... albi și albaștri.
3) Lui Andrei îi place când bate ... la mănăstire.

3. Ce e mai mare?

Vântul sau vântulețul; clopotul sau clopoțelul; spicul sau spicușorul.

4. Citește textul. Spune câți clopoței are câmpul.

CLOPOȚEII

Tatăl Nuței e combiner. El se scoală odată cu zorii.

Îl trezesc clopoțerii. Mulți, mulți clopoței. Sună și îl trezesc.

Clopoțerii îi spun să vină la lucru.

— Care clopoței, tată?

— Clopoțerii din câmp: spicele.

Tata a luat-o în câmp și pe Nuța.

Un vântuleț clatină spicele coapte. Spicele sună.

— Vai, ce clopoței are câmpul!

De aur!

(Grigore Vieru, Spiridon Vangheli)

combiner – комбайнер
se **școală** – встает
odată cu zorii – devreme

spice –
vântuleț – ветерок
coapte – спелые

5. Răspunde la întrebări.

- 1) Ce profesie are tatăl Nuței? 2) Cine îl trezește? 3) Ce-i spun clopoței? 4) Unde se află clopoței? 5) Câți clopoței are câmpul? 6) Cum se numesc clopoței câmpului? 7) Compară textul cu imaginea de mai sus și alcătuește enunțuri.

6. Povestește despre:

A. Tatăl tău

*Model: Tatăl meu se numește
El are ... ani.
El este Tata lucrează la*

B. Mama ta

*Model: Mama mea se numește
Ea are ... ani. Ea este
Mama lucrează la*

C. O altă persoană (la alegere)

7. Completează.

Tatăl ... este constructor.
Mama ... este medic.
Frații ... sunt elevi.
Sora ... este studentă.
Verișoarele ... nu învață la școală.

Mură-n gură

inginer	avocat
economist	medic
jurist	șofer
profesor	vânzător
constructor	translator

Mură-n gură

copacul **meu** – copacii **mei**
cartea **mea** – cărțile **mele**

8. Răspunde la întrebarea: *Unde lucrează bunicul tău (bunica ta, mătușa ta, unchiul tău, frații tăi)?*

*Model: a) Bunicul meu lucrează pe șantier.
b) Bunicul meu nu lucrează, el este pensionar.*

9. Formulează întrebări.

- ...
- Acesta este fratele meu mai mare.
- ...
- Îl cheamă Andrei.
- ...
- Andrei nu învață, el lucrează.
- ...
- Andrei lucrează la uzină.
- ...
- Fratele meu este inginer.

10. Povestește colegului/colegei ce profesii au membrii familiei tale. Folosește desenele de mai jos.

11. Spune unde lucrează: vânzătorul, medicul, educatorul, vierul, inginerul, profesorul, poștașul.

12. Cum se numește persoana care:

- conduce automobilul;
- construiește case;
- învață copiii;
- coace pâine;
- lucrează în vie;
- lucrează în grădină?

Mură-n gură

A lucra

Eu **lucrez**

Tu **lucrezi**

El, ea **lucrează**

Noi **lucram**

Voi **lucrați**

Ei, ele **lucrează**

13. Spune ce face:

șoferul

constructorul

pilotul

brutarul

medicul

combinerul

14. Citește poezia. Ce profesie are mama?

Dacă vezi la mama acul,
Nu da înapoi ca racul,
Fiindcă asta-i mama mea,
Tare bună este ea!

(Grigore Vieru)

15. Completează cu forma necesară: *este/a fost; nu este/nu a fost*.

Bunicul	... elev.	Mama	... elevă.
	... student.		... studentă.
	... inginer.		... învățătoare.
	... pensionar.		

16. Alege și răspunde folosind rubrica „Mură-n gură”.

- Unde a învățat

tata?
mama?
sora?
bunica?

Mură-n gură

la

școală
liceu
colegiu
universitate
academie

17. Alege cuvântul potrivit.

Bunicul a fost
Mama este
Fratele mai mare a fost
Sora mai mică este
Verișorul meu este

elev – elevă
student – studentă
învățător – învățătoare
secretar – secretară
croitor – croitoreasă

18. Completează cu atenție.

Model:

- a) Azi eu **merg** (ce fac?) la menajerie. Ieri eu **am fost** (ce am făcut?) la menajerie.
b) Fratele acum **nu învață** la universitate. Fratele ... la universitate.
c) Surorile tatei **locuiesc** la Chișinău. Surorile tatei ... la Bălți.
d) Verișorii mamei **preferă** fotbalul. Verișorii mamei ... fotbalul.
e) Poștașul **ne aduce** ziare în fiecare zi. Poștașul ... marți ziarul *Timpul*.

19. Răspunde:

- În ce clasă **ești acum**?
— Acum ...
— În ce clasă **ai fost anul trecut**
(в прошлом году)?
— Anul trecut ...
— În ce clasă **vei fi la anul**
(в будущем году)?
— La anul ...

Mură-n gură

A fi

Eu voi fi	Noi vom fi
Tu vei fi	Voi veți fi
El, ea va fi	Ei, ele vor fi

20. Continuă dialogul.

- Fratele tău învață la universitate. Ce va fi el?
— El ...
— Sora ta învață la conservator. Ce va fi ea?
— Ea ...

21. Ghici despre ce profesii este vorba.

Măsoară, taie, coase
Și face haine frumoase.
(...)

Pune piatră peste piatră
Și zidește casa toată.
(...)

Alb halat îmbracă
La spital când vine,
Spune-i ce te doare
Și te face bine.
(...)

Pe soare și pe furtună,
El ne-aduce veste bună.
(...)

La școală pe orișicine
Îl învață ce e bine.
(...)

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot pronunța corect sunetele.			
Pot identifica membrii familiei.			
Pot să mă prezint: cine sunt, câți ani am etc.			
Pot prezenta membrii familiei.			
Pot descrie persoane, preferințele lor (cu sau fără repere: imagini, plan, întrebări etc.).			
Pot mulțumi unei persoane pentru anumite lucruri.			
Pot folosi cuvintele <i>mult/puțin</i> .			
Pot spune ce <i>îmi place/îmi plac</i> sau <i>nu-mi place/nu-mi plac</i> .			
Pot răspunde la întrebări simple.			
Pot citi cuvinte, enunțuri, texte.			
Pot înțelege conținutul unui text.			
Pot reda conținutul textului ajutat de profesor.			
Pot solicita și oferi informații.			
Pot afla informații despre familie, colegi, prieteni.			

Casă și mediu de viață

Camere

1. Citește versurile. Pronunță corect sunetul [ă].

Noi zidim o casă nouă,
Casă nouă, casă bună
Cu părinții împreună.

(M. Roman)

2. Compară!

- a dormi – dormitor
- etaj – этаж
- a lumina – luminos
- mobilă – мебель

3. Citește scrisoarea lui Sergiu. Ce bucurie are el?

Chișinău, aprilie 20...

Dragi prieteni, bună ziua!

Sunt Sergiu Grigoriu.

Vă amintiți? Am făcut cunoștință la prima lecție.

Avem o mare bucurie în familie și vreau s-o împart cu voi. Avem un apartament nou. Apartamentul este mare, luminos, cu multe camere.

Apartamentul se află într-un bloc de pe strada Suceava, în centrul orașului. Este la etajul întâi. La parter se află o alimentară, iar în curte sunt mulți copaci.

Apartamentul are un antreu larg, pe dreapta e bucătăria. Drept înainte se află un coridor mic, care duce spre salon și sufragerie. Avem trei dormitoare, o cameră de baie, veceu și trei balcoane mari.

Părinții au cumpărat mobilă nouă și frumoasă. Mie îmi plac cel mai mult fotoliile, sunt foarte comode.

Vă invităm în oșpeție.

Cu drag, Sergiu.

apartament – квартира

parter – первый этаж

antreu – прихожая

salon – cameră pentru
oaspeți

sufragerie – столовая

dormitor – спальня

fotoliile –

comode – удобны

luminos – светлый

4. Citește textul pe fragmente.

5. Recitește, pe rând, fragmentele care au unul dintre următoarele titluri:

- Ce mobilă frumoasă!
- Unde se află apartamentul?
- Bucuria lui Sergiu.
- Ce fel de camere avem?

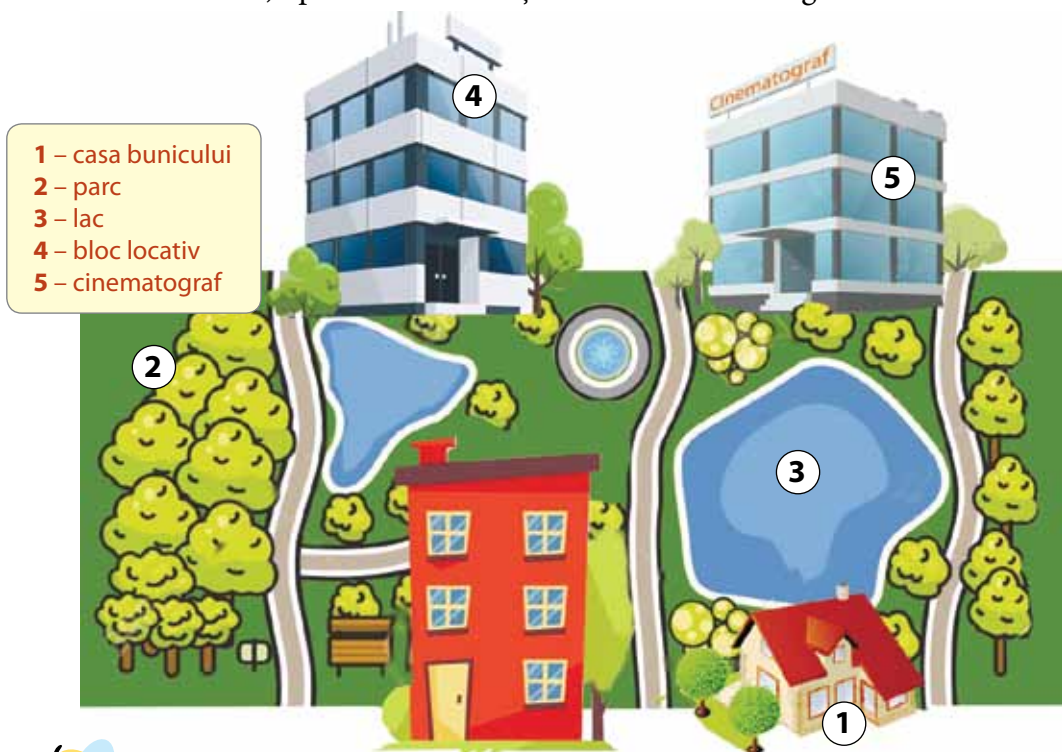
6. Intitulează textul.
7. Formulează întrebări la text. Apoi scrie planul în ordinea fragmentelor textului.
8. Discutați despre apartamentul lui Sergiu și despre cele ale colegilor tăi.

Model: Tu: *Apartmentul colegului/colegei se află la etajul întâi.*
 El/Ea: *Dar apartamentul meu se află la etajul al doilea.*
 ...

9. Improvizează un dialog cu unul dintre colegi despre:

- a) apartamentul lui Sergiu;
 b) apartamentul tău și al unuia dintre colegi.

10. Alcătuieste un text scurt după desenul de mai sus.

Poți începe astfel: Bunicul locuiește în orașul Soroca, pe strada Castanilor 1...

11. Descrie locuința ta (apartamentul, casa) răspunzând la întrebări.

- Pe ce stradă se află?
- La ce etaj locuiești?
- Câte camere are?
- Cum sunt camerele?

Mură-n gură

A locui

Eu **locuiesc**
 Tu **locuiești**
 El, ea **locuiește**
 Noi **locuim**
 Voi **locuiți**
 Ei, ele **locuiesc**

12. Completează propozițiile. În locul punctelor pune prepozițiile (предлози) necesare.

Eu locuiesc ... strada Eminescu.
Petrică merge ... școală. Lenuța vine
acasă ... grădiniță. Mama iese ... casă.

13. Povestește prietenului în ce apartament sau casă:

- a) vrei să locuiești (eu vreau să ...);
- b) nu vrei să locuiești (eu nu vreau să ...).

14. Descrie locuința unui prieten/unei prietene.

15. Găsește în text (pagina 25) antonimele cuvintelor evidențiate.

Mică bucurie, puține camere, puțini copaci, mobilă veche.

15.1. Alcătuieste cu fiecare îmbinare câte o propoziție.

16. Conkurs.

A. Știi cum se numește camera:

- de la intrarea în locuință;
- în care dormim;
- în care pregătim mâncarea;
- în care primim oaspeții?

B. Ghici și completează ultimul vers.

Nici în casă, nici afară,
Ea din zori și până-n seară
Ne petrece, ne-ntâlnește –
... se numește.

C. A cui e (este) casa?

Casa este a...

Mură-n gură

– pe

– în

– din

– la

– de la

– sub

Casă și mediu de viață

Mobilier

1. Citește cuvintele. Pronunță corect sunetul [o].

Dormitór
orăș

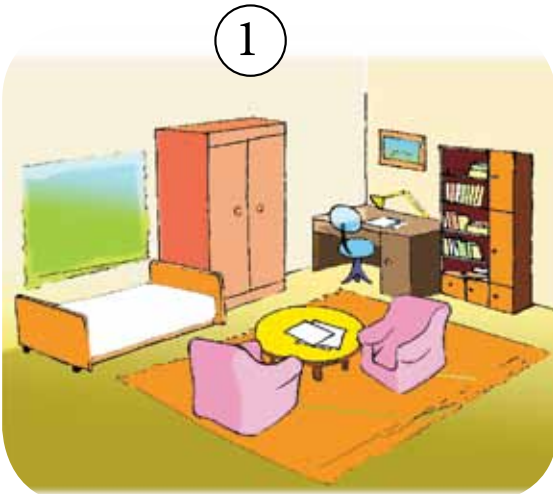
covór
coridór

fotóliu
modérn

2. Citește îmbinările de cuvinte. Alcătuieste propoziții.

Fotoliu comod, masă rotundă (pătrată), **mobilă modernă**, **cover moale**, lampă de masă, față de masă frumoasă, scaun de lemn.

3. Spune ce mobilă se află în camera din imagine (desenul 1).

4. Așază lucrurile la locurile lor.
Spune ce și unde pui (desenul 2).

Model: Covorul îl atârnăm pe perete.

4.1. Alege sfârșitul propoziției.

Peretele este de culoare...
Fotoliul se află lângă...
Pe birou sunt câteva...
Pe perete este un...
Ziarele se află pe...

fereastră
cărți
albă
măsuță
tablou

Mură-n gură

la perete
în centru
lângă masă
în colț

4.2. Alege un obiect de mobilă și descrie-l.

- Model:*
- Acesta este un scaun. Scaunul este nou, frumos, moale și comod. Dar mie îmi place să stau în fotoliu.
 - Noi avem o față de masă de la bunica. Fața de masă este veche, dar foarte frumoasă. O așternem (постелить) când avem oaspeți sau de sărbători.

5. **Concurs (pe echipe). Ghici obiectul la tema: „Mobilier”. Pentru a ghici obiectul, echipa are dreptul să adreseze 4-5 întrebări.**
6. **Fă publicitate unui obiect de mobilă. Îl vei vinde mai repede dacă îl vei prezenta bine, interesant.**

- Model:* Acesta este un covor vechi, dar foarte frumos.
Am văzut un covor asemănător la mănăstirea Căpriană.

7. Citește replicile. Spune cui aparțin acestea și cum se numește povestea.

- Cine a șezut pe scaunul meu?
- Cine a șezut pe scăunelul meu?
- Cine a dormit în patul meu?
- Cine a dormit în pătucul meu?

7.1. Încscenează împreună cu colegii un fragment din această poveste (pe echipe).

8. E bine să știi.

În unele localități din America Centrală, oamenii locuiesc în case fără acoperiș. Aici plouă aproximativ o dată în 18 ani. În timpul zilei, pânze mobile apără casele de razele soarelui, iar noaptea luna și stelele servesc oamenilor drept lămpi.

8.1. Citește informația. Care a fost primul tău gând când ai citit-o?

Primele hamacuri au fost făcute din coajă de copac, iar mai târziu din fibre de sisal, deoarece erau mai dese. Hamacurile au devenit populare în America Centrală și de Sud pentru a se păzi de boli, de insecte. Oamenii erau mai bine protejați de șerpi, mușcături de furnici și alte animale.

8.2. Cum crezi, hamacul este obiect de mobilă? Argumentează.

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera, camerele din apartament/casă, mobilierul.			
Pot descrie locuința, obiecte de mobilier cu ajutorul reperelor (imagini, plan, întrebări etc.).			
Pot spune ce mobilă avem și în ce loc al camerei se află.			
Pot spune unde locuiesc.			
Pot să fac o invitație.			
Pot mulțumi unei persoane pentru anumite lucruri.			
Pot să spun ce cameră, mobilă <i>îmi place/nu-mi place</i> .			
Pot solicita și oferi informații despre unde locuiesc și cu cine.			
Pot să-mi prezint apartamentul/casa, camera.			
Pot afla, la telefon sau pe un site, unde se află ceva anume.			
Pot să-mi exprim opinia.			
Pot reacționa oral/în scris la mesaje electronice sau telefonice la temă.			

Cum să fim sănătoși

Părțile corpului

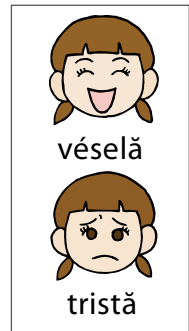
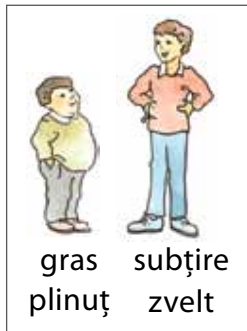
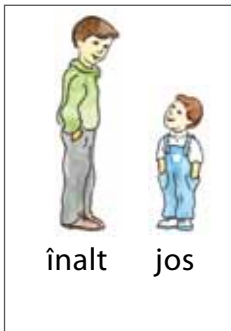
1. Citește, memorează!

- A. un cap – două capete
o ureche – două urechi
un obraz – doi obraji
o bărbie – două bărbii
un umăr – doi umeri
o mână – două mâini
un deget – două degete
un genunchi – doi genunchi
un călcâi – două călcâie

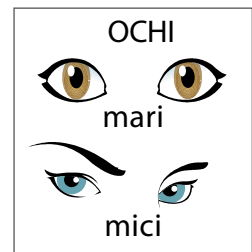
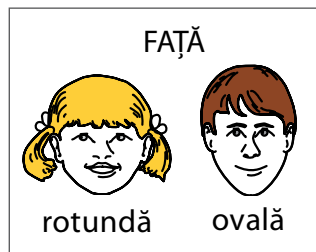
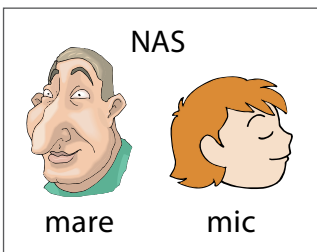

- o frunte – două frunți
un ochi – doi ochi
un nas – două nasuri
o gură – două guri
un dinte – doi dinți
un gât – două gâturi
un piept – două piepturi
o burtă – două burți
un picior – două picioare
o talpă – două tălpi

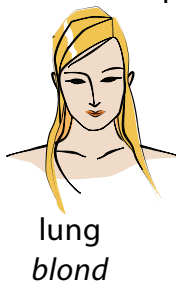
B.

C.

D.

2. Privește cu atenție desenele de mai jos. Pune întrebări despre persoanele date. Răspunde la întrebările colegului/colegei.

Model: A. Cum este ... ?
B. Cum este părul lui/ei?
C. Cum sunt ochii lui/ei?

A. Ion — este — înalt
Ioana — este — înaltă

B. Părul — lui — este — lung
ei — este — lung

C. Ochii — lui Ion — sunt — negri
Ioanei — sunt — căprui

Nicu

Olga

Eugen

3. Privește cu atenție fotografia. Pune întrebări pentru răspunsurile de mai jos.

- Nu, ea nu e scundă, e înaltă.
- Nu, ea nu e plinuță, e zveltă.
- Părul ei e blond, ondulat.
- Ea are ochii albaștri.
- El e înalt și zvelt.
- Nu, el nu are părul blond, el are părul castaniu.
- El are ochii căprui.
- Părul lui este scurt și drept.

4. Lucrează în pereche cu un coleg/o colegă.

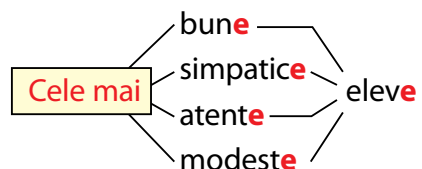
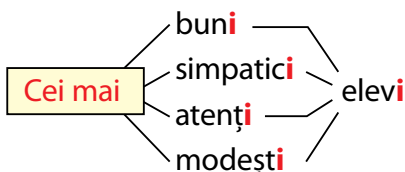
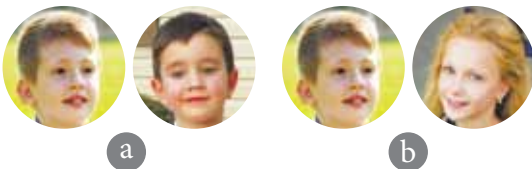
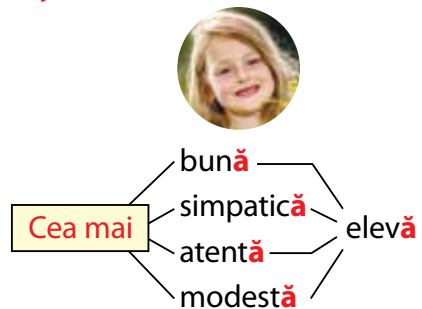
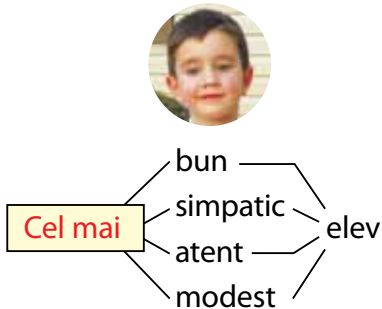
Elevul A: Alege o persoană (1, 2, 3 sau 4) din cele de mai jos. Numește-o. (Nu-i spune colegului pe cine ai ales.) Răspunde cu „da” sau „nu” la întrebările colegului/colegei.

Elevul B: Pune întrebări pentru a afla persoana la care s-a gândit colegul tău. Colegul/colega poate răspunde numai cu „da” sau „nu”.

Model: B: Este băiat?
A: Nu.
B: Este fetiță?
A: Da.
B: Este blondă?
A: Da.
B: Are ochi albaștri?
A: Da.
B: Are numărul 3?
A: Da.

OBSERVĂ ȘI REȚINE!

5. Construiște în caiet tabelul de mai jos. Completează-l cu numele colegilor care se potrivesc situației.

Are ochii albaștri	Este cea mai înaltă dintre fete	Are părul castaniu
Este cel mai atent la lecții	Are părul ondulat	Are ochii căprui
Are părul drept	Este cel mai josuț din clasă	Este cel mai înalt dintre băieți

— Ai reușit? Bravo!

6. Completează.

Model: Cel mai mare animal din lume este elefantul.

- Cea mai mare ... din lume este struțul african.
- Cea mai mică ... este colibri.
- Cei mai mari ... din lume sunt urșii polari.
- Cel mai rapid ... din lume este ghepardul.
- Cele mai mari ... oceanice sunt albatroșii.
- Una dintre cele mai frumoase ... din lume este Republica Moldova.
- Nilul este cel mai lung ... din Africa.
- Cel mai mare ... din lume este Ciudad de Mexico, capitala statului Mexic.

7. Completează propozițiile cu forma potrivită: **cel mai, cea mai, cei mai, cele mai.**

- 1) Dan este ... înalt.
- 2) Viorica este ... scundă.
- 3) Doru este ... plinuț (gras).
- 4) Ana este ... zveltă.
- 5) Nicu și Dragoș sunt ... înalți băieți din clasă.
- 6) Irina și Stela sunt ... josuțe fete din clasă.
- 7) Ion și Maria sunt ... buni elevi.

8. Fă portretul fizic:

- a) al mamei tale;
- b) al tatălui tău;
- c) al prietenului tău;
- d) al sportivului tău preferat;
- e) al actorului tău preferat;
- f) al personajului de poveste preferat.

9. Imaginează-ți!

Jennifer îi scrie Adrianei o scrisoare de răspuns, în care îi vorbește despre familia ei. Încearcă să improvizezi această scrisoare. Succes!

10. Improvizează cu un coleg un interviu despre unul dintre membrii familiei Cojocar. (Vezi desenele de mai jos.)

- Model:*
- Cine este acesta?
 - Ce ocupație are?
 - Câți ani are?
 - Cum arată?
 - Ce îi place?

Valeriu Cojocaru,
inginer.
Născut
în 1975.

Andrei Cojocaru,
elev.
Născut
în 2004.

Ana Cojocaru,
învățătoare.
Născută
în 1976.

Maria Cojocaru,
pensionară.
Născută
în 1952.

11. Ți place clovnul? Fă-i portretul.

Model: Păr galben ca soarele.
Picioare mari ca schiurile.

Ochi ... ca ...
Buze ... ca ...
Nas ... ca ...
Burtă ... ca ...

Eu am
...

12. Fă portretul unui coleg, fără să-i menționezi numele. Ceilalți trebuie să ghicească pe cine ai descris.

Model: ... este înalt. Are părul blond și drept. Are ochii albaștri. Fața lui este ovală. Are nasul mic, buzele subțiri. Azi poartă o cămașă albastră. ... este un prieten bun. Cine este el?

13. Imaginează-ți că ești un personaj literar. Vorbește despre tine. Colegul trebuie să ghicească cine ești. Apoi ghicește cine este personajul prezentat de colegul tău.

Model: A. Eu nu sunt înalt. Am părul castaniu, ondulat. Am ochii mari și un nas foarte lung.
B. Tu ești Pinocchio (Buratino)?

Personaje: Pinocchio,
Cippolino,
Motanul Încălțat,
Scufița Roșie,
Păcală,
Guguță,
Tom,
Jerry
etc.

Cum să fim sănătoși

Regimul zilei

Cine se scoală mai dimineață mai departe ajunge.

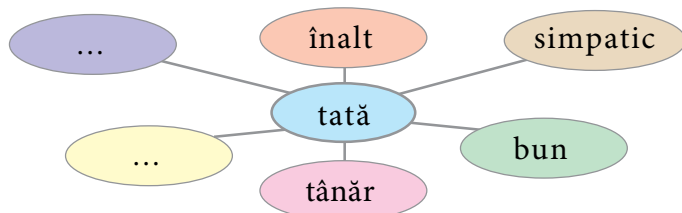
1. Citește. Pronunță corect sunetele [d], [t], [n].

dimineața
devreme
nepoțel
timp

dirijor
nimic
simpat**i**c
frat**e**

mod**e**st
nimeni
gimnast**i**că
priet**e**n

2. Formează îmbinări cu următoarele cuvinte: *tată, mamă, frate, bunică, prieten*. Alcătuieste propoziții cu două dintre ele.

Model: Tata este sănătos, căci face sport și este bun la inimă.

3. Citește. Spune la ce oră iei micul dejun, prânzul, cina.

În limba română: În limba rusă:

Eu iau micul dejun. Я завтракаю.

Eu iau prânzul. Я обедаю.

Eu iau cina. Я ужинаю.

4. Citește versurile, ele te ajută să completezi regimul zilei de mai jos.

Larg să îți deschizi fereastra

Și gimnastică să faci.

Joacă-te! Inspiră bine

Aerul curat.

Să consumi legume multe,

Te ajută, te hrănesc.

Vitamine necesare

Și în fructe tu găsești.

- 4.1. Regimul zilei: mă scol, ..., ..., respir ..., mă spăl, mă îmbrac, ..., merg la școală.

5. Citește textul. Cine se trezește mai întâi?

FAMILIA UNGUREANU

Mama se trezește dimineața devreme, la ora 6. Ea pregătește micul dejun. Și tata se trezește devreme.

Eu și fratele meu mai mare, Dan, ne trezim la ora 6.30. Facem gimnastică, ne spălăm, apoi ne îmbrăcăm.

Sora mea se trezește la ora 6.45. Ea se spală și se îmbracă foarte repede. Dar se piaptănă mai încet.

La ora 7.00, eu iau micul dejun împreună cu toată familia.

Iau prânzul la școală la ora 12.00.

Seara, la 19.30, noi luăm cina acasă, în familie. Uneori, duminica, avem oaspeți la prânz.

Dar cel mai greu este să ne culcăm la timp. De obicei, mie nu mi-e somn. Vreau să mă uit la televizor. Mama însă vrea să respectăm regimul. De aceea, la ora 21.00 trebuie să mă culc. Și așa se întâmplă în fiecare seară.

6. Răspunde la întrebări utilizând textul sau imaginile.

Cine se trezește la ora 6.30? Cine se trezește devreme în familia Ungureanu? Cine pregătește micul dejun? Cine face gimnastică? Ce face familia la ora 7.00? Ce face familia la ora 19.30? Unde ia cina familia Ungureanu? La ce oră se culcă ei? Cine se uită la televizor?

1

3

4

5

2

6

7

7. Să vedem cine-i mai isteț.

O echipă citește un fragment oarecare din textul „Familia Ungureanu”, cealaltă numește numărul imaginii corespunzătoare.

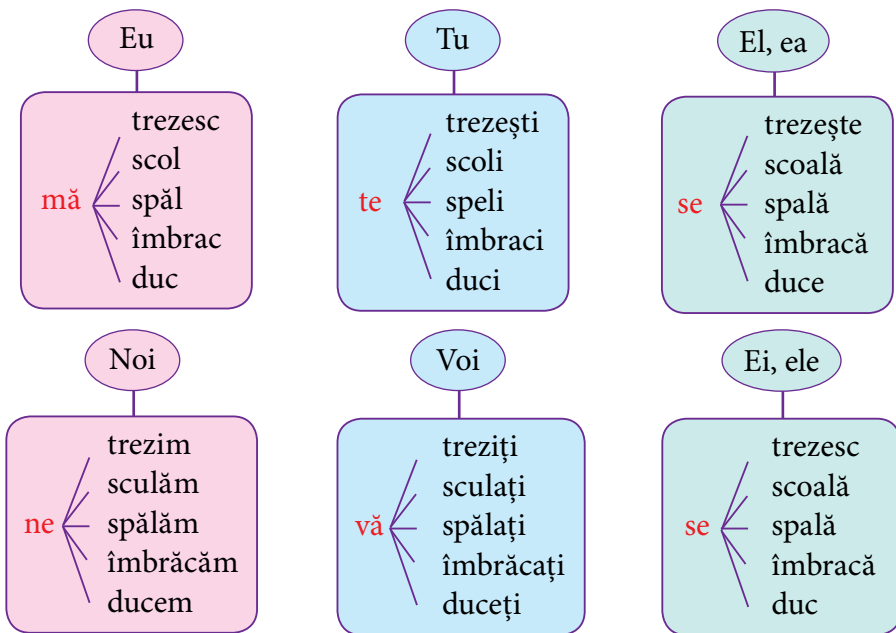

8. Completează propozițiile.

- Când te trezești (tu)?
Eu ... la ora
- Când te duci (tu) la școală?
Eu ... la școală la ora
- Când te speli (tu)?
Eu ... la ora
- Când te culci (tu)?
Eu ... la ora

• a se trezi • a se scula • a se îmbrăca • a se spăla • a se duce

9. Transformă propozițiile afirmative în propoziții negative.

*Model: Eu mă trezesc devreme. Eu nu mă trezesc devreme.
(Eu mă trezesc târziu.)*

- 1) Eu mă trezesc la ora 6.00.
- 2) Mama se trezește târziu.
- 3) Eu mă spăl cu apă rece.
- 4) Eu mă culc devreme.
- 5) Eu iau micul dejun cu toată familia.
- 6) Eu iau prânzul la ora 12.00.
- 7) Eu mă duc la școală dimineața devreme.
- 8) Eu mă grăbesc acasă.

10. Pune colegului tău/colegei tale întrebările de la exercițiul 8. Notează răspunsurile în caiet.

11. Vorbește despre colegul tău. Ții minte ce ți-a răspuns? Folosește notițele.

*Model: Colegul meu se trezește la ora
El se spală cu*

12. Completează propozițiile. Câștigă cel care va alcătui cele mai frumoase și mai corecte propoziții.

Dan ...

Surorile mele ...

Eu ...

Sora lui Dan ...

Noi ... la ...

Vlăduța ... târziu.

13. Ajută-l pe Tom să-și facă regimul zilei.

7.00

6.05

16.00

Regimul meu:

6.00 – Eu mă scol.

6.05 – Eu fac ...

6.10 – Eu ...

6.40 – Eu ...

7.00 – Eu ...

8.00 – Eu ...

12.00 – Eu ...

14.00 – Eu ...

15.00 – Eu ...

16.00 – Eu ...

20.00 – Eu ...

22.00 – Eu ...

15.00

20.00

8.00

14. Scrie în caiet propriul tău regim zilnic. Folosește schema.

Regimul meu	
Ora	Ce fac eu
7.00	...

mă spăl

privesc povestea de seară

mă joc

iau prânzul

îmi fac temele

mă culc

iau cina

merg la școală

15. Care este personajul pentru care se potrivește descrierea regimului zilnic? Povestești despre personajul vostru preferat.

Eu mă trezesc devreme. Mă spăl, mă îmbrac și ies afară. Merg să vorbesc cu trandafirul. Apoi merg să vorbesc cu puiul de vulpe.

Eu mă trezesc târziu. Îmi place să dorm. După ce mă spăl, mă duc să caut miere. Mi-e frică de albine, dar îmi place mierea. După ce mănânc, mă duc să-l caut pe Ia-ia. Mă culc devreme.

Eu mă trezesc dimineața devreme, devreme. Mă spăl repede și zbor să caut flori. Apoi mă întorc la căsuța mea. Îmi place mult să lucrez. Copiilor le place mierea făcută de mine.

Eu mă scol la ora 6.00. Merg să mulg vaca. Pregătesc micul dejun. Apoi îi trezesc pe nenea Fiodor și pe Șarik.

16. Alcătuieste regimul zilnic pentru:

17. Discută cu tata, mama sau bunica despre regimul zilei. Poți începe astfel:

- Tată, la ce oră te trezești?
- La 6.30.
- ...

18. Acum imaginează-ți că tu ești: a) tata; b) mama; c) bunica. Povestește despre regimul zilnic în numele lor.

Model: Eu mă scol târziu, la ora 8.00.
Mă spăl, mă îmbrac

Cum să fim sănătoși

Igiena. Obiecte de igienă personală

Minte sănătoasă într-un corp sănătos. Mens sana in corpore sano.
(în limba română) (în limba latină)

1. Citește îmbinările. Pronunță corect sunetul [ğ]. Construiește propoziții cu unele dintre ele.

Regimul zilnic; **g**est prietenesc; **i**gienă personală; **a**legere corectă; merge cu greu; **g**eam curat.

2. Citește cuvintele. Alcătuieste enunțuri cu cele evidențiate.

mulțumesc – mulțumit bolnav – boală – a se îmbolnăvi
odată – niciodată **sănătos** – sănătate – a se însănătoși
curat – curățenie – a curăța murdar – murdărie – a se murdări
ordine – dezordine

3. Citește propozițiile. Tradu cuvintele evidențiate.

1) Măinile lui Buratino sunt **murdare**, dar ale lui Pierrot sunt **curate**. 2) Eu n-am fost **niciodată** în țara lui Buratino. 3) Scufița Roșie **a ajuns** târziu acasă.

4. Citește textul. Cum erau mâinile prietenului lui Pierrot?

... După mai mult timp, Buratino și Pierrot au ajuns la o căsuță mică. La geam au văzut o fetiță cu părul albastru.

— Bună ziua, Malvina!

— Bună ziua! Bine ați venit! Dar cine e cu tine?

— Acesta este Buratino, prietenul meu.

— Îmi pare bine. Vă invit la masă. Dar vai! ce mâini murdare aveți! Trebuie să vă spălați!

Pierrot a alergat să se spele. Dar Buratino era foarte nemulțumit.

— Să mă spăl? Eu nu mă spăl niciodată! Mai ales pe dinți!

— Dacă nu-ți place să fii curat, te poți îmbolnăvi.

Cu mare greu, Buratino a hotărât să se spele.

(După Aleksei Tolstoi)

au ajuns – дошли
vă invit – приглашаю вас
murdar – *ant.* curat
niciodată – никогда

a hotărât – решил
sănătos – nu este bolnav
te poți îmbolnăvi – можешь заболеть

5. Adresați unul altuia întrebările:

- 1) Unde au ajuns cele două păpuși? 2) Cine era la geam? 3) Cine i-a invitat pe eroi la masă? 4) Ce a făcut Pierrot? 5) Dar Buratino?
- 6) Se spală oare Buratino? 7) Ce se poate întâmpla cu Buratino dacă nu se spală?

6. Citiți textul pe roluri.

7. Amintește-ți textul și completează.

Cum este?

Pierrot:
ordonat, ...

Buratino:
dezordonat, ...

8. Alege un titlu pentru text. Spune de ce ai ales acest titlu.

- Cei trei prieteni.
- În ospete la Malvina.
- Problema lui Buratino.
- Exemplul lui Pierrot.
- Varianta ta.

9. Ce îi recomanzi lui Buratino?

Poți începe astfel: *Dragă prietene, dacă vrei să fii curat și sănătos, îți recomand:*

- 1) Spală-te pe mâini cu 2) Spală-te pe dinți cu 3) Folosește ... pentru copii „Viorel”, pentru a avea un păr frumos.

9.1. Buratino a devenit ordonat. El pleacă în excursie. Ce își ia în rucsac? Povestește.

9.2. Alcătuieste un final interesant pentru Pierrot și Buratino (2-3 propoziții).

10. Examinează desenele. Citește etichetele sau numele lor dacă le știi.

periuță de dinți

pieptene

perie de păr

oglină

uscător de păr

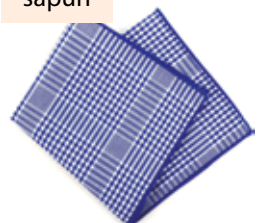
burete

gel de duș

pastă de dinți

batistă

săpun

10.1. Spune ce faci cu fiecare obiect.

Model: Cu uscătorul de păr eu îmi usuc părul.

10.2. Completează enunțurile. Folosește cu, pe.

a) Eu mă spăl dinți de două ori pe zi. b) Tata se spală față apă rece și săpun. Eu îmi spăl părul șampon sau săpun. De ce nu te ștergi prosopul tău? Fratele meu se spală gel de duș.

REȚINE!

• **a-și curăța** • **a-și călca** • **a-și usca**

Eu

imi
curăț
calc
usuc

Tu

îți
cureți
calci
usuci

El, ea

își
curăță
calcă
usucă

Noi

ne
curățăm
călcăm
uscăm

Voi

vă
curățați
călcați
uscați

Ei, ele

își
curăță
calcă
usucă

Mură-n gură

A se spăla,
a se pieptăna,
a se șterge.

11. Lucrați în perechi. Citiți cu atenție regulile de igienă. Scrieți în locul punctelor obiectul de igienă.

Dacă respecti regulile, organismul tău va fi mai frumos, mai sănătos, se va dezvolta mai armonios. Vei fi mereu apreciat de familie, prieteni.

Spală o dată pe zi tot corpul cu apă caldă și Șterge-te cu un aspru.

Dinții se spală dimineața, seara și, dacă este posibil, după fiecare masă. Folosește și Cu ta te speli doar tu! Mergi regulat la dentist.

Spală-te pe mâini cu și după cumpărături, după ce ai mângâiat animale, după ce ai folosit toaleta etc.

Respiră corect, ritmic, profund, numai pe nas. Folosește doar ta.

Spală-ți regulat părul cu și pieptăna-l cu

12. Dă nume copiilor și scrie ce fac ei.

Știi că...

- Spălarea mâinilor cu săpun poate fi la fel de importantă ca folosirea antibioticelor și a vaccinurilor, reduce infecțiile respiratorii cu până la 25%.
- Spălatul pe mâini este foarte important, previne 200 de boli.
- Periuțele de dinți pot deveni un mediu benefic pentru bacterii, de aceea trebuie înlocuite după 3 luni.

13. Completează propozițiile cu ajutorul deseneilor.

- A. Fața mea este ...
Mâinile mele sunt ...
Urechile mele sunt ...
Hainele mele sunt ...
Pantofii mei sunt ...
Eu sunt ...

- B. Fața mea este ...
„Părul” meu este ...
„Mâinile” mele sunt ...
Picioarele mele sunt ...
Ghetele mele sunt ...
Eu sunt ...

14. Construiște îmbinări de cuvinte. Formează propoziții cu trei dintre ele.

bolnav
sănătos
curat
înalt

băiat
elev
fată
elevă

bolnavă
sănătoasă
curată
înaltă

bolnavi
sănătoși
curați
înalți

băieți
elevi
fete
eleve

bolnave
sănătoase
curate
înalte

15. Imaginează-ți că Flămânzilă se simte rău. Dă-i câteva sfaturi.

Mănâncă		mai mult
Bea		mai puțin
Fă sport		
Dormi		
...		

16. Vei câștiga dacă vei citi corect textul cu imaginii!

FLĂMÂNZILĂ

Ieri am avut o zi grea. Am luat 8.00 de unul singur.

Am mâncat 100 de și am băut 100 de . Apoi

am luat 12.00. Seara am luat 19.30. Am obosit

foarte mult. Măine voi lua prânzul cu prietenul meu .

Împreună ne va fi mai ușor.

17. Câștigă echipa care completează mai repede și corect.

Este bine:

să faci ... să fii ...

Nu este bine:

să faci ... să fii ...

leneș

curat

dezordine

curățenie

murdar

ordine

harnic

murdărie

18. Citește. Spune cum era fața nepoțelului.

- Petrică, de ce ți-s mâinile așa de murdare?
- M-am spălat pe față, bunico!

Cum să fim sănătoși

Produse sănătoase

1. Citește și pronunță corect [o], [ă].

Bomboane
ciocolată
orez
compot

brânză
ouă
înghețată
franzelă

chiflă
dulceață
măncă
curăță

2. Alcătuieste îmbinări de cuvinte.

franzelă

chiflă

ouă

crenvurști

bomboane

biscuiți

tartine

terci de orez

cașcaval

gustos, gustoasă
gustoși, gustoase

dulce, dulci

cald, caldă
calzi, calde

crocant, crocantă
crocanți, crocante

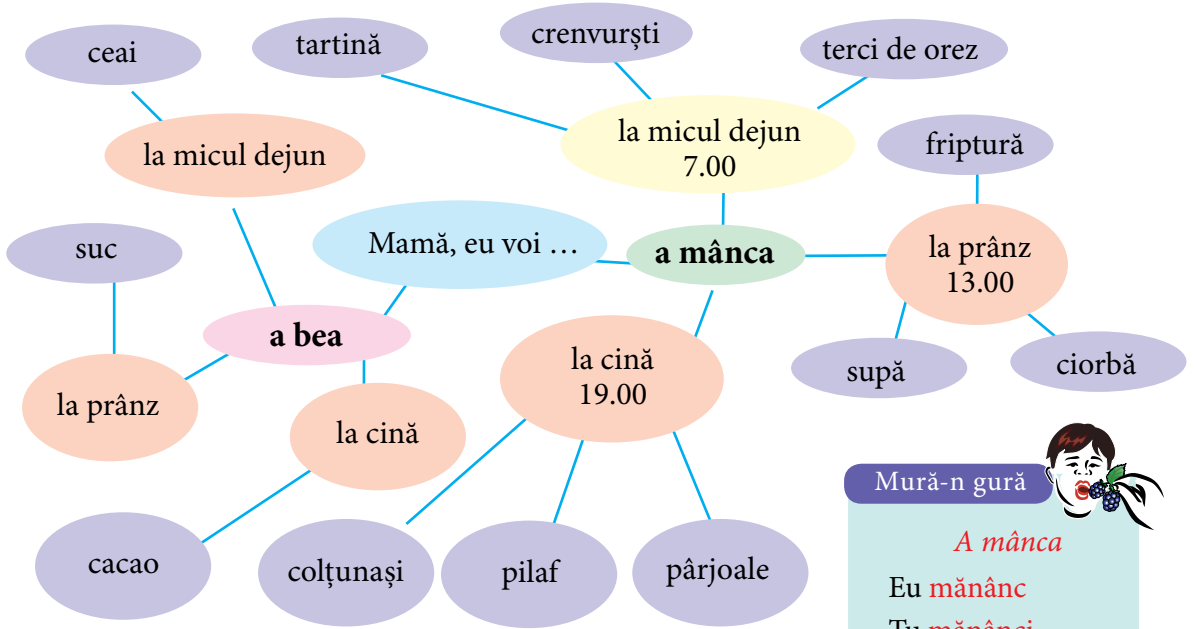
3. Formează îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.

Carne **de** $\left\{ \begin{array}{l} \text{găină} \\ \text{porc} \\ \dots \end{array} \right.$

Brânză **de** $\left\{ \begin{array}{l} \text{vacă} \\ \text{oi} \\ \dots \end{array} \right.$

Plăcinte **cu** $\left\{ \begin{array}{l} \text{cartofi} \\ \text{varză} \\ \dots \end{array} \right.$

4. Spune ce mănânci și ce bei la micul dejun, la prânz, la cină.

Model: Costel ia micul dejun la ora 7. La micul dejun, el mănâncă o tartină cu salam și unt și bea ceai cu lămâie.

Mură-n gură

A mânca

Eu **mănânc**
 Tu **mănânci**
 El, ea **mănâncă**
 Noi **mâncăm**
 Voi **mâncați**
 Ei, ele **mănâncă**

5. Completează, apoi povestește.

Ora	Ce fac eu?
...	...
La ora 13.00	Iau prânzul: mănânc friptură și beau suc de prune.
...	...

Mură-n gură

A bea

Eu **beau, iau**
 Tu **bei, iei**
 El, ea **bea, ia**
 Noi **bem, luăm**
 Voi **beți, luați**
 Ei, ele **beau, iau**

6. Citește/ascultă textul. Spune pentru cine a pregătit capra bucate (mâncare) și cum se numește povestea.

... Atunci Capra pune focul și începe să facă bucate. Face sarmale, face plăcinte, face papă (omletă) cu smântână și ouă.

(După Ion Creangă)

7. Amintește-ți. Continuă replicile.

flămând – Flămânzilă

- Mi-i foame!!!
- Mo-o-or de foame!!
- Vreau mâncare!
- Dați-mi 10 kilograme de salam, ...

însetat – Setilă

- Mi-i sete!!
- Mo-o-or de sete!
- Vreau apă!
- Dați-mi 50 de litri de suc, ...

7.1. Improvizează dialoguri cu Flămânzilă și Setilă folosind replicile de mai sus. Sfătuieți-l că nu este sănătos să mănânce/să bea mult.

8. Citește și continuă dialogul „Cumpărăm produse sănătoase”.

- Unde ai fost, Petrică?
- La alimentară.
- Ce ai cumpărat?
- Am cumpărat un litru de lapte, un chefir, două pâini...
Dar tu ce vrei să cumperi?
- ...

9. Răspunde cu trei variante la întrebări. Argumentează!

Ce îți (=ce-ți) place mai mult:

- smântână sau untul; brânza de oi sau brânza de vaci; plăcintele cu cartofi sau cele cu varză?

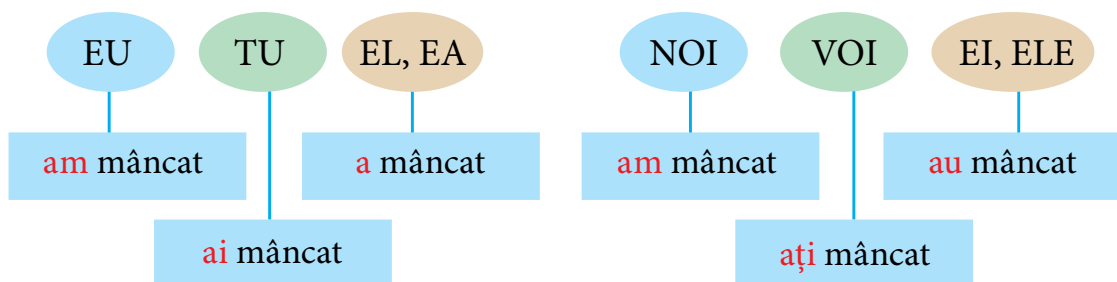

10. Amintește-ți. Povestește ce bucate ai mâncat la:

- a) micul dejun; b) prânz; c) cină.

CE AM FĂCUT?

ЧТО СДЕЛАЛ?

10.1. Numește produse/bucate folositoare.

11. Ești împreună cu un prieten la cafeneaua „Guguță”. Fă comanda pentru prânz.

Model: — Ce doriți?
— Dați-mi, vă rog, o friptură...
— Dar mie pilaf...

12. Completează propozițiile.

- a) Tata a cumpărat 1 kg de ...
b) Mama vrea să cumpere 500 g de ...
c) Îmi place mai mult ... decât ...

13. Citește anunțul. Spune ce fel de produse alimentare putem să cumpărăm și la ce preț? Care produse fac bine organismului?

Model:

- Mama cumpără 2 kg de carne de porc. Carnea costă 70 de lei.
- Sora cumpără 3 kg de crenvurști. Crenvurștii costă 63 de lei kilogramul.

Atenție!!!

Societatea pe Acțiuni „Basarabia-Nord” vă oferă la prețuri convenabile carne de:

Toate produsele noastre sunt proaspete și foarte, foarte gustoase!

Mură-n gură

- Cât costă 1 kg de carne?
- Un kilogram de carne costă 60 de lei.

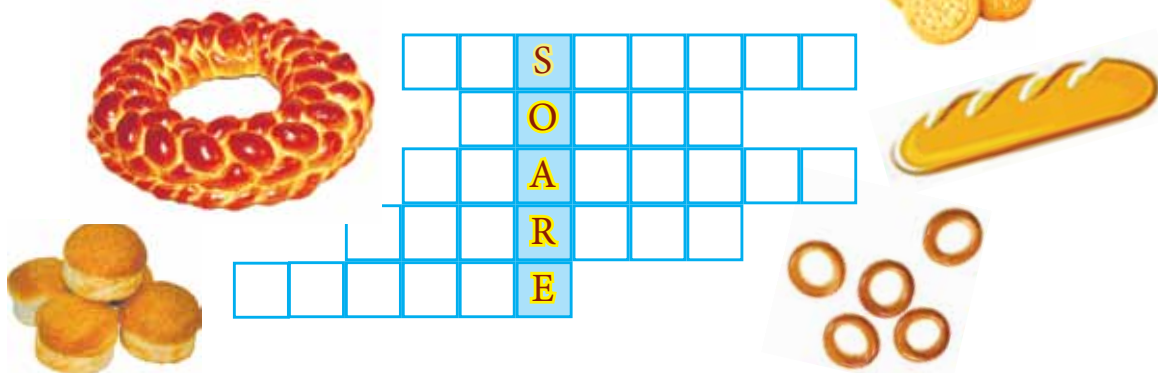
14. E bine să știi.

Reguli de alimentație corectă:

- * Consumă alimente variate!
- * Mănâncă multe fructe și legume!
- * Nu consuma mult zahăr!
- * Nu consuma multă sare!

15. Concursul „Cine-i mai isteț?”. Completează pătrățelele. Te vor ajuta desenele.

16. Care produse alimentare îți plac mai mult? De ce?

Model: Îmi plac covrigii. Sunt foarte gustoși covrigii cu mac.

16.1. Spune cine dintre membrii familiei le folosește și cine nu. De ce?

Cum să fim sănătoși

Meniu

1. Uită-te atent la desen. Descrie bucătăria.

Repere:

- în partea dreaptă
- în centru
- în partea stângă
- lângă frigider

1.1. Descrie bucătăria voastră. Prin ce se deosebește (отличается) de aceasta?

2. Spune unde și ce pui?

În stânga farfuriei

În dreapta farfuriei

Mură-n gură

A pune

eu pun

tu pui

el, ea pune

noi punem

voi puneți

ei, ele pun

3. Reține!

• a spăla • a curăța • a cumpăra

EU	TU	EL, EA	NOI	VOI	EI, ELE
spăl curăț cumpăr	speli cureți cumperi	spală curăță cumpără	spălăm curățăm cumpărăm	spălați curățați cumpărați	spală curăță cumpără

4. Completează propozițiile cu verbele dintre paranteze.

- 1) Sergiu (a spăla) ... vesela. 2) Colegul meu (a cumpăra) ... un buchet de flori. 3) Cu ce (a curăța) ... furculițele de argint, bunico?
- 4) Noi nu (a cumpăra) ... legume, căci avem în grădină. 5) Lenuța, de ce (a spăla) ... vesela cu apă rece?

5. Scrie propoziții după desene. Lucrează independent. Folosește tabelul de mai sus.

Maimuța ... bananele,
apoi le

Pisica ... pisicii.

Iepurele ... morcovii,
apoi îi

6. Sâmbăta, de obicei, mama se află mai mult timp la bucătărie. Spune ce face ea. Ce faci tu ca s-o ajuți? Dar tata, fratele, sora...?

7. Citește rețeta lui Sergiu. Ce pregătește el?

Am abia nouă ani, dar știu să gătesc câte ceva. Vă spun cum prăjesc eu cartofii. Ascultați: la început curăț cartofii, îi spăl, îi tai, apoi îi pun în tigaia cu ulei. Pun sare. Apoi curăț o ceapă, o tai și o pun în cartofi. Peste 10-15 minute sunt gata. Poftă bună!

Mură-n gură

salamul - **îl**
ceapa - **o**
cartofii - **îi**
legumele - **le**

→ pun
tai

7.1. Spune cum prăjește Sergiu cartofii. Poți începe astfel: *Sergiu curăță cartofii, îi ...*

7.2. Povestește, cu ajutorul lui Sergiu, cum prăjești o bucată de carne, niște ardei etc.

8. Prezintă colegilor o rețetă simplă pe care o faci împreună cu mama. Poți începe astfel:

De sărbători ne place să facem Împreună Mama
Eu E foarte gustos.

9. Admitem că îi așteptați în oșpeție pe bunici. Ce veselă puneți pe masă?

Model: ... Noi punem cinci farfurii mari, cinci

10. Să ne amintim povestea! Completează. Povestește.

- Cine a mâncat cu lingura mea?
- Cine ... cu lingurița mea?
- Cine a băut ... meu?
- Cine ... cu pahăruțul meu?
- ...

10.1. Încenează împreună cu colegii un fragment din povestea „Trei urși”.

11. Vorbește în numele eroilor.

Model: Dați-mi mai repede 30 de căldări de cola.

Flămânzilă

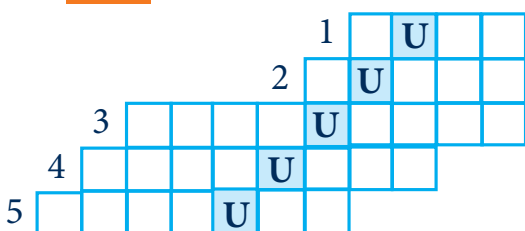
- Dați-mi
- Vreau

Setilă

12. Concurs!

- 1) Am doi ochi, două urechi, un nas și o
- 2) Tai cu el pâinea, salamul.
- 3) Mănânc cu ea cartofi prăjiți, alte legume.
- 4) Cine a mâncat supă din ... mea?
- 5) Mi-i foame, dați-mi ... cea mai mare!

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot prezenta regimul zilei.			
Pot enumera obiecte de igienă personală.			
Pot descrie regimul meu al zilei sau al colegului cu ajutorul reperelor.			
Pot descrie o persoană ordonată/ neordonată.			
Pot descrie o acțiune trecută.			
Pot alcătui îmbinări de cuvinte, enunțuri.			
Pot spune că cineva este curat sau murdar.			
Pot răspunde afirmativ sau negativ.			
Pot completa un text cu ajutorul imaginilor.			
Pot spune ce acțiuni fac cu obiectele de igienă.			
Pot oferi sfaturi cum să respectăm regulile de igienă.			
Pot dialoga la temă.			

Sărbători în familie

Ziua de naștere

1. Citește urările. Când le spunem? Cui le adresăm?

2. Citește și reține formulele de adresare și urare.

Dragă...	• Te/vă felicit	Tăticule!
Stimată...	• Te/vă felicităm	Bunicule!
Dragi...	• Îți/vă doresc	Mămică!
Scumpă...	• Îți/vă dorim	Bunică!
	• Cu ocazia...	

Mură-n gură

- succese
- bucurii
- prieteni
- mulți ani
- sănătate

2.1. Felicită cu o anumită ocazie pe cineva din imagine.

3. Completează.

1) Sergiu, îți doresc ... 2) Dragă mamă, (*a felicita*) ... cu ocazia zilei tale de naștere. 3) Stimată doamnă profesoară, (*a felicita*) ... cu ocazia ... 4) Dragi părinți, noi, copiii, (*a dori*) ... multă sănătate, mulți ani fericiți.

4. Citește poezia. Intituleaz-o. Memoreaz-o.

Florică, floare deasă,
Astăzi e o zi aleasă,
E o zi ca din poveste,
Fiindcă ziua ta azi este!
Să crești mândru ca un soare,
Să fii mamei sărbătoare!

(Grigore Vieru)

floare deasă – aici:
махровый цветок
zi aleasă – особый день
fiindcă – потому что
mândru – aici: frumos

5. Cui îi este adresată poezia: unui băiat sau unei fete? Citește cuvântul care te-a ajutat. Recitește poezia, dar fiind adresată: unei fete; unor băieți. Fii atent/atență: unele cuvinte se vor schimba.

6. Scrie ultimele două versuri, adresându-le unor prietene.

6.1. Compune și alte urări, schimbând unele cuvinte. Adresează-le mamei, tatei, prietenilor etc.

Model: Să crești mare ca un brad.
Să fii mamei și tatei drag!

Mură-n gură

- frumoasă ca o floare
- frumos/înalt ca un brad
- tare ca stejarul

7. Scrie împreună cu colegii (pe echipe) o felicitare. Adresați-o cui doriți.

Repere:

8. Astăzi e ziua de naștere a unui prieten. Ce îi dorești?

Model: Să fii fericit! sau: Fii fericit!

9. Canarul (канарейка) Filea o feliță pe Lenuța cu ocazia zilei ei de naștere. Unde a greșit Filea? Corectează-l.

Te felicit, Lenuța. Îți doresc sănătate, să ai multe semințe.

10. Compune împreună cu prietenii tăi o felicitare umoristică adresată lui Flămânzilă, lui Setilă sau altui personaj.

11. Restabilește (востанови) textul felicitării scrise de papagalul Keșa. Unele cuvinte nu se văd. Care sunt ele? Scrie felicitarea în caiet.

Dragă Sergiu!

cu ocazia

zilei de naștere

Te felicit

Să ai mulți prieteni

Îți doresc sănătate

Te iubesc

Cu drag

Keșa

12. Scrie o telegramă de felicitare pentru o persoană dragă sau pentru un personaj de film ori de carte.

Model:

*Dragă Guguță!
Sănătate, bucurii. Te iubesc. Ana. Te așteptăm
să vii la școala noastră. Te așteptăm.*

13. Scrie o felicitare, cu ocazia zilei de naștere, pentru cea mai dragă persoană.

Sărbători în familie

Sfintele Paști

ÎNVIEREA DOMNULUI IISUS HRISTOS

- Hristos a înviat!
- Adevărat a înviat!

1. Citește. Pronunță corect diftongii. Alcătuiește propoziții.

Sărbătoare sfântă, ouă roșii, a ciocni ouă, miel gustos, creștini vioași.

COMPARĂ!

În limba română:	În limba rusă:
Paștele	Пасха
creștin	христианин
rumen	румяный
obraz	образ, лице
sfânt	святой
curat	аккуратный, чистый

REȚINE!

viu – a înviat – înviere
sfânt – sfântit
rece – răcitur

2. Citește propozițiile. Tradu cuvintele evidențiate.

- 1) Peste două zile este Sărbătoarea de Paști și mama coace **pască**.
- 2) În decembrie, **Sfântul** Nicolae ne aduce daruri.
- 3) Părinții **sfînțesc** pasca în ziua de Paști.
- 4) Ce obraji **rumeni** are Romanița!

3. Citește textul. La ce ajută bănuții?

PAȘTELE ÎN FAMILIA NOASTRĂ

În dimineața zilei de Paști, noi *ne spălăm* cu apă în care *punem*: un ou roșu, unul alb și bănuți de argint. Oul roșu *ne face sănătoși, rumeni* în obraji. Oul alb *ne face curați* la suflet. Cu bănuții *ne atingem* fruntea ca să *ni se împlinească* visurile, *ciocnim* ouă roșii și *spunem*:

— Hristos a înviat!

— Adevărat a înviat!

Apoi *măncăm* pască sfințită, miel copt, răcitur, sarmale.

atingem – касаемся

răcitur – холодец

pască –

sfințită – освященная

miel –

să ni se împlinească –

чтобы исполнились

visuri – мечты

4. Răspunde la întrebări.

Ce simbolizează ouăle roșii? Dar cele albe? Cum se salută creștinii de Paști? Ce mâncăruri tradiționale avem de Paști? Dar în familia ta?

5. Completează oral propozițiile cu ajutorul textului.

- 1) În dimineața zilei de Paști, noi punem în apa cu care ne spălăm
- 2) ... ne face rumeni în obraji.
- 3) Oul alb ne face ... la suflet.
- 4) De Paști, noi ciocnim ouă roșii și spunem:
- 5) Creștinii mănâncă de Paști ..., miel copt, răcitur/piftie ș.a.

6. Intitulează textul cu propoziții din text.

7. Citește propozițiile cu expresiile evidențiate în text, vorbind la persoana întâi singular, adică eu.

8. Povestește textul în duet cu un coleg.

Model: Oul alb ne face curați la suflet.

– Oul alb mă face curat la suflet.

9. Povestește ce faceți tu și familia ta în dimineața zilei de Paști sau în ziua de Paști.

Repere: **A.** Mă scol, merg/mergem, felicit/felicităm etc.
B. Cine pregătește bucatele? Cine merge la biserică (церковь) și sfințește pasca? Ce rugăciune (молитва) spuneți înainte de a mânca bucate sfințite? ș.a.

10. Citește îmbinările de cuvinte. Alege una dintre ele și argumentează alegerea.

Model: Am ales cuvântul *lumină*, căci vreau să-i doresc mamei lumină în suflet și în casă.

Ou roșu, ou alb, bănuți de argint, obraji rumeni, suflet curat.

11. Povestește despre preferințele culinare ale bunicilor în zilele de Paști.

Model: Bunicul meu, de exemplu, adoră răciturile cu mămăligă, dar și sarmalele cu frunze de vie...

12. Compuneți (în grup) o felicitare cu ocazia sfintelor sărbători. Amintește-ți cum se scrie o felicitare. Adresează-o unui prieten, coleg etc.

- 12.1. Poți încerca să scrii și în versuri.

Model: Afară este soare,
În casă-i sărbătoare.
Hristos a înviat,
În suflet a intrat.

Mură-n gură

frumos – frumusețe
gingaș – gingășie
blând – blândețe
curat – curățenie

13. Completează (în grup) versurile de mai jos cu ajutorul cuvintelor potrivite după sens.

Învăță de la floare să fii ... ca ea,

Învăță de la miel să ai ... sa,

Învăță de la nufăr (водяная лилия) să fii mereu

- 13.1. Memorează versurile care ți-au plăcut și scrie-le într-o felicitare sau telegramă adresată unor copii fără părinți.

MINIPROIECT

Familia mea: mod sănătos de viață

- Realizează un poster din fotografii făcute de tine, cu telefonul, despre cele mai interesante activități pe parcursul a șapte zile. Te poate ajuta cineva dintre membrii familiei. Prezintă posterul colegilor.

Repere/aspecte:

- gimnastica de dimineață sau plimbări cu bicicleta;
- procurarea fructelor, legumelor sau culegerea din grădină;
- odihnă activă, jocuri etc.

PRENUMELE, NUMELE

DATA

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot descrie obiecte, persoane, locuri interesante cu ajutorul reperelor (imagini, plan, întrebări etc.).			
Pot mulțumi unei persoane pentru anumite lucruri.			
Pot folosi cuvintele <i>mult/puțin; îmi place/îmi plac.</i>			
Pot înțelege conținutul unui text.			
Pot solicita și oferi informații.			
Pot afla, la telefon sau pe un site, unde se află ceva anume.			
Pot să-mi exprim succint impresiile despre cele văzute, citite.			

EVALUARE SUMATIVĂ

1. Completează propozițiile cu verbul *a fi* la timpul prezent.

Eu ... Sergiu.

Familia mea ... mare.

Copiii ... veseli.

Cine ... tu?

2. Răspunde la întrebări.

- Câți ani are mama ta? -----
- Câți ani ai tu? -----
- Câți nepoți au bunicii tăi?-----

3. Citește textul. Subliniază propoziția ce nu corespunde textului.

Familia noastră locuiește în Chișinău. Mama are 30 de ani. Tata are 35 de ani. Vara aceasta a plouat mult. Eu am 13 ani. Frățiorul meu are 5 anișori.

- ## 4. Fetița din imaginea de alături e Sofia. Ea are o prietenă. Sofia îi trimite un mesaj electronic. Îi scrie despre fratele său cum este el. Scrie aceste patru enunțuri. Uită-te atent la băiețel.

5. Scrie antonimele pentru cuvintele de mai jos.

- lung – ...
- mare – ...
- urât – ...

6. Completează cu forma corectă a pronumelui demonstrativ (*acesta, aceasta, aceștia, acestea*).

- ... este prietena mea.
- Cine sunt copiii ...?
- Cine este actorul ...?

7. Descrie portretul actorului tău preferat în 3-4 propoziții. Vorbește despre:

- a) fața lui; b) ochii lui; c) înălțimea lui; d) dispoziția lui.

8. Completează propozițiile cu formele necesare ale pronumelui posesiv (*meu, mea, mei, mele*).

- Părinții ... sunt profesori.
- Bunica ... este pensionară.
- Surorile ... sunt eleve.
- Prietenul ... este sportiv.

9. Răspunde la întrebări.

- Unde lucrează mama ta?
- Unde a lucrat bunica ta?
- Unde a lucrat bunicul tău?

10. Completează propozițiile conform desenelor.

- Aceasta este ...
- Acesta este ...
- Acesta este ...

11. Citește. Dacă verbul *a locui* este utilizat corect, încercuiește litera **C**. Dacă acesta este utilizat incorect, încercuiește litera **I**.
- *C I* Bunicul locuiește la țară.
 - *C I* Noi locuiește la oraș.
 - *C I* Voi locuiți la etajul al treilea.

12. Încercuiește litera care indică răspunsul corect.

Masa este **A** pe perete. Dulapul se află **A** în fereastră.
B lângă perete. **B** pe fereastră.
C în perete. **C** lângă fereastră.

13. Urmărește desenele. Completează propozițiile cu descrierea corectă.

- Elena este cea mai ...
- Ioana este cea mai ...
- Ana este cea mai ... și cea mai ...

14. Completează propozițiile cu forma potrivită: **cel mai, cea mai, cei mai, cele mai**.

- ... mare oraș din Republica Moldova este Chișinău.
- ... mari animale din lume sunt balenele.
- ... cunoscut poet român este Mihai Eminescu.
- ... lungă vacanță este vacanța de vară.

15. Pentru fiecare dintre obiectele enumerate mai jos încercuiește cuvântul **Da** dacă acestea sunt obiecte de uz personal și cuvântul **Nu** în caz contrar.

- *Da Nu* periută de dinți
- *Da Nu* scaun
- *Da Nu* prosop

16. Citește propozițiile. Găsește cuvintele ce exprimă o acțiune care s-a întâmplat (în trecut) și scrie litera respectivă (A, B, C, D sau E) în spațiul liber din fața propoziției.

<input type="text"/>	Ieri	am fost	în ospeție	la prieteni.
	A	B	C	D
<input type="text"/>	Duminică	am luat	cina	la unchiul Dan.
	A	B	C	D E
<input type="text"/>	Spune-mi	unde	ai luat	prânzul ieri?
	A	B	C	D E

17. Citește. Încercuiește litera **C** dacă îmbinările de cuvinte sunt formulate corect și **I** – dacă acestea sunt incorecte.

- *C I* băiat ordonat
- *C I* elevă atent
- *C I* băieți sănătoși
- *C I* fetiță curată
- *C I* copii curate
- *C I* elevi simpatici

18. Scrie meniul tău pentru o zi:

micul dejun

- 1.
- 2.
- 3.

prânzul

- 1.
- 2.
- 3.

cina

- 1.
- 2.
- 3.

COPIILUL ȘI NATURA

Timpul și vremea

- Cât e ora?
- Zilele de lucru și cele de odihnă

Toamna

- Semnele toamnei
- Cum e vremea?
- Despre păsări
- Păsările călătoare

Iarna

- Sărbători de iarnă
- Jocuri de iarnă

Primăvara

- Obiceiuri de primăvară
- Flori de primăvară

Vara

- Semnele verii
- Proiecte de vacanță

Timpul și vremea

Cât e ora?

1. Citește independent, memorizează modelul.

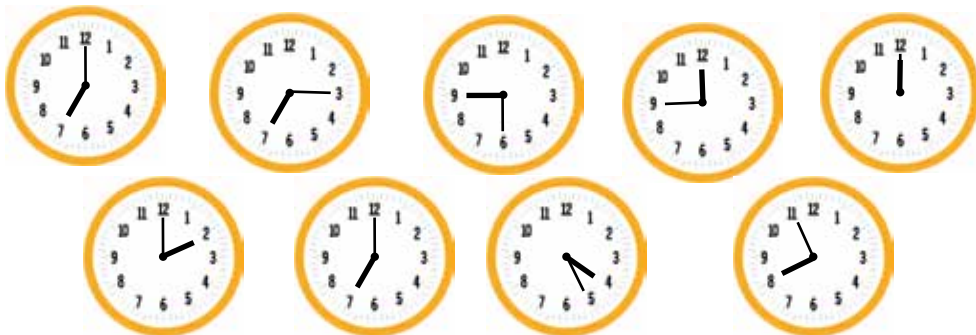
Model:

- E (este) ora 11 (fix).
- *Cât e (este) ora?* - E ora 11 și 15 minute (un sfert).
- E ora 11 și 45 de minute.

1.1 Citiți apoi pe roluri: întrebare – răspuns, examinând ora de pe Arcul de Triumf.

2. Lucrați în perechi. Întrebați și răspundeți cât e ora.

Vocabular:

micul dejun – masa de dimineață

prânz – masa de amiază

cină – masa de seară

a se trezi

a se pieptăna

a se îmbrăca

a se scula

mi-e somn

devreme – рано

uneori – иногда

de obicei – обычно

a întârzia – опаздывать

a se spăla

a face gimnastică

a se culca

a se grăbi – торопиться

nu mi-e somn

târziu – поздно

regimul zilnic – распорядок дня

a pregăti – приготовить

3. Citește. Spune ce faci la această oră.

Este ora 8.

Este ora 8 $\left\{ \begin{array}{l} \text{și 15 minute.} \\ \text{și un sfert.} \end{array} \right.$

Este ora $\left\{ \begin{array}{l} \text{opt seara.} \\ \text{20.00.} \end{array} \right.$

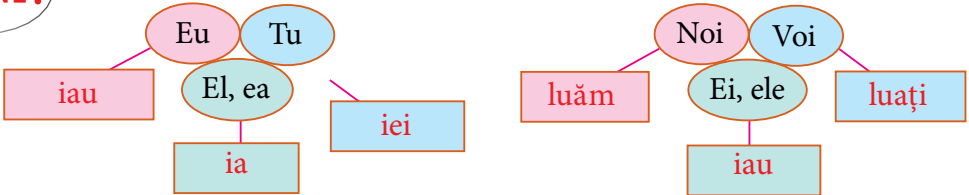
Este ora 14 $\left\{ \begin{array}{l} \text{și 30 de minute.} \\ \text{și jumătate.} \end{array} \right.$

4. Conversați folosind cuvintele de mai sus în diferite situații.

Model: — Spune-mi, te rog, cât e ora?
— Este ora 9.
— La ce oră te scoli?
— Mă scol la ora 7.

REȚINE!

5. Citește. Spune la ce oră familia ta ia cina. Concretizează cine și ce mănâncă.

6. Întrebă-ți colegul/colega; prietenul/prietena:

la ce oră ia micul dejun; la ce oră ia prânzul; la ce oră ia cina.

7. Scrie cu litere orele (cât e ora).

Mură-n gură

Limite de timp				
ora	de la	7.00	până la	12.00
parte a zilei/ zile	de	dimineață	până	seară
		marți		joi
luni/ ani	din	iunie	până în	august
		2000		2003

8. Completează. Folosește prepozițiile (предлоги) potrivite de la „Mură-n gură”.

- a) Sunt elevă _____ 2010/... b) Fac sport (orele)_____.
- c) Avem lecții la școală _____ 8.15 _____ 13.30.
- d) Eu dorm _____ seară _____ dimineață.
- e) Noi stăm la bunici _____ sâmbătă _____ duminică.

E BINE SĂ ȘTII ...

- ... Există multe tipuri de ceasuri:

ceas solar

ceas cu nisip,
clepsidră

ceas electronic

orologiu

ceas
mecanic

- În fiecare an, în luna aprilie, trecem la ora de vară. Acele ceasornicului se mută cu o oră înainte. În luna octombrie, trecem la ora de iarnă. Acele ceasornicului se mută cu o oră în urmă.

Timpul și vremea

Zilele de lucru și cele de odihnă

1. Citește. Pronunță corect sunetul [â]. Cu două cuvinte alcătuiește propoziții.

mână săptămână câine pâină
mâine mâini zână pâine

2. Alcătuiește propoziții similare cu cuvintele evidențiate.

Model: Eu am două **mâini**. **Mâine** eu merg la circ.

mâini

mâine

3. Citește atent calendarul. Răspunde la întrebări.

Numește zilele săptămânii. Care sunt zilele de lucru? Care sunt zilele de odihnă? Ce sărbători sunt în luna septembrie? Dar în octombrie? Ce zi este astăzi? Ce zi a fost ieri? Ce zi va fi mâine?

SĂPTĂMÂNĂ	OCTOMBRIE						
LUNI	L	M	M	J	V	S	D
MARȚI				1	2	3	4
MIERCURI	5	6	7	8	9	10	11
JOI	12	13	14	15	16	17	18
VINERI	19	20	21	22	23	24	25
SĂMBĂTĂ	26	27	28	29	30	31	
DUMINICĂ							

Mură-n gură

- pauză
- fără pauză

4. Citește întrebările și răspunde. Atenție la simbolurile pentru zilele de odihnă și pentru cele de lucru.

În ce zile și la ce ore are program:

- Restaurantul McDonald's? • Alimentara?
- Librăria? • Oficiul poștal?

Alimentara
8:00-21:00

Librăria
10:00-19:00
14:00-15:00

Oficiul poștal
8:00-18:00
13:00-14:00

McDonald's
7:00-23:00

5. Citește poezia. Cine lucrează și duminica?

ZILELE SĂPTĂMÂNII

De la unu-ncepi s-aduni,
Prima zi se cheamă **luni**.
Unu și cu unu-s frați,
Cea de-a doua zi e **marți**.
Trei broscuțe saltă-n cercuri,
Știți c-a treia zi e **miercuri**?
Patru greierași vioi
Cântă pân' se face **joi**.
Cucu-nvață-a număra,
Ziua-a cincea-i **vinerea**.
Cocostârcu-n apă stă,
Ziua-a șasea-i **sâmbătă**.
Iar furnica, harnica
Spală și **duminica**.

(După Constantin Dragomir)

6. Completează. Notează în caiet cele mai importante evenimente pentru tine în zilele de lucru și odihnă.

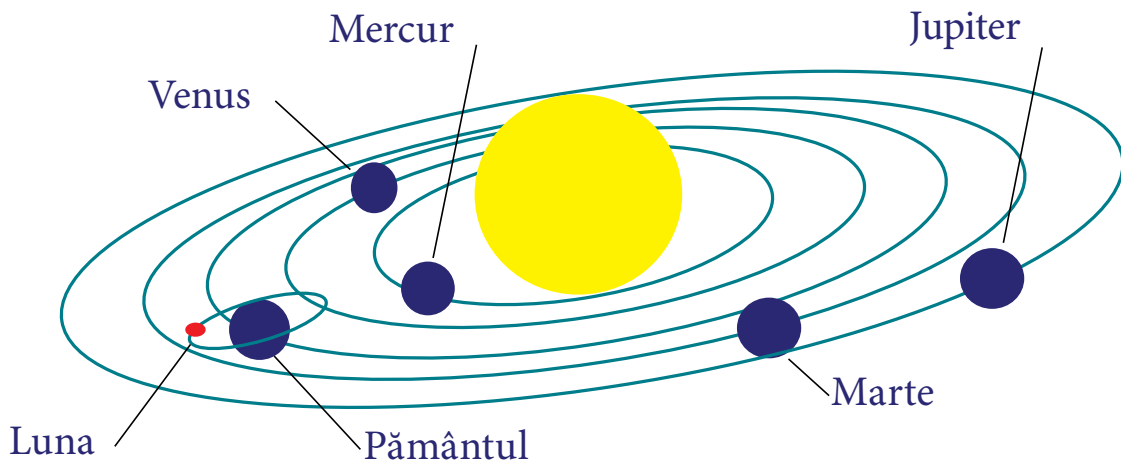
Model: Luni, după lecții, am fost cu prietenul meu la Muzeul Naturii.

Ziua	Unde ai fost?	Cu cine ai fost?	Ce ai făcut?
Luni			
Marti			
Miercuri			
Joi			
Vineri			
Sâmbătă			
Duminică			

7. Lucrați în perechi: unul numește una din zile, altul – planeta. Observă și compară cu denumirile planetelor.

Model: Joi – Jupiter.

Sabat – din ebraică
„a înceta, a se opri”
(din lucru)

Dominis Dies –
Ziua Domnului

8. Observă, reține și continuă!

Ieri:

(Eu) **am avut** limba franceză.

(Tu) **ai avut** limba rusă.

(El, ea)...

Astăzi:

(Eu) **am** limba rusă.

(Tu) **ai** limba rusă.

(El, ea)...

Mâine:

(Eu) **voi avea** limba engleză.

(Tu) **vei avea** limba engleză.

(El, ea)...

9. Completează în caiet tabelul de mai jos.

	DATA/LUNA	Ce ai făcut? Ce faci? Ce vei face?
Alaltăieri		
Ieri		
Astăzi		
Mâine		
Poimâine		
Duminica trecută		
Duminica viitoare		
Vinerea trecută		
Vinerea viitoare		

9.1. Prezintă colegilor informația din tabel.

Model: Ieri a fost marți, 5 octombrie. Am fost la bunică.

10. Discută cu colegul/colega agenda ta, apoi agenda lui/ei.

11. Povestește ce va face colegul tău/colega ta mâine/poimâine (va merge, va pleca, va juca, va veni etc.) Compară agenda ta cu agenda lui/ei.

Model: 1. Eu voi merge la cinema, iar (... numele) va merge la teatru.

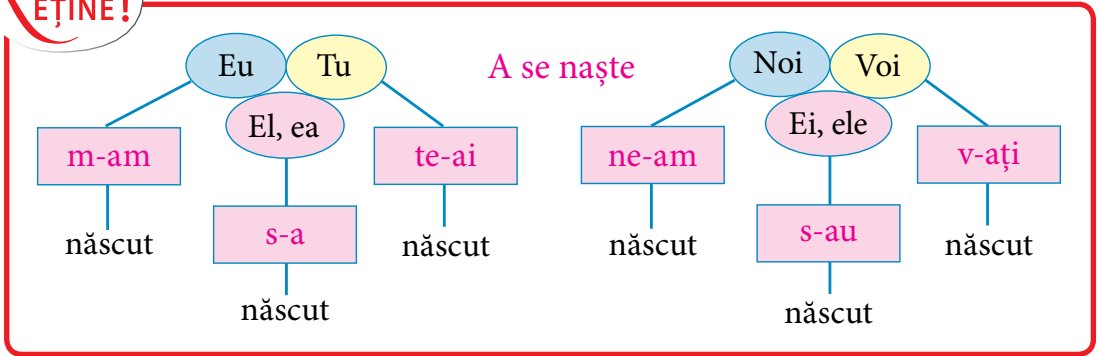
12. Dialogați despre fratele tău, sora ta, mama ta, tatăl tău, prietenul tău etc.

Model: A. În ce lună te-ai născut?
Eu m-am născut în luna iulie.
B. Când e ziua ta de naștere?
Ziua mea de naștere este la 6 noiembrie.

B. Când te-ai născut?
Eu m-am născut

- într-o zi de sâmbătă.
- în prima zi de odihnă.
- în luna februarie.
- în februarie.
- la 9 februarie.

REȚINE!

13. Povestește despre tine, apoi despre mama, sora ta etc.

Model: Mă numesc Ștefan. M-am născut toamna, într-o zi de lucru.
Ziua mea de naștere este la 3 octombrie, a doua lună a toamnei.

14. Bingo!

Pregătește-ți o fișă „Bingo!” (îți va explica profesorul).
Găsește repede 6 colegi care s-au născut în lunile notate pe fișa ta. Succes!
Pentru a completa fișa, pune corect întrebările (vezi ex. 12).

IANUARIE	AUGUST	OCTOMBRIE
APRILIE	IULIE	DECEMBRIE

15. Scrie nume de persoane ce provin de la denumirile lunilor: martie, mai, iulie, august.

Model: Augustina.

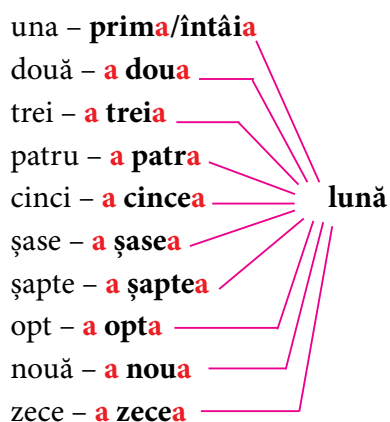
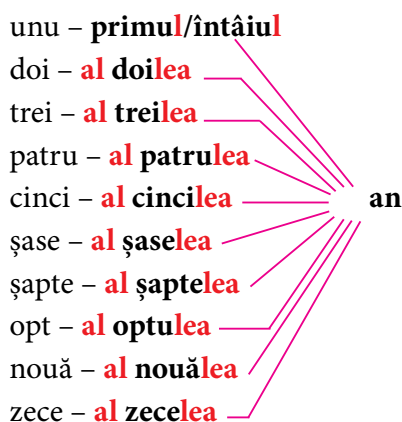

15.1. Lucrați în perechi. Ce nume ați da voi lunilor anului? Încercați să găsiți nume cât mai interesante. Argumentați.

Model: Octombrie e luna frunzelor galbene.

IANUARIE		IULIE	
FEBRUARIE	Luna îndrăgostiților	AUGUST	
MARTIE		SEPTEMBRIE	
APRILIE		OCTOMBRIE	
MAI		NOIEMBRIE	Luna brumei
IUNIE		DECEMBRIE	

REȚINE!

16. Completează oral sau în scris propozițiile.

Model: Februarie e luna a doua.

A. Martie e luna Septembrie e luna August e luna Octombrie e luna Duminică e ziua ... a săptămânii. Luni e ... zi a săptămânii. Joi este ... zi a săptămânii.

Mură-n gură

- a **treia** lună
- **al doilea** an
- **al doilea** an **al doilea**

- B. Eu sunt în clasa Fratele meu este în clasa
Sora mea este în clasa Prietenii mei sunt în clasa ...

17. Discută cu prietenul după unul dintre modelele de mai jos.

- A. — Eu m-am născut în luna **a zecea**. Ghici în ce lună m-am născut?
— Te-ai născut în **octombrie**.
- B. — Ion Creangă s-a născut în luna **a treia**. Ghici în ce lună s-a născut?
— Ion Creangă s-a născut în luna **martie**.
- C. ... și ... s-au născut în luna Ghici în ce lună s-au născut ei/ele?

18. Se apropie zilele de odihnă. Ce vei face? Completează agenda. Folosește imaginile și verbele date la timpul viitor: *a merge, a pleca, a viziona, a juca, a se întâlni etc.*

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot pronunța corect sunetele.			
Pot prezenta o anumită oră.			
Pot întreba și răspunde la întrebări.			
Pot relata ce fac la o anumită oră sau zi.			
Pot descrie o zi de lucru sau de odihnă (cu sau fără repere: imagini, plan, întrebări etc.).			
Pot folosi verbul <i>a lua</i> la timpul prezent.			
Pot folosi prepoziții pentru a concretiza limite de timp.			
Pot citi cuvinte, enunțuri, texte.			
Pot înțelege conținutul unui text.			
Pot reda conținutul textului.			
Pot exprima sentimente de bucurie, plăcere, dorințe.			
Pot discuta cu un coleg, prieten/ o colegă, prietenă la ce oră facem diferite lucruri.			

Toamna

Semnele toamnei

1. Citește. Pronunță corect diftongul [oa]. Alcătuieste propoziții folosind cuvântul evidențiat.

Toamna este cea mai dulce,
Cea mai bună, mai frumoasă,
Mai gustoasă, mai frumoasă.

(Vitalie Filip)

2. Formează îmbinări de cuvinte. Construiește propoziții cu trei dintre ele. Scrie în caiet cea mai frumoasă propoziție.

Toamnă
Recoltă

bogată
...
...
...

Soare
Timp

luminos
...
...
...

COMPARĂ!

În limba română:

dar
a dărui

În limba rusă:

дар, подарок
дарить

3. Citește textul. Intitulează-l.

A venit toamna bogată. Lunile de toamnă sunt: septembrie, octombrie, noiembrie. În septembrie și în octombrie e timp frumos. Frunzele pomilor sunt multicolore: galbene, roșii, aurii. Toamna se coc fructele, legumele și strugurii. Oamenii așteaptă toamna cu bucurie. Toamna împarte daruri tuturor. Îmi place toamna. Ea e ca o zână darnică.

pomi – copaci fructiferi
multicolore – de multe culori
aurii – золотые, золотистые
struguri –
așteaptă – ждут
împarte – раздает
zână – фея
darnică – щедрая

4. Răspunde la întrebări.

Ce anotimp a venit? Care sunt lunile de toamnă? Cum este timpul în septembrie și în octombrie? Cum au devenit frunzele? De ce oamenii așteaptă toamna? Cum este ea? De ce se spune că este darnică?

5. Formează propoziții.

A venit toamna	<ul style="list-style-type: none"> — darnică. — ... — ... 	Timpul este	<ul style="list-style-type: none"> — însorit. — ... — ...
Cad frunzele	<ul style="list-style-type: none"> — multicolore. — ... — ... 	Recolta este	<ul style="list-style-type: none"> — frumoasă. — ... — ...

6. Completează propozițiile.

Cerul este **senin**.
 Vara, frunzele sunt **verzi**.
 Iarna e anotimpul **zăpezii**.
 Copiii așteaptă **iarna**.

Toamna, cerul este **înnorat**.
 Toamna, frunzele sunt ...
 Toamna e anotimpul ...
 Vierii așteaptă ...

7. Alcătuieste propoziții folosind cuvintele **zână, struguri, fructe**.

8. Restabilește poezia. Intituleaz-o.

Din pomul galben și umbros
 O ... cade, încă una,
 Pân' se aștern ... pufos.
 Așa e ... totdeauna.

9. Eu zic unul/una | Tu zici multe

un măr	mere
o pară	...
...	...

9.1. Spune ce fructe și legume le plac prietenilor tăi. Folosește informația de la „Mură-n gură”.

Model: lui Ion îi plac cireșele, dar Maiei îi plac afinele, dar Albinei îi place ananasul.

10. Completează cu verbul *a plăcea*.

Mie ... primăvara.
 Ție ce ... ?
 Violetei ... florile.
 Mie ... sucurile de fructe.
 Ție ... legumele.
 Nicoletei ... ciocolata.
 Cristinei ... strugurii.
 Ce ... place/plac?

Mură-n gură

A plăcea

Mie **îmi place** mărul acesta.
 Mie **îmi plac** merele acestea.
 Ție **îți place** strugurele acesta.
 Ție **îți plac** strugurii aceștia.
 Lui (ei) **îi place** pepenele acesta.
 Lui (ei) **îi plac** pepenii aceștia.

11. Completează dialogurile improvizând. Schimbă tema.

- A. — Mie îmi place toamna. Dar ție?
 — Mie îmi place vara. Totul este verde.
 — Dar mie ...
- B. — Nicușor, îți plac bomboanele și prăjiturile?
 — ...
 — Dar înghețata?
 — ...

Mură-n gură

Mie **nu îmi place** – **nu-mi place**
 Ție **nu îți place** – **nu-ți place**

12. Completează propozițiile cu verbul *a plăcea*. Cere ajutor.

Nouă $\left\{ \begin{array}{l} \dots \text{ marea.} \\ \dots \text{ poveștile.} \\ \dots \text{ primăvara?} \end{array} \right.$

Vouă $\left\{ \begin{array}{l} \dots \text{ biscuiții.} \\ \dots \text{ muzica.} \end{array} \right.$

Lor $\left\{ \begin{array}{l} \dots \text{ cântecele.} \end{array} \right.$

Mură-n gură

Ce ... place/plac?

Nouă ne place pepenele acesta.
 Nouă ne plac pepenii aceștia.
 Vouă vă place copacul acesta.
 Vouă vă plac copacii aceștia.
 Lor le place frunza aceasta.
 Lor le plac frunzele acestea.

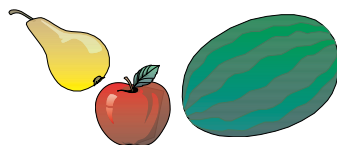
13. Spune ce fructe/legume de toamnă îți plac ție, mamei, verișorilor tăi.

14. Întreabă colegul ce anotimp îi place lui, mamei, bunicilor.

15. Citește. Ghici despre ce este vorba.

- Îmi place foarte mult Dar ție?
- Și mie. E roșu, mustos
- Și mamei îi place, și tatei
- Dar lui Andrei nu-i place, îi place zemosul (pepenele galben) (дыня).

16. Construiește dialoguri-ghicitori despre alte fructe/legume.

17. Citește propozițiile. Scrie (pe variante) două texte cu titlul „Vara în pădure” sau „Toamna în pădure”.

Frumoasă și veselă e pădurea vara. Tăcută și posomorâtă e pădurea toamna. Frunzele sunt galbene. Copiii vin în pădure după flori și fragi. Animalele se pregătesc pentru iarnă.

18. Numește obiectele, vietățile ș.a. Din primele litere ale cuvintelor alcătuiește un titlu la temă. Scrie-l.

--	--	--	--	--	--	--	--

19. Uită-te afară. Descrie toamna pe care o vezi.

Repere: cerul, copacii, fructele, legumele (culoarea și gustul lor), starea sufletească a oamenilor etc.

20. Concursul „Cea mai frumoasă propoziție”.

Toamna

Cum e vremea?

1. Citește. Pronunță corect diftongul [uă]. Alcătuieste propoziții cu două dintre aceste cuvinte.

Plouă, două, douăsprezece, nouăsprezece, rouă, nouă, vouă, douăzeci.

REȚINE!

azi: plouă; ieri: a plouat

2. Citește. Tradu în limba maternă.

9

nouă

rochie nouă

lună nouă

Dar nouă?!

nor

nori

Cerul este înnorat.

3. Citește textul. Intitulează-l.

La sfârșitul toamnei e rece, natura este posomorâtă. Norii acoperă cerul. Cerul este înnorat. Dimineața este ceață. Bate vântul. Au căzut frunzele. În noiembrie plouă mult. Ploaia udă pământul obosit.

— De ce plouă în noiembrie?

* * *

la sfârșit – в конце

nori –

acoperă – покрывают

înnorat – облачный

ceață – туман

bate vântul – дует ветер

udă –

obosit – усталый

grâu –

semănat – засеянный

plouă –

rece – холодно

natură – природа

4. Răspunde la întrebări.

Cum este natura la sfârșitul toamnei? Cum este cerul? Când este ceață? În ce lună plouă mult? Ce udă ploaia? Ce hrănește ploaia? De ce pământul e obosit?

5. Privește desenele. Citește în text propozițiile ce corespund fiecăruia dintre ele.

Mură-n gură

A face

Eu fac	Noi facem
Tu faci	Voi faceți
El, ea face	Ei, ele fac

6. Continuă.

Model: Timpul e ploios. Toamna este ploioasă.

Timpul e **posomorât**.

Natura e

Pământul e **obosit**.

Ploaia nu e

...

7. Completează propozițiile.

Norii (ce fac?) ... cerul.

Ploaia (ce face?) ... pământul obosit.

8. Completează propozițiile folosind cuvintele dintre paranteze.

Cerul Timpul Oamenii Strugurii

(se înroșesc, se răcește, se bucură, se hrănesc, se înnoresc, se îndulcesc, se coc)

9. Povestește despre toamnă în numele:

- pictorului;
- agricultorului;
- aviatorului;
- unei fete căreia îi place primăvara;
- unui copil de 10 ani;
- cerșetorului;
- unui câine vagabond etc.

Model: E sfârșit de toamnă. E luna noiembrie. Copacii sunt fără frunze. Plouă. Nu-mi place timpul acesta. E frig. Oamenii se grăbesc spre casă. Nimeni nu se uită la mine...

10. Tradu.

- 1) Сегодня идет дождь. 2) Небо пасмурное. 3) Тучи черные.
- 4) В понедельник был туман. 5) Леница поливает цветы.
- 6) Виноград золотистый. 7) Фея прекрасна. 8) Птицы ждут лета.

11. Continuați dialogul. Înscenați-l.

- Bună ziua, Andrei.
- Nu e bună-ă-ă!
- De ce?!
- Plouă.
- Nu-ți place când plouă?
- ...

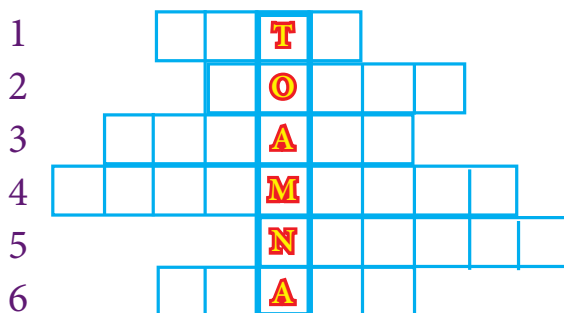
12. Să compunem ghicitori!

*Model: Vara cresc, Vara se veselesc,
Toamna cad. Toamna se îngălbenesc.
(...)*

13. Cine e mai isteț?

- 1) Ce face vântul?
- 2) Ce acoperă cerul?
- 3) Ce udă pământul?
- 4) Care este ultima lună de toamnă?
- 5) Ce este posomorâtă toamna?
- 6) Ce este uneori în diminețile de toamnă?

Toamna

Despre păsări

1. Citește cuvintele. Cum crezi, care dintre aceste păsări pot să trăiască în această căsuță?

ciocănitoare porumbel

cioară pițigoii

vrabie graur

2. Citește. Pronunță corect sunetele [k], [č].

Ciocârlie, **cuc**, **ceasornic**, **cocostârc**, **cioară**, **ciocănitoare**,
a **ciripi**, **rândunică**, **cocor**.

3. Observă și reține!

A. iarnă – ierneză

B. cioc! cioc! cioc
ciocănitoare ciocan

4. Citește. Apoi povestește ce ai știut despre grauri și ce nu ai știut.

GRAURII

Graurii ierneză în sudul Italiei. Ei vin la noi la sfârșitul lunii februarie. Graurii preferă pădurile, zonele de lângă râuri. Se hrănesc de obicei cu viermi și insecte.

Penajul este foarte frumos. Graurii au o lungime de vreo 20 de centimetri și cântăresc 75-90 de grame.

Graurul de obicei trăiește în cuibul altor păsări. Femela depune vreo 6 ouă, lucioase și albastrii. Omul are mari foloase, fiindcă păsările sunt harnice, ele mănâncă insecte și omizi. În luna octombrie pleacă în zone mai calde.

5. Citește. Spune care pasăre îți place. De ce?

Ciocănitoarea este
medicul pădurii.

Vrabia sare în
două picioare.

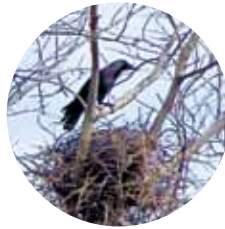
Pițigoii are pene verzi,
galbene, negre, albe.

6. Completează.

... își face
cuibul lângă
casă.

... își face
cuibul în
copac.

... își face
cuibul în
scorbura.

7. Exercițiu-concurs (pe echipe). Compuneți povestiri-ghicitori. Succes!

Model: E neagră. Iernează la noi. Îi plac nucile. Trăiește și la oraș, și la sat. Ghici ce pasăre e?

8. Vara ai fost la bunici. Povestește ce păsări ai văzut la țară. Descrie o pasăre.

Planul:

- Denumirea păsării.
- Preferințe.
- Exteriorul, penajul.
- Curiozități.

9. Știi?...

Cât trăiesc păsările?

- Privighetoarea trăiește 25 de ani.
- Cocostârcul – 60 de ani.
- Cioara – 200 de ani.

Cu ce viteză zboară?

- Rândunica – 160 km/h.
- Majoritatea păsărilor – 200 km/h.

Cât de sus zboară?

- Cocostârcul – 2000 m.
- Vulturul (open) – 3000 m.
- Cocorul – 4000 m.

Mură-n gură

Numerale:

o sută – două sute
o mie – două mii
o sută unu ...
o mie unu ...
un milion – două milioane
un miliard – două miliarde

10. Ești participant la concursul de desene „Pasărea preferată”. Spune ce pasăre vei desena, ce culori vei folosi și de ce, ce îi place păsării tale preferate etc.

Toamna

Păsările călătoare

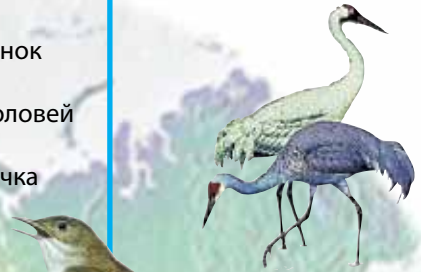
1. Examinează imaginile. Citește informațiile. Care pasăre îți place? De ce?

cioc – клюв
a ciripi – чирикать
ciocârlie – жаворонок
cocor – журавль
privighetoare – соловей
pupăză – удод
rândunică – ласточка
graur – скворец
a cânta – петь

Ciocârlia zboară în înaltul cerului.

FRANȚA

Cocorii aduc primăvara.

Privighetoarea cântă cel mai frumos.

Rândunica are coada ca o foarfecă.

AFRICA

INDIA

Pupăza este ceasornicul pădurii.

Cocostârcul are picioarele lungi.

Cucul nu are familie.

Graurii cântă și pe timp posomorât.

2. Răspunde la întrebări.

- 1) Care pasăre are coada ca o foarfecă? 2) Ce fel de picioare are cocostârcul? 3) Care pasăre cântă cel mai frumos? 4) Cine nu are familie? 5) Care păsări aduc primăvara? 6) Cine e ceasornicul pădurii? 7) Care păsări cântă și pe timp posomorât? 8) Care pasăre îți place? De ce?

3. Completează. Încearcă și vei reuși. Harta te va ajuta (pagina 86).

... pleacă în ...

Model: Ciocârlia pleacă/zboară în Africa.

Mură-n gură

pleacă
zboară
se duc

în

Africa
Italia
Spania
India

4. Privește desenele. Știi unde își fac păsările cuibul? Completează propozițiile.

Repere: în câmp, în copac, lângă casă, în pădure, lângă râu.

Rândunica își face cuibul ...
Ciocârlia își face cuibul ...
Pupăza își face cuibul ...

Mură-n gură

A-și face

Eu **îmi** fac Noi **ne** facem
Tu **îți** faci Voi **vă** faceți
El, ea **își** face Ei, ele **își** fac

5. Alege o pasăre. Descrie-o folosind imaginile de la pagina precedentă.

Modele: a) **Cucul** este o pasăre călătoare. Este mare. Are penele sure (серые). Cucul mănâncă mult. El își spune mereu numele. Cucul nu are familie...

b) **Privighetoarea** este o pasăre călătoare. E mică. Are penele de culoare cenușie. Cântă cel mai frumos. Cântă noaptea.

6. Caracterizează diferite păsări, comparându-le.

Model: Cucul este o pasăre mare. El nu știe multe cântece.
Privighetoarea este o pasăre mică, dar știe multe cântece.

7. Citește textul. Găsește propoziția de prisos sau care conține un neadevăr. Cine dintre voi e primul?

Cucul este o pasăre călătoare. El zboară din creangă în creangă. Știe foarte multe melodii. Nu-și face casă.

8. Oare și păsările au regim? Încercați (în echipe) să-l stabiliți pentru: privighetoare, cuc, ciocârlie, pupăză (la alegere).

*Model: Bufnița se trezește la ora 21.00. Face gimnastică.
La ora 21.10 se spală. Își hrănește puișorii la ora 21.20,
iar noaptea vânează (охотится).*

9. Privește desenele. Spune cum se numesc aceste păsări, unde își fac cuibul și din ce țară se întorc la noi.

Mură-n gură

A se întoarce (din/de la)

Eu mă întorc	Noi ne întorcem
Tu te întorci	Voi vă întoarceți
El, ea se întoarce	Ei, ele se întorc

10. Citește scrisoarea cocostârcului adresată ciocănitorei care n-a plecat în țările calde.

Dragă ciocănitore Cioc-Boc!

Am ajuns în Africa. Am văzut pustiuri, palmieri. Am mâncat portocale și lămâi. Apoi am văzut râul Nil. Îmi place să trăiesc în Africa, dar mi-i dor de Moldova.

Cu drag, cocostârcul Clamp

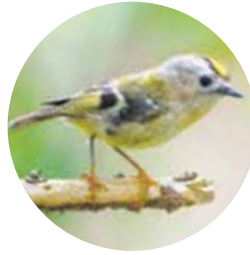
- 10.1. Improvizează (oral/în scris) răspunsul ciocănitorei (pe echipe).

11. Întocmiți și voi (pe echipe) o scrisoare în numele unei păsări.

12. Realizează un interviu imaginar cu o pasăre.

Model: — Cum te cheamă?
 — Eu sunt Lia-Ciocârlia.
 — Unde trăiești vara?
 — Vara trăiesc în câmpie.
 — Cum îl ajuți pe om?
 — Mănânc insectele-dușmani.
 — Ce îți place?
 — Mie îmi plac soarele, câmpia, grâul de aur.
 — Ce nu-ți place?
 — Nu-mi plac copiii care distrug cuiburile
 păsărilor, rup copacii. Nu-mi place apa murdară
 din râuri...

13. Cine e mai isteț?

- 1) Mănâncă broaște.
- 2) Este medicul pădurii.
- 3) Zboară foarte sus.
- 4) Nu merge, dar sare.
- 5) Cântă cel mai frumos.
- 6) Se întoarce primul la noi.

1		C																	
2		I																	
3		O																	
4		A																	
5		R																	
6		A																	

14. Uite o horă a păsărilor. Numește păsările care au venit la horă. Memorează un catren (la alegere).

În înalturi zboară
 O pasăre cântătoare.
 Are cuibul în **câmpie**
 Și o cheamă ...

* * *

Eu îmi spun numele
 Prin toate pădurile,
 Pot să cânt și în **nuc**,
 Eu sunt ...

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot folosi vocabularul nou.			
Pot citi corect, expresiv, conștient.			
Pot întreba și răspunde la întrebări.			
Pot găsi în text diferite informații.			
Pot descrie diferite aspecte ale naturii toamna (cu sau fără repere: imagini, plan, întrebări etc.).			
Pot descrie o pasăre cunoscută.			
Pot spune dacă îmi place sau nu ceva.			
Pot descrie cum e vremea toamna.			
Pot prezenta unele păsări.			
Pot exprima sentimente de bucurie, plăcere, tristețe.			
Pot discuta cu un coleg, prieten/ o colegă, prietenă despre toamnă, păsări călătoare.			

EVALUARE SUMATIVĂ

1. Continuă.

- Toamna frunzele sunt ...
- Toamna se coc ...
- În septembrie, timpul e cald și ... nu pleacă.

2. Transformă propozițiile în enunțuri negative.

- Mie îmi place toamna.
- Fratelui meu îi plac strugurii.

3. Modifică propozițiile în afirmații.

- Mamei mele nu-i place sâmbăta.
- Părinților mei nu le plac zilele de odihnă.

4. Completează cu formele corecte ale verbului *a plăcea*.

- Mie ... luna octombrie.
- Nouă ... zilele de odihnă.
- Bunicului meu ... pădurea.
- Ție ... să te plimbi prin parc?
- Dar mie ... zilele de odihnă când merg la școală.

5. Alcătuieste un text despre toamnă din 3-4 propoziții în care să descrii:

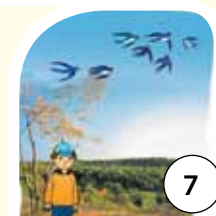
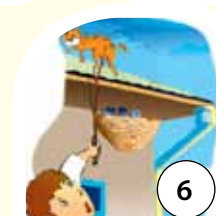
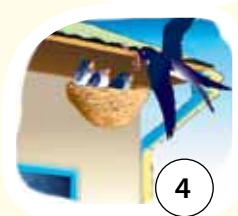
- frunzele,
- timpul,
- oamenii.

6. Improvizează „plânsul” acestui copac (2-3 replici/propoziții).

7. Descrie una dintre imagini (la alegere).

7.1. Alcătuieste o povestire după desenele de mai jos.

Sărbători de iarnă

1. Citește. Pronunță corect diftongul [oa].

Sărbătoare minunată
iarnă geroasă
zăpadă moale

bomboane gustoase
jucării frumoase
cântece melodioase

2. Găsește combinația corectă și formează propoziții.

Model: La ... sărbătorim Anul Nou.

Crăciunul /
Nașterea lui Iisus Hristos

Mărțișorul

Anul Nou

Dragobetele

2.1. Care dintre acestea sunt sărbători de iarnă? Care sunt sărbătorile tale preferate? De ce?

3. Citește. De ce crede Dan că e minunat să ai două sărbători de Crăciun?

CRĂCIUNUL

Sărbătoarea mea preferată este Crăciunul.

Îmi place să împodobesc pomul de Crăciun cu jucării multicolore. Îmi place să primesc cadouri. Când eram la grădiniță, Moș Crăciun îmi aducea bomboane și jucării. Mai primesc și acum bomboane, dar uneori, în loc de jucării, moșul îmi aduce cărți.

Familia noastră sărbătorește ziua de Crăciun pe stil nou, la 25 decembrie. Dar bunicii, care trăiesc în satul Izvoare, sărbătoresc Crăciunul pe stil vechi, la 7 ianuarie. În fiecare an mergem la ei. Și anul acesta vom merge la țară. Eu am învățat un colind frumos pentru bunici.

Crăciunul – Рождество
Nașterea lui Iisus Hristos –
Рождество Иисуса Христа
împodobesc – украшают
multicolore – de multe culori
colind – колядка
uneori – иногда
la țară – в деревне

4. Răspunde la întrebări.

Despre ce sărbătoare este vorba în text? Care e sărbătoarea ta preferată? Ce jucării are pomul de Crăciun? Ce cadouri îți aduce Moș Crăciun? Ce cadou dorești să primești anul acesta? Când sărbătorește Crăciunul familia ta? Unde ai sărbătorit Crăciunul anul trecut? Cunoști vreun colind în limba română? Spune-l.

5. Citește propozițiile în care se spune:

- ce îi aducea Moș Crăciun lui Dan la grădiniță;
- când sărbătorește Crăciunul familia lui Dan;
- unde va merge familia lui Dan de Crăciun.

6. Examinează imaginile. Alege una dintre ele și spune cine sunt acești copii, ce fac ei, ce sărbătoare este etc.

6.1. Povestește textul după reperele din exercițiul 5 și imaginea de mai sus.

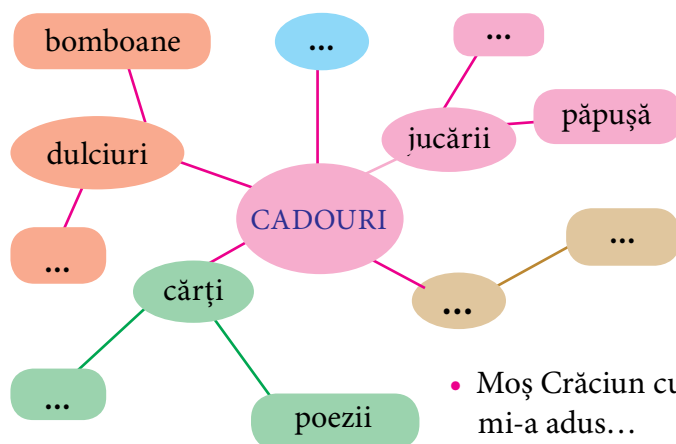

7. Improvizează un dialog cu Dan pe baza textului.

8. Completează, apoi povestește după schema dată.

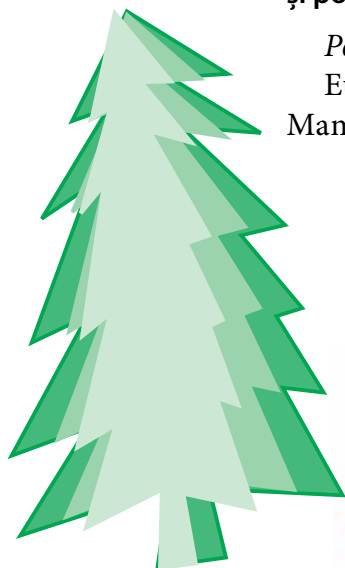
- Moș Crăciun cu plete dalbe mi-a adus...
- Părinții/bunicii mi-au dat...
- Eu i-am dat...

9. Tu împodobești pomul de Crăciun. Spune ce jucării alegi și povestește (exercițiile 1, 3).

Poți începe astfel:

Eu pun pe brad globulețe de trei culori: roșii, albastre și galbene. Mama pune cinci nuci și câteva bomboane. Tata pune steluța...

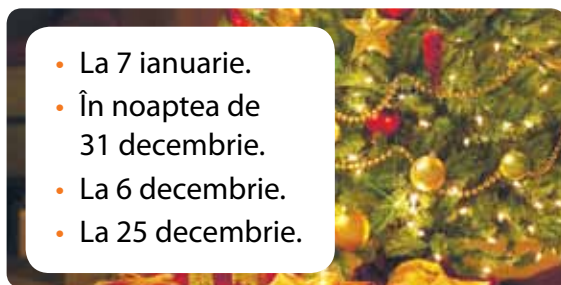
stea
glob, globuri
lumânare
nucă
lapte
floare
jucării
bomboane
beteală

10. Găsește răspunsul corect.

Când sărbătorim:

- Crăciunul pe stil nou?
- Crăciunul pe stil vechi?
- Anul Nou?
- Sfântul Nicolae?

- La 7 ianuarie.
- În noaptea de 31 decembrie.
- La 6 decembrie.
- La 25 decembrie.

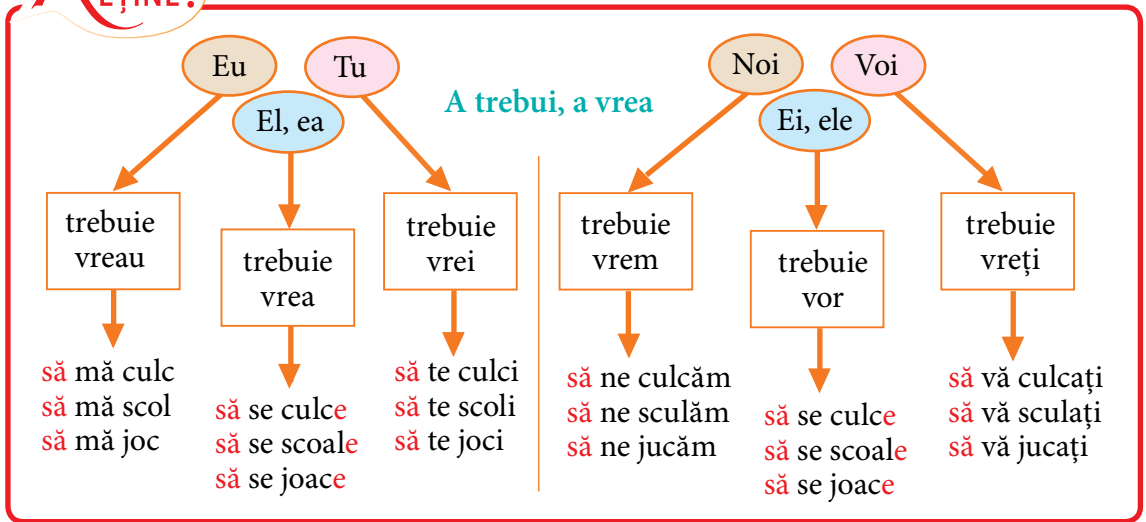

15. Memorează și feliită pe cineva.

La mulți ani cu sănătate,
Să vă dea Domnul tot ce doriți,
Zile senine și fericire,
La mulți ani să trăiți!

- Știi melodia pentru această urare? Cântă!

REȚINE!

16. Alcătuieste enunțuri. Folosește tabelul.

17. Scrie textul în caiet. Alege varianta corectă dintre paranteze.

Îmi place vacanța de Crăciun. Pot (să ne culcăm, să mă culc) un pic mai târziu. Și fratele meu poate (să se culce, să te culci) mai târziu ca de obicei. Dimineața, noi nu trebuie (să mă trezesc, să ne trezim) prea devreme. Putem (să vă plimbați, să ne plimbăm) mai mult și (să mă joc, să ne jucăm) toată ziua. Până se termină vacanța, noi trebuie (să se odihnească, să ne odihnim) din plin.

18. Scrie/spune cât mai multe adresări ale copiilor către părinți. Folosește tabelul de mai sus.

Model: — Tată, vreau să mă joc în curte.
— Mamă, Andrieș nu vrea să se joace cu mine.

Iarna

Jocuri de iarnă

1. Citește expresiv versurile. Pronunță corect sunetele [n], [o]. Ghici despre ce anotimp este vorba.

Vine, vine, vine, vine,
Vine ..., măi copii,
Cu zăpadă în ogradă
Și cu multe bucurii.

(Dumitru Matcovschi)

2. Examinează schema. Numește jocurile și sporturile care se pot practica în fiecare anotimp.

vara

primăvara

iarna

toamna

de-a baba-oarba

de-a ascunselea

hocheiul

înotul

fotbalul

bulgări de zăpadă

baschetul

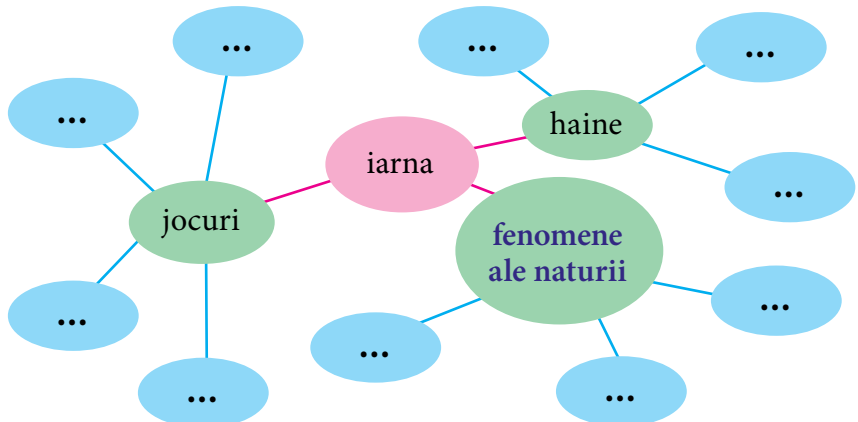
schiul

patinajul

3. În ce anotimp...

- strângem fructe/legume/ciuperci;
- facem oameni de zăpadă;
- construim cetăți de zăpadă;
- ne bronzăm la soare;
- pescuim;
- înotăm;
- patinăm;
- sădim flori?

4. Completează schema. Spune ce haine îmbraci iarna și ce jocuri le plac copiilor.

5. Citește. Cum crezi, drumul a dispărut sau nu se vede?

GUGUȚĂ

Iarna l-a găsit pe Guguță sub cușmă, în satul Trei Iezi. I-a plăcut mătușii Iarna băiețelul. Au alergat fulgușorii să-l vadă și l-au făcut alb din cap până în picioare – un omuleț de zăpadă.

Fulgii credeau că Guguță face focul sub cușmă... Când și-a pus cușma pe cap, a venit frigul afară.

După ce au mai umblat prin ogradă, fulgii au chemat băiețelul la poartă. Guguță se uită: drumul nu mai este!...

(După Spiridon Vangheli)

cușmă –
au alergat – побежали
credeau – думали
a face focul – растапливать

6. Răspunde la întrebări:

Din ce sat este Guguță? Unde l-a găsit iarna? Ce credeți că înseamnă *iarna l-a găsit sub cușmă*? Ce au făcut fulgii cu Guguță? De ce credeau fulgii că Guguță face focul sub cușmă?

7. Citește:

- ce credeau fulgii;
- de ce Guguță nu găsea drumul.

8. Propune un alt titlu pentru textul de mai sus.

9. Povestește textul răspunzând la primele trei întrebări de la exercițiul 6.

10. Improvizează cu colegii un dialog între fulgi și Guguță.

Model:

- Cine ești?
- Sunt Guguță.
- Ce cușmă frumoasă ai!
- Și caldă!
- Nu ți-i frig?
- Nu. Dar cine sunteți voi?
- ...

11. Scrie separat propozițiile care descriu iarna sau un alt anotimp. Intitulează povestirea scrisă. Poți lucra cu un coleg/o colegă.

Ninge.

E frig.

Soarele frige.

E foarte cald.

Înfloresc copacii.

Se coc strugurii.

Cade multă zăpadă.

Îngheață apa.

Plouă rar.

Se topește zăpada.

Se coc cireșele.

Se întorc păsările călătoare.

Începe vacanța mare.

Păsările pleacă în țările calde.

Apar ghiociei.

E ger (мороз).

12. Alege obiectele cu care poți să te joci iarna. Alcătuieste 2-3 propoziții.

De exemplu:

Vreau **o crosă**, deoarece îmi place să joc hochei. Și prietenului meu îi place să joace hochei.

- 12.1. Scrie-i o scrisoare tradițională sau un mesaj electronic unui prieten/unei prietene din Australia. Concretizează ce ocupații, distracții practici.

13. Privește desenele. Dă nume copiilor. Spune cui aparțin replicile. Comentează reacția copiilor.

Model: ① E Grigoraș. El strigă, căci vrea ca toți copiii să-l vadă că joacă bine hochei.

Vai, ce frumos
ninge!

Aoleu,
omulețul
meu!

E-he-he-hei!
Uitați-vă
la mine!

Ura-a-a-a!

Uf!
Mi-e cald!

13.1. Alege un desen la dorință. Spune ce face copilul. Ce îți place ție să faci iarna?

14. Alcătuieste propoziții în care să folosești expresiile:
Aoleu! Vai! E-he-he-hei! Ura-a-a-a! Uf!

15. Citește fragmentele. Recitește-le apoi în ordinea necesară. Intitulează textul.

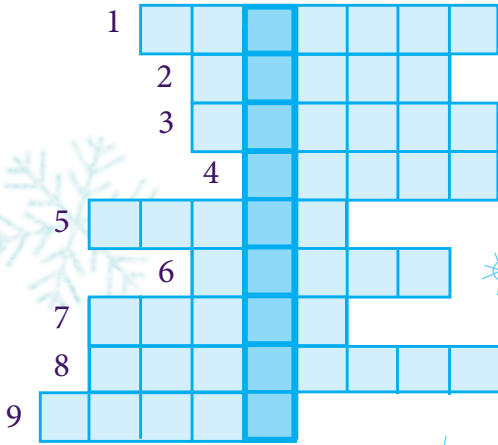
- A. Într-o zi, câțiva băieți jucau hochei pe râul înghețat. Andrei a trimis pucul în poartă și sărea în sus de bucurie.
- B. Era iarnă. Era frig și ningea. Bătea un vânt puternic. Viscolea (была метель). Au înghețat pământul, lacul, râul.
- C. Deodată, gheața s-a spart și Andrei a căzut în apă. Dar băieții nu s-au speriat. Ei i-au întins crosa și l-au scos din apa rece ca gheața. L-au dus repede acasă...

15.1. Alcătuieste împreună cu colegii sfârșitul acestei întâmplări. Folosește și imaginile.

16. Completează cuvintele încrucișate și vei găsi pe verticala evidențiată denumirea unei frumoase sărbători de iarnă.

- 1) La 24 decembrie începe
- 2) Pentru a juca hochei, ai nevoie de
- 3) Unii oameni se spală iarna cu
- 4) Ce are Guguță pe cap?
- 5) La săniuș ai nevoie de
- 6) Când zboară, tac, când mor, plâng
- 7) La țară, bunicii fac focul cu
- 8) Prima lună a anului este
- 9) ... a înflorit fereastra.

16.1. Completează informațiile despre lunile de iarnă.

Luna ... are treizeci și una de zile. Și luna ianuarie are ... de zile.
Luna ... e capricioasă: uneori are 28 de zile, alteori – ... de zile.

17. Descrie luna în care te-ai născut.

Repere:

- anotimpul,
- numărul de zile,
- data nașterii etc.

18. Ghici:

Cine a-nflorit fereastra
Cu argint în noaptea asta?

E un moș
Cu nasul roș.
Iarna lasă jucării
La cei mai cuminiți copii.

Uite, colo, în ogradă,
Joacă fulgii de
Uite, colo-n zare – hăt,
Joacă fulgii de
Uite, ici, pe geana mea,
S-a oprit un fulg de

(Grigore Vieru)

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera sărbătorile de iarnă.			
Pot enumera obiceiuri de iarnă.			
Pot prezenta jocurile de iarnă.			
Pot întreba și răspunde la întrebări.			
Pot găsi în text diferite informații.			
Pot alcătui propoziții despre iarnă.			
Pot descrie o zi de iarnă, timpul sau o sărbătoare (cu sau fără repere: imagini, plan, întrebări etc.).			
Pot descrie dispoziția oamenilor iarna.			
Pot povesti despre jocuri și sărbători de iarnă.			
Pot spune ce sport de iarnă sau sărbătoare îmi place.			
Pot scrie o felicitare cu ocazia sărbătorii.			
Pot exprima sentimente de bucurie, plăcere.			
Pot discuta cu un coleg, prieten/ o colegă, prietenă despre iarnă, jocuri, sărbători.			

Primăvara

Obiceiuri de primăvară. Dăruim un mărtișor!

1. Ghici! Pronunță corect sunetele [t], [n]. Completează poezia. Memorează-o!

Ziua se mărește,
Zăpada se topește,
Ghiocelul a-nflorit,
Ce-a venit?

... harnică,
... darnică,
Ne împarte tuturor
Câte-un frumos
Mărtișor.

(Valentin Roșca)

2.

COMPARĂ!

În limba română:	În limba rusă:
legendă	легенда
a simboliza	символизировать
a răni	ранить

3. Citește. Înlocuiește desenele prin cuvinte.

A venit primăvara.
zăpadă.

încălzește.

înverzește.

răsar de sub

venit primăvara. Ei poartă

se bucură că a

4. Citește textul. Spune ce purtăm la piept în luna martie.

LEGENDA MĂRȚIȘORULUI

Era pe la sfârșitul lunii februarie. La marginea pădurii s-a ivit un ghiocel. El vestea venirea primăverii. Iarna rea a trimis ger și zăpadă peste ghiocel. O zână bună l-a ajutat pe ghiocel să iasă de sub zăpadă. Dar zâna și-a rănit un deget. Sângele a căzut pe ghiocel. El a devenit jumătate roșu și jumătate alb. Ghiocelul bucuros a strigat: „Eu aduc primăvara!”

O fată a găsit ghiocelul acesta și l-a pus la piept. Și prietenele fetei au făcut câte o florică din ață albă și roșie. De atunci, oamenii poartă la piept mărtișoare. Ele simbolizează primăvara.

s-a ivit – появился

ghiocel –

vesteá – оповещал

sângele – кровь

jumătate – половина

bucuros – радостный

piept – грудь

ață – нитка

5. Răspunde la întrebări.

Ce a răsărit la marginea pădurii? Ce vesteá ghiocelul? Cine l-a ajutat pe ghiocel? De ce a devenit ghiocelul roșu și alb? Ce poartă oamenii primăvara la piept? Ce simbolizează mărtișorul?

6. Recitește fragmentele textului conform planului.

- S-a ivit ghiocelul.
- Bucuria ghiocelului.
- Zâna cea bună.
- Mărtișorul.

7. Citește fragmentul care îți place cel mai mult. De ce?

8. Povestește textul cu încă trei colegi, fiecare câte un fragment.

9. Descrie mărtișorul folosind expresii și comparații din text.

gingaș
> ca ghiocelul.
>

10. Culoarele mărtișorului sunt alb și roșu. Cum crezi, ce simbolizează ele?

De exemplu: Culoarea albă simbolizează pacea, sănătatea etc.

11. Observă și reține!

Eu <math>\left\{ \begin{array}{l} \text{îți} \text{ dăruiesc (ție)} \\ \text{îi} \text{ dăruiesc mamei (Elenei)} \\ \text{îi} \text{ dăruiesc fratelui (lui Ion)} \end{array} \right.

CUI?

12. Completează.

Eu ... dau prietenei o carte. Ghiocelul ... mulțumește zânei bune. Soarele ... trimite raze calde pământului.

13. Admitem că ai făcut un mărtișor. Spune cui îl dăruiești și ce îi dorești. Poți recita și poezii.

*Model: Sănduța, te felicit cu ocazia venirii primăverii.
Să fii sănătoasă și veselă!*

Martie e așadar
Prima lună-n calendar
Care-anunță toată țara
C-a venit iar primăvara!

Și din prima zi, se știe,
E-un motiv de bucurie.
Mărtișoarele apar,
Mici minuni aduse-n dar.

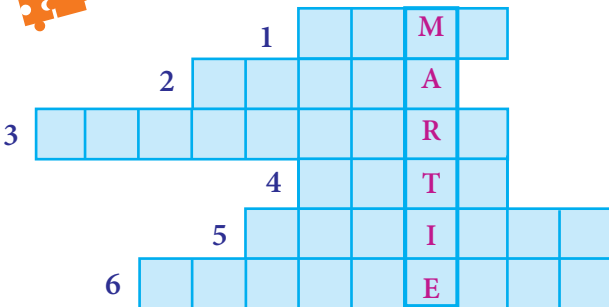
(Emilia Plugaru)

Să ai o primăvară ca o poezie,
Frumoasă ca florile de merișor,
Și îți urez cu multă gingășie,
La mulți ani de Mărtișor!

14. Cine e mai isteț?

- 1) Cea mai scumpă ființă.
- 2) Ce anotimp a fost înaintea primăverii?
- 3) Când se întorc păsările călătoare?
- 4) Unul dintre părinți.
- 5) A doua lună de primăvară.
- 6) Vestitorul alb al primăverii.

Primăvara

Flori de primăvară

*Hai în țara florilor,
În lumea culorilor!*

1. Citește informațiile despre flori. Ce floare îți alegi?

- Ghiocelul este vestitorul primăverii. El apare foarte devreme.
- El în martie și-arată Floarea albă din zăpadă.

- Viorelele răsar după ghiocci.

- Brândușele sunt albe, violete...

- În luna mai înflorește liliacul.

- Lalelele sunt foarte elegante.

- Toporașii pe coline
Sunt de-acuma violeți.

- Lăcrămioarele au un miros îmbătător.
- Își arată lăcrămioara Albă, albă inimioara.

1.1. Răspunde la întrebări.

Care floare este vestitorul primăverii? Ce flori răsar după ghiocci? Când înflorește liliacul? De ce culoare sunt lalelele? Care flori de primăvară miros foarte frumos? De ce culoare sunt brândușele?

Mură-n gură

A apărea

Eu **apar**

Tu **apari**

El, ea **apare**

Noi **apărem**

Voi **apăreți**

Ei, ele **apar**

2. Formează îmbinări de cuvinte, apoi propoziții.

Flori

- de primăvară
- roșii
- ...
- ...

Lalele

- galbene
- frumoase
- ...
- ...

Ghiocel

- curajos
- firav
- ...
- ...

Lăcrămioare

- gingașe
- mirositoare
- ...
- ...

3. Înlocuiește oral (sau în scris) desenele prin cuvinte.

- , și înfloresc în martie.
- nu plâng niciodată.
- La 8 Martie îi oferim mamei .
- Patria este Persia.

4. Alege o floare de primăvară. Descrie-o. Spune cui vrei s-o oferi.

Model: Am ales ghiocelul. El este alb, gingaș, firav (хрупкий), dar curajos (смелый). El apare primul de sub zăpadă. Îi voi aduce mamei ghiociei.

REȚINE!

Ocroțește natura!

Охраняй природу!

Nu rupe florile!

Не рви цветы!

Respectă drepturile omului!

Соблюдай права человека!

Ocroțiți natura!

Охраняйте природу!

Nu rupeți florile!

Не рвите цветы!

Respectați drepturile omului!

Соблюдайте права человека!

5. Completează folosind tabelul de mai sus.

Copii, ... natura! Dorel, ... creanga copăcelului! Oameni buni, ... pădurea, ... florile.

6. Citește. Tu ce vrei să ceri?

CONGRESUL FLORILOR

Într-o țară fără nume,
Fără arme și hotar,
Flori s-au adunat din lume
La congresul planetar,
Unde într-un glas lansară
O chemare către om:
— Respectați, respectați
Drepturile florilor,
Încetați, încetați
Să răpiți viața lor!

(Grigore Vieru)

s-au adunat – собрались
congres – съезд
arme – оружие
hotar – sin. graniță
lansară – aici: s-au adresat
să răpiți (viața) – a lua (viața)

7. Citește adresarea florilor către om. Dar tu ce faci?

7.1. Lucrați în perechi. Formulați drepturile florilor.

Model: Florile au dreptul la aer curat ...

7.2. Continuă.

Nu există floare/plantă fără ...

Model: Nu există floare fără ... (sol).

8. Ești participant la congresul florilor. Vorbește în numele unei flori: ce probleme, propuneri, rugăminți ai.

9. Scrie lista florilor preferate. Compar-o cu cea a colegului/colegei. Aveți preferințe comune?

10. Alcătuieste un buchet de flori. Descrie-l. Ce flori ai folosit? Alege un nume simbolic pentru acest buchet.

Model: Am un buchet foarte frumos. În buchet sunt lalele roșii, narcise galbene și liliac alb. Ele miros foarte frumos. Buchetul se numește „Gingășie”.

Mură-n gură

A prefera

Eu **prefer**

Tu **preferi**

El, ea **preferă**

Noi **preferăm**

Voi **preferați**

Ei, ele **preferă**

11. Citește cu colegul/colega pe roluri.

— Mă numesc Viorica.
— Și eu mă numesc viorea.
— Eu sunt născută în martie.
— Și eu. Mai vino pe la noi, Viorico!

12. Amintește-ți și alte nume de flori pe care le poartă fetele. Alcătuiți în perechi și înscenați dialoguri asemănătoare. Poezia vă va ajuta.

Au pornit
Patru surori
În pădure
După flori:
Margareta,
Romanița,
Violeta,
Dumitrița.

(Vasile Romanciuc)

13. Și florile au legende. Compuneți (în echipe) legenda unei flori.

Model:

LEGENDA LĂCRĂMIOARELOR

Trăiau odată un prinț și o prințesă. Ei se iubeau foarte mult. Într-o zi, prințesa s-a îmbolnăvit. Ochii prințului s-au umplut de lacrimi. Lacrimile se prefăceau în flori mici, albe, mirositoare. Oamenii le-au numit lăcrămioare.

14. Completează după model:

a. Margareta cumpără un buchet de narcise.	a. Margareta, cumpără un buchet de narcise!
b. Florin îi dă Ilincăi o brândușă.	b. Florin, ..., te rog, Ilincăi o brândușă!
c. Bunica udă florile cu apă caldă.	c. Andrieș, ... florile cu apă caldă!
d. Andrieș e mic, dar nu rupe florile.	d. Grigoraș, ... florile!
e. Dumneavoastră citiți legenda lăcrămioarei?	e. Fetelor, ... legenda lăcrămioarei!

15. Citește. Povestește despre florile din grădina ta.

*Luni apare voinicel
Curajosul ghiocel.
Marți în grădinița mea
S-a ivit o viorea.
Miercuri brândușă
Mi-a deschis ușa.
Joi lalelele au zâmbit
Copacului înflorit.*

*Vineri printre fluturași
Răsar veseli toporași.
Sâmbătă își arată lăcrămioara
Albă, albă inimioara.
Duminică se desfac
Florile de liliac.
Toate în liniștea serii
Țes covorul primăverii.*

(Constantin Dragomir)

16. Descrie o călătorie imaginară în lumea florilor.

17. Citește. Ilustrează (în grup) conținutul versurilor.

*Floarea e așa de mică,
Dar în fața ei senină*

*Se închină o furnică
Și un om i se închină.*

18. Amintește-ți denumirile populare ale lunilor. Denumirea cărei luni de primăvară provine de la cuvântul „floare”? De ce?

19. Completează pătrățelele cu denumiri de flori (la plural). Spune care îți plac mai mult și de ce.

1	T					F				
2	L					L				
3	T					O				
4	V					R				
5	G					I				

20. Zi repede.

Mătușa a deschis ușa,
Mănușa a fugit de la Mătușa,
Brândușa a găsit Mănușa,
Mătușa a lăudat-o pe Brândușa.

- Cine-i Brândușa?

21. Concurs!

O întrebare, trei răspunsuri. Alege-l pe cel corect!

- Care floare vestește primăvara?
Brândușa, lăcrămioara, ghiocelul.
- Care flori sunt și roșii?
Lalelele, toporașii, narcisele.
- Care flori sunt lacrimi mici?
Viorelele, lăcrămioarele, lalelele.
- Care flori sunt numai albe?
Lalelele, toporașii, lăcrămioarele.
- Care floare înflorește în luna mai?
Trandafirul, liliacul, brândușa.

Ai răspuns corect! Bravo!

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera florile preferate pentru diferite persoane cunoscute.			
Pot enumera flori de primăvară.			
Pot prezenta obiceiuri de primăvară.			
Pot întreba și răspunde la întrebări.			
Pot găsi în text diferite informații.			
Pot alcătui propoziții la temă.			
Pot descrie o zi de primăvară (cu sau fără repere: imagini, plan, întrebări etc.).			
Pot descrie bucuria oamenilor primăvara.			
Pot povesti despre un obicei de primăvară.			
Pot spune ce flori îmi plac și de ce.			
Pot scrie o felicitare cu ocazia mărțișorului.			
Pot prezenta cum fac un mărțișor.			
Pot oferi câteva sfaturi cum se fac mărțișoare, când se poartă.			
Pot exprima sentimente de bucurie, plăcere.			
Pot discuta cu un coleg, prieten/o colegă, prietenă pe teme de primăvară.			

Vara

Semnele verii

1. Citește îmbinările de cuvinte. Alcătuieste propoziții cu două dintre ele.

- Zile cu soare
- ploii cu grindină
- cer senin
- anotimp canicular
- nopți calde
- răcoare plăcută

2. Construiește îmbinări de cuvinte folosind forma potrivită a cuvântului *canicular*. Alcătuieste apoi propoziții.

- anotimp canicular
- luni ...
- vreme ...

3. Citește. Tradu cuvintele evidențiate. Cine e mai isteț?

1) Ieri, la sudul republicii a plouat cu **grindină**. 2) Eu m-am născut în iulie când e vreme **caniculară**. 3) Ziua e foarte cald, iar dimineața este **răcoare**.

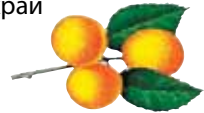
4. Citește. Unde ne cheamă vara?

Se apropie vara. Acest anotimp aduce pe plaiul nostru zile cu cer senin și mult soare, dar și ploii cu grindină, cu părere de rău. Deoarece plouă și e cald, avem fructe, legume. Se coc cireșele, vișinele, căpșunele, caisele ș.a.

Vara ne aduce vacanța cea mare. Soarele fierbinte ne cheamă pe malul râului, în pădure, la munte sau la mare. Toți oamenii așteaptă vara.

se apropie – приближается
aduce – приносит
plai – край

caise –

se coc – созревают

căpșune –

răcoare – прохлада
caniculă – жара
grindină – град
canicular – foarte cald

5. Răspunde la întrebări.

Cum e timpul vara? Ce ne aduce vara?

Ce fructe se coc vara? Unde ne cheamă

6. Întâi iunie este Ziua Internațională a Ocrotirii Copiilor. Ești participant la Festivalul Prieteniei. Povestește-i unui copil din Finlanda (Brazilia, India, Canada) cum e vara în Republica Moldova.

7. Concurs!

A Spune repede!

Vinerea viitoare verișoara Veruța vine în vacanța de vară la Văleni la verișoara Viorica.

B Alcătuieste propoziții din cuvinte care încep cu același sunet.

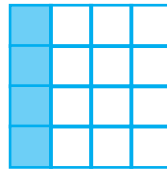
Model: Elena este elevă exemplară, ea exersează excelent.

C Ce cadouri împarte vara?

Umblă vara pe la poartă,
Vrea cadouri să împartă:
Vântului – aripi ușoare,
Codrului – ...
Noptii – ...
Câmpului – ...
Livezilor – ...
Copiilor – ...

D Scrie antonimele următoarelor cuvinte și vei afla un anotimp al anului.

- Pleacă
- dulce
- plânge
- atunci

E Ghici ce e?

a) Umblă Făt-Frumos prin grâu
Și grăunțele curg râu. (...)

b) Timp cu cer senin și soare,
Aer, munte, mare,
Fructe, ce-ți zâmbesc în față,
Uite, asta e ...

E BINE SĂ ȘTII

Nu îți place vara, căci e caniculă? Te înțelegem. Îți propunem să faci o excursie în ANTARCTIDA.

Aproape 98 % din teritoriul Antarcticii (circa 14 milioane km²) este veșnic acoperit cu un strat de gheață, care uneori are grosimi de peste 4000 – 5000 de metri.

Pe continent s-a înregistrat cea mai scăzută temperatură măsurată vreodată pe Pământ: - 89,2 °C. Nu demult, în timpul verii, au fost 18,3 grade Celsius, chiar și peste 20 de grade.

Dacă mergi în excursie, poți vedea drăguții de pinguini, balene, albatroși etc.

Deci, drum bun!

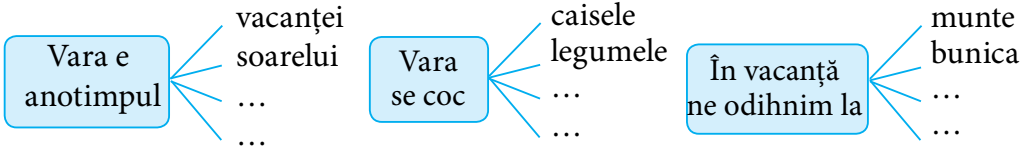

Vara

Proiecte de vacanță

1. Continuă. Alcătuieste apoi enunțuri.

2. Combină propozițiile după sens (câte două).

Model: Vara voi pleca la bunica. Bunica locuiește la Orhei.

Tata crește grâu. Păsările cântă în pădure. Îmi place vara.
Din grâu va face pâine. Vara voi merge în pădure să le ascult.
Vara voi citi, voi merge în excursie.

3. Completează cu verbe la timpul viitor.

În vacanță, eu (a citi) ... cărți interesante. Trenul (a veni) ... la ora 10.00. Tu (a merge) ... mâine în excursie? Duminică, echipa noastră (a juca) ... fotbal.

4. Completează cu acțiuni viitoare la tema *Vacanța*. Formează propoziții.

- Copiii ...
- Soarele ...
- Bunica ...
- Agricultorii ...

5. Citește. Alcătuieste cu colegul tău/colega ta un dialog asemănător.

- Unde vei pleca în vacanță?
 - Eu voi pleca la bunica. Dar tu?
 - Eu voi pleca cu părinții la munte.
- Când veți pleca?
 - ...

6. Scufița Roșie pleacă la bunica. Spune pe unde va merge ea. Descrie aceste locuri.

REȚINE!

		<i>A se odihni</i>		
În vacanță	eu mă voi	odihni...	noi ne vom	odihni...
	tu te vei		voi vă veți	
	el (ea) se va		ei, ele se vor	

7. Completează propozițiile cu verbe la timpul viitor.

- 1) Azi e sâmbătă și frățiorul meu (a se culca) ... puțin mai târziu.
- 2) În vacanță, eu (a se juca) ... cu prietenii mei la Nistru.
- 3) Andrei, când (a se trezi) ... surorile mele, spune-le, te rog, să mă telefoneze.
- 4) — Hai să mergem mâine la pescuit, Ionel.
— (a se gândi) ... la propunerea ta (предложение).

8. Continuă dialogul și... zâmbește.

Mama: Ionel, poți să te duci la râu, dar să nu te scalzi, căci apa este foarte rece.

Ionel: Fii liniștită, mamă, mă voi scălda îmbrăcat.

— ...

9. Lucrați în perechi/pe echipe. Alcătuiți un proiect de vacanță.

Repere: În iunie ... În zilele de lucru ...
 În luna iulie ... Duminica ...
 La 1 august ...

10. Spune ce vei face dacă vei prinde în vacanță „peștișorul de aur”.

11. Citește versurile. Corectează.

Voi urca într-un cireș	Niște castraveți.
Și voi mânca căpșune.	Ce mă tot priviți așa,
Dar prăsadele din tei (липа)	Fete și băieți?
Vor fi mult mai bune.	Dacă-aveți de spus ceva,
Din prăsad voi scutura	Cine-i mai isteț?

12. Recitește poezia folosind verbele evidențiate la alte persoane:

tu, el, noi, ei.

MINIPROIECT

Cum e vremea. Prognoza meteo

- Caută în internet sau ascultă la radio, televizor prognoza meteo pentru o zi. Folosește desene, simboluri și enunțuri scurte. Poți realiza acest proiect împreună cu un coleg. Prezentați-l în mod original.

PRENUMELE, NUMELE

DATA

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot enumera semnele verii.			
Pot descrie o zi de vară.			
Pot prezenta jocurile de vacanță.			
Pot întreba și răspunde la întrebări.			
Pot găsi în text diferite informații.			
Pot alcătui propoziții la temă.			
Pot povesti despre locurile de odihnă.			
Pot mulțumi pentru oferte de odihnă.			
Pot formula o invitație la odihnă.			
Pot solicita o informație despre un loc anume.			
Pot exprima acțiuni viitoare.			
Pot oferi unele sfaturi cum să procedăm pe timp de caniculă.			
Pot discuta cu o persoană despre odihna viitoare sau care a avut loc deja.			

EVALUARE SUMATIVĂ

1. Descrie, în 5 enunțuri, o zi de odihnă.

Repere: mă trezesc;
gimnastica de dimineață;
micul dejun;
igiena;
ocupații.

2. Încercuiește litera A în cazul când afirmația e adevărată și litera F dacă aceasta este falsă.

- A F Toamna plouă des.
A F Toamna este foarte cald, e caniculă.
A F Toamna e anotimpul cel mai rece.
A F După toamnă vine primăvara.

3. Completează propozițiile cu formele corecte ale verbului *a se odihni*.

- Îmi place să ... la munte.
- Natura ... în timpul iernii.
- Unde ... tu de obicei.
- Prietenii mei ... la mare.

4. Încercuiește litera care indică cuvântul necesar.

- Toamna se numără ...
A. fluturii; B. bobocii; C. iepurașii.
- Cine muncește, acela...
A. se culcă; B. se trezește; C. se odihnește.

5. Scrie minimum 15 cuvinte la tema „Păsările”.

6. Citește textul. Intitulează-l cu un enunț din text.

Toamna este un anotimp al bucuriei. Oamenii se bucură de rezultatele muncii. Au lucrat un an întreg. Recolta este bogată.

E anotimpul preferat. Păsările pleacă, dar toamna rămâne frumoasă. Culorile toamnei sunt culorile mele preferate: galben, roșu, auriu.

7. Scrie un eseu din 5 propoziții pe tema „Primăvara a venit”.

8. Adresează/scrie unor prieteni cinci întrebări la tema „Mărțișorul”.

9. Descrie o zi de vară:

- temperatura,
- cerul,
- ocupațiile oamenilor etc.

10. Scrie o urare părinților tăi cu ocazia Anului Nou.

COPIIUL ÎN SOCIETATE

Agenda săptămânii

- Orarul
- Rechizitele. Unde se află?
- Timpul liber

Prieteni

- Interesele
- Ajutorul reciproc

Agenda săptămânii

Orarul

1. Să ne amintim zilele săptămânii. Citește-le. Ai găsit greșeala? Corectează.

1.1. Spune despre fiecare zi: a câta zi este în săptămână.

*Model: Duminică este ziua a șaptea. Sau: Duminică este a șaptea zi.
Sau: A șaptea zi este duminică.*

2. Examinează atent desenele. Spune în limba maternă ce sunt acestea.

program

agendă

jurnal

2.1. Citește denumirile în limba română.

3. Deschide agenda ta. Citește orarul lecțiilor pentru azi. Răspunde la întrebări: Cu ce lecție începe ziua? Care este lecția a doua? Dar a treia? Ce lecție aveți ultima?

Model – Care este prima lecție?
– Prima lecție este limba bulgară.

4. Citește orarul clasei a III-a „A”, apoi al clasei paralele. Spune ce discipline au în comun aceste clase luni și marți.

Model: Și o clasă, și alta luni au educația fizică.

Ziua clasa	a III-a „A”	a III-a „B”
Luni	1. Matematica 2. Limba română ...	1. Muzica 2. Matematica ...
Marți	1. Arta plastică 2. Limba română ...	1. Limba română 2. Limba rusă ...

5. Urmărește tabelul. Răspunde la întrebări.

Ce orar are Dragoș pentru luni? Dar Oana și Sanda pentru marți? În ce zi are Oana matematica? Dar Dragoș în ce zi are muzica? Când are Sanda limba română? De câte ori are Oana matematica?

Ziua clasa	a III-a „C”	a III-a „A”	a III-a „B”
Luni	Matematica Limba română Arta plastică ...	Limba română Limba rusă Matematica ...	Limba rusă Matematica Muzica ...
Marți	Matematica Muzica Limba română ...	Limba rusă Muzica Matematica ...	Limba română Arta plastică Matematica ...

Oana

Dragoș

Sanda

6. Citește situația. Ești deja acasă. Vrei să-ți faci temele, dar ai uitat orarul zilei de mâine. Școala e departe. Ca să-l afli, telefonezi:

a) *colegului/colegei de bancă*

- Alo!
- Alo! Dorel? Salut!
- Salut! Ce faci?
- Bine, dar... .
- ...

b) *profesoarei:*

- Alo!
- Bună ziua, doamnă Neacșu.
- Bună ziua, Ionuț.
- Nu vă supărați,
- ...

6.1. Improvizează dialoguri similare cu un coleg schimbându-vă rolurile.

7. Scrie orarul tău pentru vineri.

Model:

Ziua clasa	a III-a „A”	a III-a „B”
Luni	1. Matematica 2. Limba română ...	1. Muzica 2. Matematica ...
Marți	1. Arta plastică 2. Limba română ...	1. Limba română 2. Limba rusă ...

7.1. Prezintă colegilor orarul. Concretizează:

- la ce oră începe prima lecție;
- cât timp durează recreația mare;
- ce lecție ai vrea să ai în toată ziua,
- la ce oră termini lecțiile;
- când mergi acasă.

8. Știi că cel mai bine se învață între orele 9.00 și 11.00? Ce lecții vrei să ai în această perioadă? De ce?

9. Lucrați în perechi sau invitați-i pe colegi să participe la un concurs/proiect.

Scrieți un orar ideal pentru voi:

- disciplinele preferate,
- numărul orelor pe zi etc.

Găsiți o structură originală (vezi modelul). Prezentați rezultatul peste câteva zile.

Agenda săptămânii

Rechizite. Unde se află?

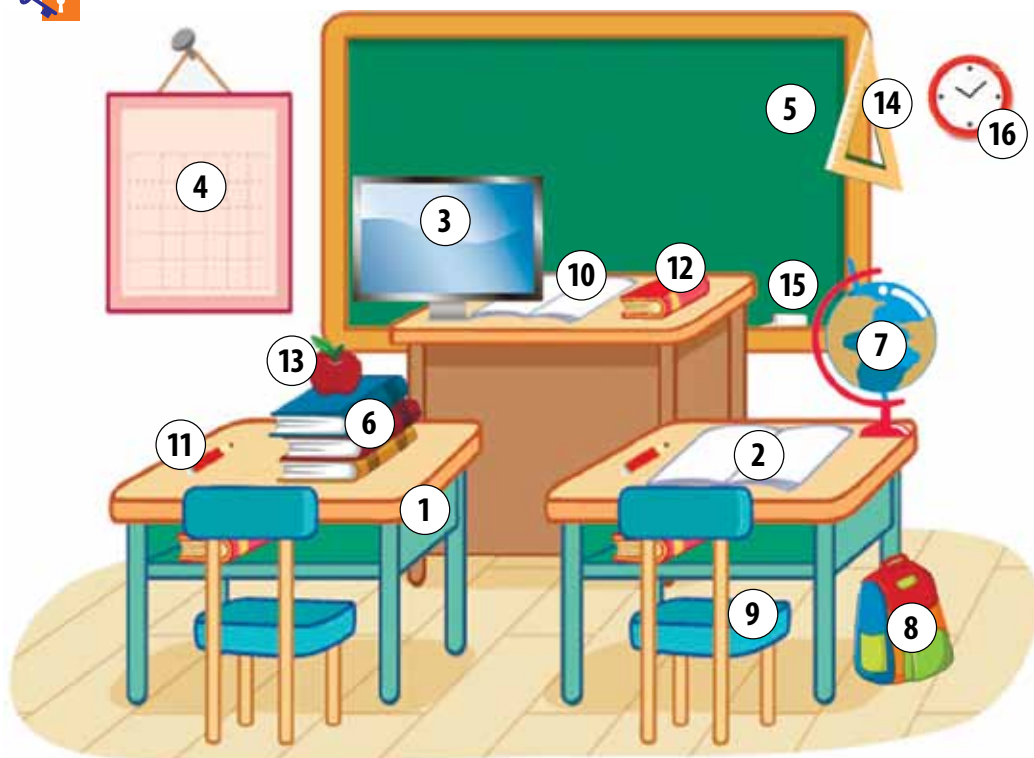
1. Citește. Pronunță corect sunetele. Cine a citit cel mai bine?

1.1. Spune care dintre aceste obiecte sunt rechizite școlare.

agenda	carte	dicționar	jurnal	riglă
acuarele	caiet	geantă	manual	scaun
bancă	creion	ghiozdan	pix	stilou
burete	cretă	glob	radieră	tablă

2. Privește atent desenul. Numește obiectele din clasă.

3. Răspunde la întrebări.

Cu ce scriem? Cu ce măsurăm? Cu ce desenăm? Care obiecte reprezintă locul de lucru al elevului? Care obiecte te ajută să afli noi informații? Cu ce ștergem greșelile? Dar pe tablă? În ce pui rechizitele? Enumeră ce ai în penar. Câte secții are ghiozdanul tău? Preferi ghiozdanul sau geanta? Cât costă ghiozdanul? În clasă tu stai la masă sau în bancă? Unde e mai comod?

Mură-n gură

Eu mă plimb **cu** autobuzul.
bicicleta.
dar: Mă spăl **cu** apă, **cu** săpun.

3.1. Desenează una din rechizitele preferate. Prezint-o original și cu umor.

4. Desenează tabelul în caiet. Completează-l cu denumirile rechizitelor și obiectelor pe care le folosești la școală.

Obiecte de lemn	Obiecte din masă plastică	Obiecte de hârtie	Obiecte din alte materiale
scaun	riglă	foaie	radieră
...

4.1. Descrie unul dintre aceste obiecte, cel care îți place mai mult.

Model: Aceasta este o agendă. Îmi place agenda. Ea este verde, cu foi galbene. Mi-a adus-o tata de la București.

REȚINE!

Singular

o agendă

o radieră

o riglă

o tablă

o bancă

o geantă

Plural

niște agende

niște radier

niște rigle

niște table

niște bănci

niște genți

Singular

un dicționar

un manual

un creion

un caiet

un glob

un pix

Plural

niște dicționare

niște manuale

niște creioane

niște caiete

niște globuri

niște pixuri

5. Construiește propoziții cu verbele de mai jos.

Model:

a vorbi – a asculta

Eu **știu** să vorbesc **și** să ascult.

Eu **știu** să vorbesc **sau** să ascult.

Eu **știu** să vorbesc, **dar nu știu** să ascult.

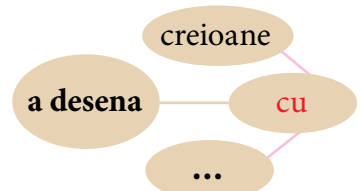
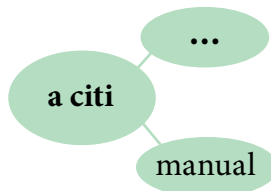
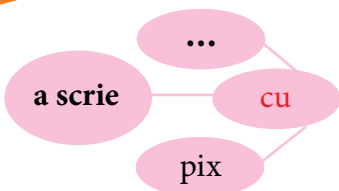
Eu **nu știu** să vorbesc, **dar știu** să ascult etc.

• a citi – a scrie;

• a desena – a rezolva probleme.

6. Completează schema, apoi povestește.

7. Completează propozițiile folosind cuvintele potrivite. Pentru ajutor vezi exercițiul 2 și rubrica *Reține!* de la pagina 126.

- 1) Dacă vrei să fii elev bun, ai grijă de ... tale.
- 2) ... tale trebuie păstrate cu grijă.
- 3) ... trebuie ascuțite la timp.
- 4) Nu uita ... acasă, ca să poți scrie temele.
- 5) ... trebuie completată zilnic.
- 6) În ... poți găsi toate cuvintele necunoscute.
- 7) ... trebuie studiat cu atenție.
- 8) Nu uita de ... când ai lecția de desen.

8. Privește din nou desenul de la pagina 125. Alcătuieste 5-6 propoziții care să arate locul obiectelor. Folosește „Mură-n gură”, de mai jos.

Model: Rigla este pe masă.
Rigla este pe masă, lângă radieră.
Rigla este pe masă, între radieră și pix.

9. Lucrați în perechi: unul întreabă unde se află fiecare obiect, iar celălalt răspunde, apoi invers.

Mură-n gură

PREPOZIȚIILE

Model: Ghiozdanul roșu e **pe** bancă.

- ... e **sub** bancă.
- ... e **în** bancă.
- ... e **lângă** bancă.
- ... e **după** bancă.
- ... e **deasupra** băncii.
- ... e **între** bancă și scaun.

9.1. Enumeră ce ai pe masă. Spune unde se află fiecare obiect.

10. Compune o poezie în vers alb.

Model:

Nu există **1.** fără **2.**,

Nu există **2.** fără **3.**

etc.

adică:

Nu există **1** manual fără **2** desene.

Nu există **2** desene fără **3** creioane.

Nu există **3** creioane fără **4** culoare.

Nu există **4** culoare fără **5** lumină.

Nu există **5** lumină fără **6** soare etc.

11. Fii atent!

În opinia ta:

- Cum este persoana care locuiește în camera nr. 1? Dar cea din camera nr. 2?
- Ce fel de elev/elevă este prima persoană? Dar a doua?
- Ce sfaturi vrei să-i dai persoanei din camera nr. 2?
- Ce vrei să-i spui celui/celei din camera întâi?

12. Selectează și citește fraza potrivită pentru fiecare imagine. Argumentează.

- Cartea aceasta nu e interesantă, nu are desene.
- Radiera mea este prea bună. Uite ce am pățit.
- Ura-a-a! Nu am nevoie de pix!
- Uf! Ce bine ar fi ca ghiozdanul să meargă singur la școală!
- Unde o fi Chișinăul?

12.1. Alcătuieste o mică povestire după unul din desene (4-6 propoziții). Folosește neapărat expresia care se referă la desenul ales de tine. Scrie un titlu potrivit.

13. Memorează. Numește apoi „rechizitele” iepurașilor. Cum sunt ele?

LA ȘCOALA IEPURAȘILOR

Iepurașilor li-e dată
O problemă complicată.
Și în bănci, perechi-perechi,
Scriu pe frunze de curechi
Tot cu morcovi subțirei,
Un fel de creion la ei!

Unul de atât gândit
Stă în bancă neclintit,
Cu creionul dus la gură,
Necăjit peste măsură.
Și tot cată (caută) la plafon,
Și tot roade din creion.

(Grigore Vieru)

14. Concurs! Găsește în „pătratul magic” denumirile a șase rechizite școlare și notează-le în caiet. Ai voie să mergi pe verticală, de sus în jos, pe orizontală, de la stânga la dreapta. Cine e primul?

F	R	A	D	I	E	R	Ă
O	U	G	E	Z	E	I	X
C	R	E	I	O	N	G	P
P	P	N	N	O	L	L	I
I	I	D	Ț	U	Q	Ă	S
X	L	Ă	G	F	W	D	M
A	C	U	A	R	E	L	E
T	I	L	V	X	N	V	H

14.1. Ghici:

Nu sunt carte, dar am foi
Pregătite pentru voi:
Cu linii sau pătrățele
Să puteți scrie pe ele.

Cine urme albe lasă
Pe tabla verde din clasă?

Cine șade în ghiozdane
Purtând gume și creioane.

Sunt rotundă sau pătrată,
Ascut creionul îndată.

Le-ascuțim cu-ascuțitoarea,
Desenăm cu ele floarea.

Putem colora și-n carte.
Ghiciți toți. Cine sunt, frate?

Agenda săptămânii

Timpul liber

1. Citește. Spune care sport îți place mai mult? De ce?

dame

Mură-n gură

- Îmi place baschetul, hocheiul.
- Îmi place să joc baschet, hochei.

2. Citește textul. Ce crezi despre Sergiu?

Ce faceți voi în timpul liber? Eu nu știu ce să mai fac. Cum vine duminica, mă plictisesc (мне скучно). Vreau să citesc ceva, dar nu am nici o carte interesantă. Vreau să mă joc cu cineva. Îi telefonez colegului meu Dan, dar nu e acasă. E la antrenamentul de baschet. Îi telefonez lui Andrei, dar el are competiții (соревнования) la înot. La circ am fost duminica trecută. Mama îmi spune: „Sergiu, fă și tu ceva”. Ce să fac?

3. Răspunde la întrebări:

Ce face Dan în timpul liber? Ce face Andrei în timpul liber? Dar Sergiu? Ce sfat i-a dat mama lui Sergiu? Ce trebuie să facă Sergiu?

4. Ajută-l pe Sergiu împreună cu colegii tăi. Dați-i fiecare câte un sfat. Folosiți și „Mură-n gură”.

5. Intitulează textul.

6. Privește atent desenele. Memorizează cuvintele ca să-i dai lui Sergiu unele sfaturi.

Mură-n gură

Citește! Scrie! Du-te la magazin! Joacă fotbal! Învață să joci șah!

puc

mănuși de box

dame

minge de tenis

adidași

patine

crosă

rachetă

6.1. Alege unul dintre desene și alcătuiește un text scurt.

De exemplu: Eu sunt Romanița. Îmi iau *patinele* și merg la patinoar. Îmi place să patinez, sunt în secția de patinaj artistic.

7. Ce faci tu în timpul liber:

- a) după lecții;
- b) sâmbăta;
- c) duminica;
- d) în vacanță?

8. Observă și reține!

sportul

fotbal

baschetbal

hochei

șah

handbal

persoana

fotbal**ist**

baschetbal**ist**

hoche**ist**

șah**ist**

handbal**ist**

sportul

înot

box

tenis

patinaj

gimnastică

persoana

înotă**tor**

box**er**

tenis**men**

patinăt**or**

gimnast

8.1. Povestește despre unul din idolii tăi.

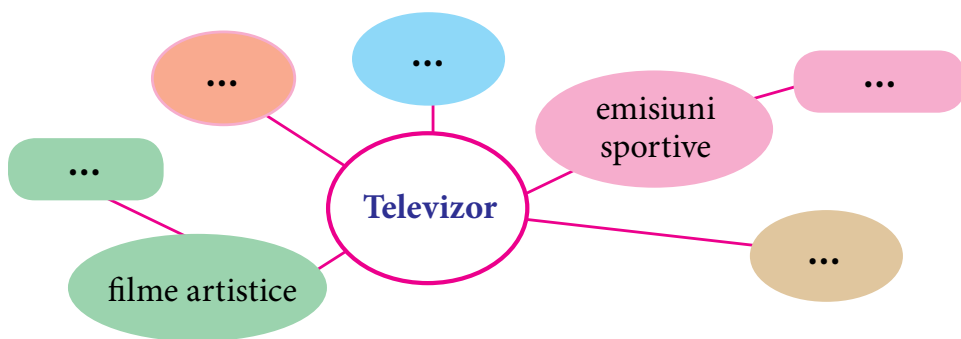
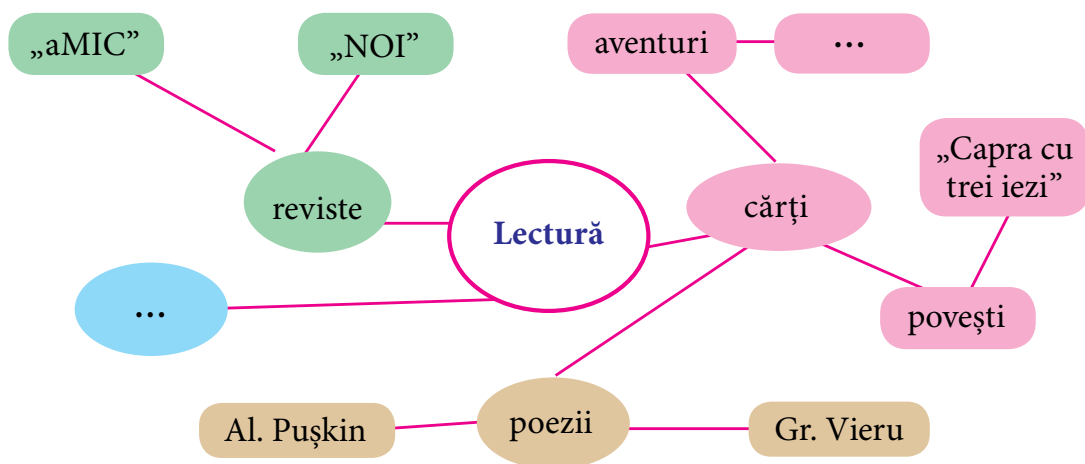
Model: Gică Hagi este un fotbalist vestit. Îmi place cum a jucat. E un fotbalist talentat. Acum antrenează copiii.

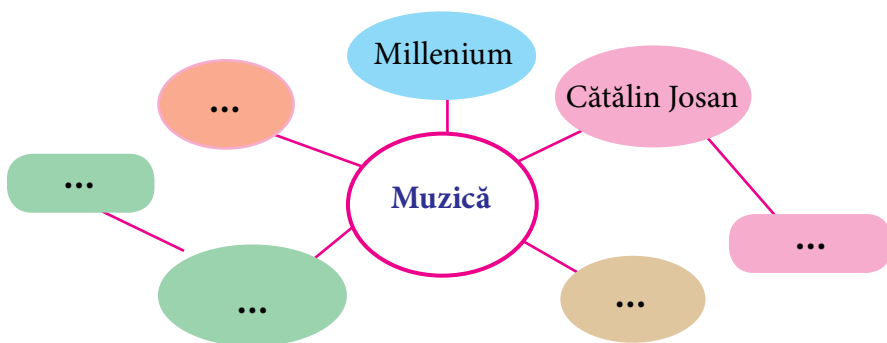

9. Completează schemele pentru una dintre ocupațiile tale din timpul liber și povestește.

Model:

- Mie îmi plac emisiunile pentru copii. Cel mai mult îmi place emisiunea
- Mie îmi place să ascult muzică. Cel mai mult îmi place

9.1. Prezintă una dintre scheme.

Model: Mă numesc Ștefan. Îmi place să citesc.
Duminica trecută am citit vreo patru ore. Am citit
trei povești de Ion Creangă: „Punguța cu doi bani”,
„Capra cu trei iezi” și „Soacra cu trei nurori”.

10. Amintește-ți!

Ai învățat mai înainte să vorbești despre regimul zilei. Descrie în același mod o zi de duminică.

Ora	Ce fac eu?
...	Mă scol.
...	Fac gimnastică.
...	Mă spăl.
...	...

11. Fă schimb de informație cu colegul/colega. Citește atent ce a scris el/ea. Apoi povestește despre ziua lui/ei de duminică. Poți începe astfel:

Duminica, Elena se scoală la ora La ora ... ea se Apoi

12. Descrie o zi de duminică în familia ta.

Repere:

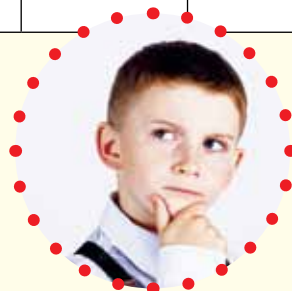
- a) Duminică, noi **am fost...**
- b) De obicei, duminica, noi **mergem...**
- c) Duminica viitoare **vom pleca...**

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot pronunța corect sunetele.			
Pot enumera diferite obiecte la temă.			
Pot prezenta rechizite.			
Pot descrie rechizite, orarul.			
Pot spune ce lecție am și a câta este în orar.			
Pot spune ce lecții/secții sportive am avut ieri, am azi, voi avea mâine sau într-o zi anume.			
Pot prezenta agenda sau jurnalul.			
Pot compara orarul meu cu al colegei/colegului.			
Pot cere ajutor referitor la orar.			
Pot povesti ce fac în timpul liber (sau ce am făcut, ce voi face).			
Pot înțelege conținutul unui text.			
Pot reda conținutul textului.			
Pot dialoga despre sportul preferat.			
Pot argumenta pe scurt ce lecții/ probe sportive îmi plac.			
Pot exprima sentimente de bucurie, plăcere, dorințe.			

Prieteni

Interesele

1. Citește. Pronunță corect.

Lecție nouă, propoziție corectă, informație interesantă, exercițiu simplu, recreație mare.

2. Alcătuieste propoziții cu două dintre îmbinările de mai sus.

3. Compară!

citirea – чтение

limba $\left\{ \begin{array}{l} \text{română} \\ \text{rusă} \\ \text{engleză} \end{array} \right.$

muzica – музыка

educația fizică – физкультура

румынский

русский

английский

язык

dar: arta plastică – рисование

științe – естествознание

4. Completează cu denumirile obiectelor de studiu (название предметов).

Îmi place să citesc. – Îmi place româna.

Îmi place $\left\{ \begin{array}{l} \bullet \text{ să cânt – Îmi place ...} \\ \bullet \text{ să rezolv probleme – Îmi place ...} \\ \bullet \text{ să desenez în creion – Îmi place ...} \\ \bullet \text{ să fac sport – Îmi place ...} \end{array} \right.$

5. Citește. Ce vrea să învețe Sergiu Ungureanu?

Astăzi am avut o zi bună. Am avut patru lecții și toate au fost interesante. Prima a fost matematica. Îmi place matematica, pentru că mi-i drag să rezolv probleme. La științe am învățat lucruri interesante despre animalele sălbatice. La limba engleză am învățat o poezie. La muzică am învățat un cântec vesel. Îmi place la școală, căci e interesant. Dar mai vreau să învăț ceva: computerul. Fratele meu mai mare studiază informatica. La ora de informatică înveți să lucrezi cu computerul. Și eu vreau să lucrez la computer, dar nu știu cum. Nu vreau să aștept până mă voi face mare, vreau să învăț computerul acum!

6. Găsește în text propozițiile în care Sergiu explică:

- de ce îi place matematica;
- de ce îi place la școală.

7. Răspunde la întrebări.

Ce lecții a avut Sergiu? Ce a învățat la științe? Ce a învățat la limba engleză? Dar la muzică? Ce studiază fratele mai mare al lui Sergiu? Ce vrea să învețe Sergiu? Ce sfat îi poți da tu lui Sergiu?

8. Examinează atent schema. Construiește propoziții.

Model: *Lui Dan îi place matematica. Lui Dan îi este drag să rezolve probleme. Simonei îi place ...*

REȚINE!

A citi, a desena, a lucra, a rezolva

Eu citesc
desenez
lucrez
rezolv

Îmi place să citesc
desenez
lucrez
rezolv

Tu citești
desenezi
lucrezi
rezolvi

Îți place să citești
desenezi
lucrezi
rezolvi

dar:

El, ea citește
desenează
lucrează
rezolvă

Îi place să citească
deseneze
lucreze
rezolve

9. Pune verbele dintre paranteze la forma corectă.

- 1) Îmi place (a desena) flori. Ce îți place ție (a desena)?
- Fratelui meu îi place (a desena) animale.

- 2) Vreau (*a rezolva*) toate problemele. Anei nu-i place (*a rezolva*) probleme.
- 3) Îmi place (*a citi*) despre păsări și animale. Ce îți place ție (*a citi*)? Ce îi place lui Dan (*a citi*)?

10. Completează textul cu informația corectă despre tine.

Astăzi am avut (câte?) ... lecții. Prima a fost (ce?) Îmi place (ce?) ..., pentru că îmi place (ce să fac?) La (ce?) ... am învățat despre (ce?) La ... am învățat Îmi place ..., pentru că Dar vreau să învăț încă ceva:

11. Analizează tabelul. Spune ce obiecte îi plac Sandei? Dar Mariei? Lui Petru? Lui George? Lui Dan?

Model: Sandei îi plac matematica, limba română, limba engleză și muzica. Dar nu-i plac limba rusă, arta plastică și științele.

Sanda	Maria	Petru	George	Dan	
+	-	+	-	-	matematica
+	+	-	+	-	limba română
-	+	+	-	+	limba rusă
+	-	-	+	-	limba engleză
-	+	-	+	+	științele
-	-	+	-	+	arta plastică
+	-	-	+	-	muzica

12. Povestește despre lecțiile pe care le ai.

Repere: denumirea lor; de câte ori le ai pe săptămână; cum sunt ele.

Model: Nu-mi place matematica. Facem matematica de șase ori pe săptămână. Temele sunt complicate, dar uneori sunt interesante. Îmi place mai mult limba română.

13. Bingo!

Câștigă cel care completează primul grila. Întreabă cât mai mulți colegi!

Lui ... îi place matematica.

Lui ... îi place arta plastică.

... îi place muzica.

Lui ... nu-i place matematica.

... nu-i place arta plastică.

Lui ... nu-i place muzica.

... îi place limba engleză.

Lui ... îi place limba română.

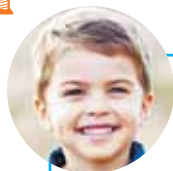
... îi place limba rusă.

Prietenii

Ajutorul reciproc

1. Citește îmbinările de cuvinte. Alcătuieste propoziții cu 2-3 dintre ele.

băiat
prieten
coleg
elev

deștept
talentat
capricios
simpatic
atent
frumos
adevărat
inteligent
invidios
egoist
binevoitor
silitor

fată
prietenă
colegă
elevă

deșteaptă
talentată
capricioasă
simpatică
atentă
frumoasă
inteligentă
invidioasă
egoistă
binevoitoare
silitoare

Nota bene!

- **capricios, capricioasă** – care face mofturi, capricii;
- **invidios, invidioasă** – care nu se bucură de succesele altora;
- **binevoitor, binevoitoare** – care vrea binele;
- **silitor, silitoare** – care muncește foarte mult.

1.1. Selectează cuvinte pentru tema „Ajutorul reciproc”. Scrie enunțuri cu două cuvinte.

2. Completează propozițiile folosind cuvintele potrivite.

- 1) Ionuț este întotdeauna gata să-și ajute prietenii. El este
- 2) Ana o ajută pe sora mai mică să cânte la pian. Ea este
- 3) Alex este El nu vrea să ia prânzul.
- 4) Olga nu este Ea se bucură de succesele prietenilor.
- 5) Ilie comunică des cu bunica. El este
- 6) Ilona este foarte Ea are un zâmbet plăcut.

simpatică

binevoitor

atent

capricios

grijulie

invidioasă

3. Ce este important la un prieten? Notează cu „+”. Completează tabelul în caiet.

	Foarte important	Important	Neimportant
Îmbrăcămintea			
Notele			
Atitudinea față de oameni			
Statura			
Culoarea ochilor			
Câte limbi cunoaște			
Simțul umorului			

4. Privește atent fotografiile. Identifică persoanele după desene, citind informațiile date. Ai reușit?

1) Dorin este un băiat foarte sociabil. El are mulți prieteni. El știe să povestească interesant diferite istorii amuzante.

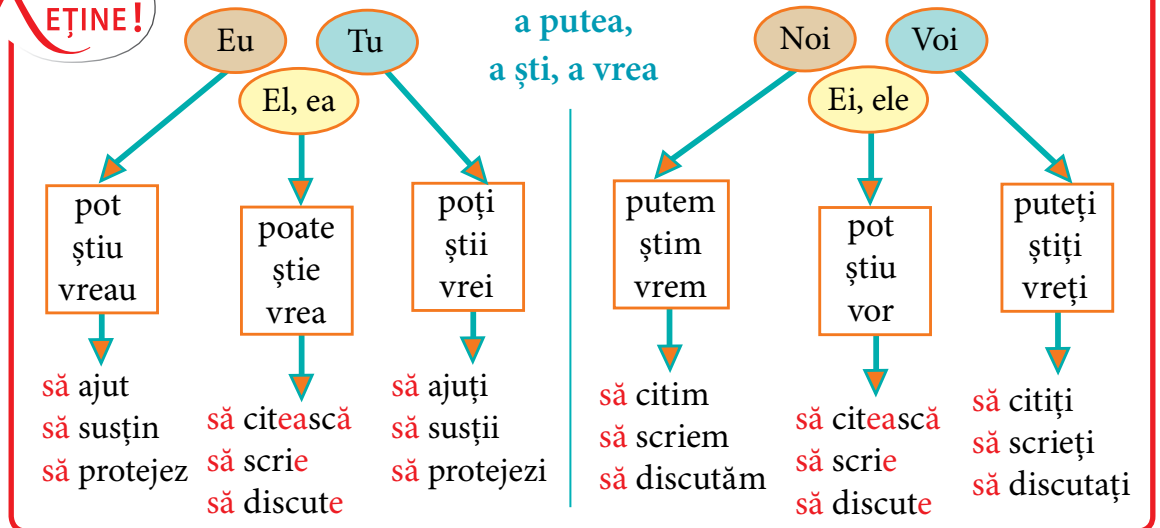

4) Andrei este un bun prieten. Îi place să-și ajute colegii. Este un bun sportiv. Este cel mai înalt băiat din clasă.

2) Adela este o persoană foarte serioasă. O interesează matematica. Ea citește foarte mult și știe să rezolve probleme complicate. Este silitoare, de aceea are succese.

3) Ruxandra este pasionată de lectură. Îi plac povestirile fantastice. Îi mai plac filmele de aventuri. Ea poate să discute despre un film o zi întreagă. Îi place culoarea albastră.

REȚINE!

5. Pune cuvintele dintre paranteze la forma corectă. Vezi tabelul de la pagina 139.

1) Mamă, vreau (*a povesti*) un film. Ascultă! 2) Angela, știi (*a scrie*) românește? 3) Noi vrem (*a discuta*) despre fotbal, dar recreația este scurtă. 4) Ele știu (*a citi*) expresiv. 5) Surioara mea are 6 anișori, dar știe (*a citi*) repede. 6) Despre ce vreți (*a discuta*), copii? ne întreabă învățătorul. 7) Dan știe (*a vorbe*) românește. 8) Olga și Igor vor (*a scrie*) împreună o felicitare colegilor. 9) Eu și Adela vrem (*a discuta*) ceva cu tine, tată. 10) Alex poate (*a povesti*) ore întregi istorioare interesante.

6. Cine-i mai isteț?

Găsește în pătratul magic 7 adjective care pot caracteriza un prieten (o prietenă). Scrie-le. Cine dintre prietenii tăi are aceste calități? Dar tu cum ești?

s	e	r	i	o	s	p	r	s	t
t	i	l	d	e	ș	t	e	p	t
t	o	m	o	d	e	s	t	ă	r
r	a	b	p	o	r	l	b	f	h
x	x	l	o	a	a	d	a	a	a
z	a	t	e	n	t	n	g	o	t
l	p	t	r	n	o	i	w	ă	h
ț	b	u	n	i	t	i	c	t	z
h	f	v	u	r	a	a	b	ă	s
b	i	n	e	v	o	i	t	o	r

7. Interviu. Completează în caiet acest tabel, adresând întrebările prietenilor tăi. Discută cu cel puțin 2 prieteni.

<i>Calități</i>	<i>Prenumele prietenului</i>	
a fi atent		
a proteja		
a sprijini		
a ajuta		
a citi		
a-și ajuta colegii		

Model: Sandu. El desenează foarte bine, ne ajută și pe noi.

7.1. Povestește o situație despre unul dintre prieteni, colegi/una dintre prietene, colege. Concretizează dacă are intenția de a ajuta, a proteja, a sprijini.

Model: Vreau să povestesc despre Valentin. Lui Valentin îi place fotbalul, joacă foarte bine. Și mie îmi place fotbalul. El mă ajută la antrenamente, iar eu îl ajut la arta plastică.

8. Completează și argumentează.

- Vreau să am un prieten ca ..., deoarece
- Vreau să am un coleg ca ..., deoarece
- Vreau să fiu prietenă cu ..., deoarece
- Vreau să merg cu ... în excursie, deoarece

9. Lucrați în perechi. Citiți situația puțin tristă. Improvizați-o corect din punctul vostru de vedere. Cereți ajutor de la profesor.

Sergiu a venit în oșpeție la prietenul său Costi. Pe masă erau două mere, unul mare și altul mic.

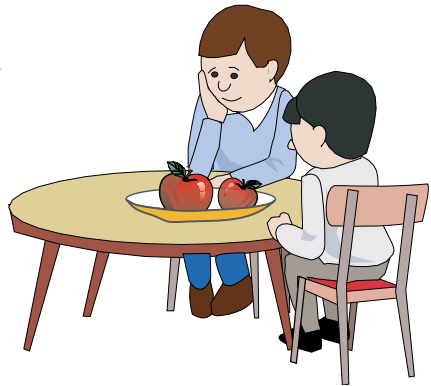
— Servește-te! l-a invitat Costi.

— Ia tu mai întâi, a spus Sergiu.

Costi a luat mărul mai mare.

— Nu e frumos din partea ta, s-a supărat Sergiu, eu sunt oaspete. În locul tău, eu aș fi luat mărul cel mai mic.

— Păi, cu cel mai mic ai rămas, răspuse Costi.

9.1. Cu cine dintre cei doi copii vrei să fii prieten? De ce?

10. Memorează unul dintre proverbele de mai jos.

- Fă-ți prieteni noi, dar nu-i uita pe cei vechi.
- Prietenul la nevoie se cunoaște.

10.1. Cine e cel mai vechi prieten al tău? Povestește despre el.

11. Povestește o întâmplare cu o persoană care să illustreze una dintre calitățile următoare: *binevoitor, egoist, atent, amabil, modest*.

Model: Diana are 10 ani. Într-o zi, când se întorcea de la școală, a văzut pe stradă o bătrânică. Ea s-a așezat pe o bancă și se ținea de inimă. Diana a găsit un telefon public și a chemat ambulanța.

12. Cine este prietenul?

1) Prietenul lui

este Păcală

2) Prietenul lui

este Huck Finn.

3) Prietenul lui

este crocodilul Ghena.

4) Prietena lui

este vulpea Alice

12.1. Relatează un exemplu/fragment care ilustrează că aceste personaje se ajută reciproc.

Repere: Motanul Basilio, Păcală, Ceburașka, Tândală, Tom Sawyer.

Repere:

- povestea/povestirea;
- îmbrăcămintea;
- întâmplarea;
- etc.

MINIPROIECT

La magazin după rechizite

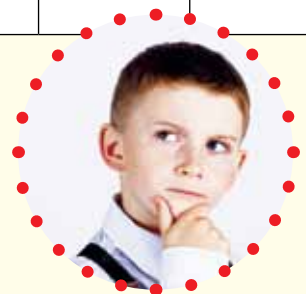
- Realizează o conversație cu vânzătorul/vânzătoarea. Scenariu posibil: notează întrebările, apoi răspunsurile. Scrie dialogul în centrul foii. În locurile libere plasează rechizitele cumpărate (desene). Notează și prețurile. Prezintă proiectul.

PRENUMELE, NUMELE

DATA

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot concretiza disciplinele școlare preferate.			
Pot alcătui propoziții la temă.			
Pot descrie portretul moral al colegului, prietenului.			
Pot face „portretul” sportului preferat.			
Pot spune că îmi place să comunic cu cineva.			
Pot spune unui coleg/prieten, unei colege/prietene că vreau să îl/o ajut.			
Pot spune ce îmi place să fac la școală, acasă.			
Pot folosi structuri: <i>pot să ajut; vreau să sprijin; știu să protejez etc.</i>			
Pot povesti despre interesele colegilor, prietenilor, membrilor familiei.			
Pot adresa întrebări pentru a afla informații.			
Pot argumenta pe scurt de ce prefer unele ocupații.			
Pot exprima sentimente de bucurie, plăcere, dorințe.			
Pot exprima ce calități sunt mai importante la o persoană.			

EVALUARE SUMATIVĂ

1. Completează.

Scriem **cu** ...

Desenăm **cu** ...

Ștergem greșelile **cu** ...

Ne spălăm **cu** ...

2. Citește. Dacă enunțul e corect, încercuiește litera A, dacă acesta e fals, încercuiește litera F.

A F Manualul se folosește la magazin.

A F Manualul se folosește în clasă.

A F Manualul se folosește pentru joacă.

A F Manualul se folosește pentru citit.

3. Examinează atent desenul și completează propozițiile.

Unde?

Pixul este

Globul este

Caietul este

Cărțile sunt

Marcherul este

Dicționarul este ... masă.

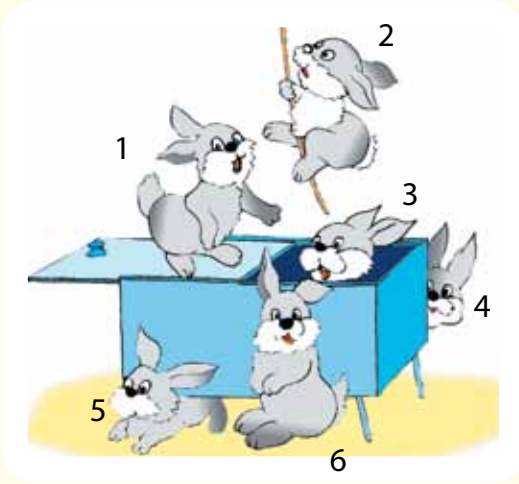
Rigla este ... masă.

Ghiozdanul este ... masă.

4. Descrie masa ta de lucru. Spune ce și unde se află.

5. Scrie în dreptul fiecărei cifre unde se află iepurele respectiv.

CIFRELE	Locul unde se află iepurele
1	
2	
3	
4	
5	
6	

5.1. Scrie orarul acestor iepurași pentru o zi.

ORARUL

6. Examinează imaginea. Spune/scrie 4-5 enunțuri despre copiii care folosesc cu plăcere timpul liber, fiecare cu interesele preferate.

7. Descrie ce ai pus în această lună în cutia ta.

COPIIUL ȘI PATRIA

Prin Republica Moldova

- Locuitorii republicii
- Bogățiile noastre
- Călătorii pentru voi, copii

Prin Republica Moldova

Locuitorii republicii

1. Examinează harta Moldovei și imaginile. Prezintă informații scurte. Folosește cuvintele, îmbinările de cuvinte date: *a trăi, a locui, zona de nord/centru/sud, costum popular*.

moldovenesc

ucrainean

bulgăresc

rusesc

găgăuz

țigănesc

1.1. Completează propozițiile.

- Îmi place costumul ..., deoarece este
- Vreau un costum, căci
- Mamă, mulțumesc că mi-ai cumpărat
- David, te invit la muzeu să vedem

2. Citește informația, apoi propozițiile de mai jos. Indică în pătrățele cu A dacă acestea sunt adevărate și cu F dacă sunt false.

În Republica Moldova sunt circa două milioane șapte sute de mii de locuitori. Aici trăiesc moldoveni, români, ucraineni, găgăuzi, ruși, bulgari, romi și alții. Ei locuiesc în sate și orașe. Cei mai mulți oameni locuiesc în Chișinău.

Locuitorii Moldovei sunt harnici, veseli, buni la inimă, buni gospodari, ospitalieri.

Oaspeții sunt întâlniți cu multe bucate gustoase: plăcinte, mămăligă, sarmale ș.a. Mulți turiști străini care au vizitat Moldova spun că locuitorii sunt sinceri și foarte prietenoși.

- a. În Moldova locuiesc 4 milioane de locuitori.
- b. Mulți locuitorii trăiesc în Chișinău.
- c. Moldovenii gătesc plăcinte, sarmale, mămăligă ș.a.
- d. Turiștii sunt mulțumiți.
- e. Locuitorii Moldovei mănâncă doar plăcinte cu vișine.

Mură-n gură

- Noi bem **mult/puțin** ceai.
- **Prietenul meu** bea **multă/puțină** apă.
- **În Moldova** vin **mulți/puțini** turiști.
- **Ieri** mama a **copt multe/puține** plăcinte.

2.1. Corectează oral propozițiile. Folosește textul.

3. Completează cu: mult/puțin, multă/puțină, mulți/puțini, multe/puține.

- a) Spune, te rog, unde locuiesc _____ găgăuzi?
- b) Vreau să vină la noi _____ turiști.
- c) În Republica Moldova sunt _____ locuitori.
- d) _____ persoane trăiesc la oraș.
- e) Turiștii ne doresc _____ sănătate și _____ bucurie.

4. Lucrați în perechi. Descrieți, în 3-4 enunțuri, costumul vostru popular. Folosiți fotografii, desene, imagini.

- Repere:** a) Bărbații/femeile; d) lungime;
 b) elemente de îmbrăcăminte; e) de ce vă place.
 c) culori;

Prin Republica Moldova

Bogățiile noastre

1. Spune ce și unde crește: în câmp, în livadă, în vie, în grădina de zarzavat.

Model: Porumbul crește în câmp.

Mură-n gură

oameni harnici, natură bogată, animale, roade, cereale, porumb, câmp, stâncă, izvor, ac, curativ, lungime, lățime, înălțime

GRÂU

FRUCTE

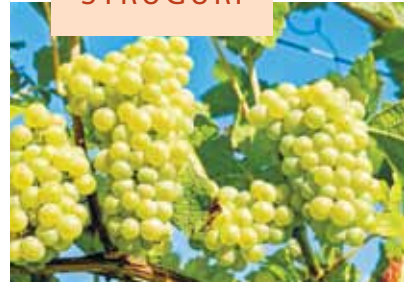
STRUGURI

PORUMB

LEGUME

2. Lucrați în perechi. Continuați cu 4-5 denumiri.

Fructe: prune, ...

legume: dovlecei, ...

cereale: ovăz, ...

2.1. Alcătuiți enunțuri concretizând ce culoare și ce gust au fructele și legumele.

Mură-n gură

Îmi

îți

ii

ne

vă

le

place/plac

izvorul-

izvoarele

3. Citește textul pe fragmente, cere ajutor colegilor, profesorului. Apoi răspunde la întrebări.

[1] Natura bogată a Moldovei îi atrage pe turiști. Moldova are râuri, lacuri, păduri, stânci, grote, peșteri, numeroase izvoare. Multe izvoare au apă cu proprietăți curative (izvorul de la mănăstirea Saharna, raionul Rezina sau cel de lângă mănăstirea Hârjauca, raionul Călărași). În rezervația „Pădurea Domnească” trăiesc zimbri.

[2] În Moldova sunt monumente istorice și arheologice. Cetățile Soroca, Tighina sunt deosebite. Cele mai vechi și frumoase mănăstiri sunt Căpriană, Rudi, Hârbovăț, Curchi.

[3] O atracție fantastică este peștera „Zolushka” sau „Emil Racoviță”, care are vreo 20-30 de izvoare. Ea se află nu departe de satul Kriva, raionul Edineț. Lungimea peșterii este de circa 89 de mii de metri. După suprafață ocupă locul al treilea din lume, iar după mărime – al optulea. Aceasta are vreo 20 de lacuri subterane: Lacul Albastru, Lacul Dinozaurilor, Lacul Nautilus și multe altele. Apa din aceste lacuri are efecte curative.

Galeriile subterane sunt acoperite cu lut moale de diferite culori: verde, albastru, roșu, negru, alb etc.

În peșteră sunt săli grandioase, lungi de 60-100 metri, late de 30-40 metri și înalte de până la 11 metri.

- 1) Ce găsesc turiștii în Moldova? _____
- 2) Unde sunt izvoare cu apă bună? _____
- 3) Ce animale trăiesc în rezervația „Pădurea Domnească”? _____
- 4) La care cetate sau mănăstire ați fost în excursie? _____
- 5) Scrie informația care îți place mult? _____
- 6) Cum crezi, care este cea mai mare bogăție a Moldovei? _____

4. Recitește informația care ți-a plăcut. Explică de ce.

5. După lecții vei merge acasă. Ce informație deosebită le vei povesti părinților? Fă o repetiție.

Model: Mama, tată, azi am citit despre oamenii noștri harnici. Ei cresc animale: vaci, capre. Vacile sunt blânde, ne dau lapte. Caprele au ochi frumoși, sunt vesele. Laptele lor e foarte folositor. Îmi place mult.

Prin Republica Moldova

Călătorii pentru voi, copii!

1. Citește întrebările copiilor. Spune ce vor ei.

Când mergem?

Cu ce mergem?

Unde mergem?

**Vreau la bunici!
La bunici!**

La bunici!

Orheiul Vechi

Casa olarului

Hanul lui Hanganu

Muzeul Național de Artă

Zooclub Bardar

Plan de odihnă

- Unde se află?
- La ce distanță (în kilometri)?
- Ce distracții vom avea?
- Cu ce călătorim?

2. Citește unde te poți odihni cu familia. Găsește pe hartă aceste locuri turistice din Republica Moldova. Spune unde ai fost și cu cine sau unde vrei să mergi.

3. Lucrați în perechi. Alegeți o destinație din cele șase. Citește informația. Discutați planul. Dacă vă place, prezentați-l colegilor (părinților).

3.1. Răspunde la întrebările de la *Planul de odihnă*. Folosește textul.

5

PLAN DE ODIHNĂ/DISTRAȚIE

- Vizitez miniferma de struți, cai, ponei, canguri, cocori, fazani, păuni, lebede.
- Pot hrăni animalele. Există ghid.
- Pot lua cina pe malul lacului cu lebede.

Raionul Ialoveni, 13 km de la Chișinău
Program: marți-duminică; 9.00 – 17.00
www.zooclub.md

1

PLAN DE ODIHNĂ/DISTRAȚIE

- Mă întâlnesc cu bunicii, verișorii.
- Bunica pregătește bucate gustoase.
- Bunicul este ghidul grădinii.
- Mănânc cât vreau cireșe, căpșune, zmeură etc.
- Mă joc, mă joc...

Program: 24/24/7. www.buniimei.md

6

PLAN DE ODIHNĂ/DISTRAȚIE

- Casa lui Vasile Goncear** e mereu deschisă.
- Asist la master class: cum fac o oală de lut.
- Încerc să meșteresc singur.
- Expoziție cu vânzare. Pot cumpăra ceva.
- Pot juca fotbal, volei, baschet, mă pot scălda.

Raionul Călărași, satul Hoginești
Program: luni - duminică. www.vasileolaru.md

2

PLAN DE ODIHNĂ/DISTRAȚIE

- La **Orheiul Vechi** pot să văd peștera.
- Pot să pregătesc bucate împreună cu gospodina.
- Pot face excursii pe lângă sat.
- Pot să mă scald în piscină.

Raionul Orhei, 13 km de la Chișinău.
Program: marți-duminică www.orheiulvechi.md

3

PLAN DE ODIHNĂ/DISTRAȚIE

- ✓ La Han gătește chiar gospodina casei. Putem lua ceva dietetic sau comanda mâncare la grătar, în aer liber.
- ✓ Pot dormi în camere ca la țară.
- ✓ Pot admira șemineul în aer liber.
- ✓ Hanul oferă parcare gratuită, piscină, zonă de picnic.
- ✓ Pot cumpăra suveniruri sau pescui.

Raionul Rezina, s. Lalova, 116 km de la Chișinău
www.info@hanulhanganu.md

4

PLAN DE ODIHNĂ/DISTRAȚIE

Muzeul Național de Artă al Moldovei

- ✓ Înființat în 1939 (în clădirea fostului gimnaziu de fete).
- ✓ Pot vedea circa 40 de mii de opere.
- ✓ Expoziții cu opere de artă din Europa, Rusia, Japonia, India, China etc.

Orașul Chișinău, str. 31 august 1989, 115
 Program: marți – duminică, de la 10.00 până la 18.00; www.artmuseum_md@yahoo.com

4. **Joc de rol: biroul de informații – persoana interesată.**
 Dialog pentru a cere informații. Folosiți date de la temă.

- 4.1. **Prezintă informația aflată (la alegere) unui coleg/mai multor colegi/membrilor familiei.**

5. **Scrie (adreseză oral) unui prieten /unei prietene o invitație la un loc turistic din Republica Moldova. Poți folosi un plan după modelele de mai sus.**

MINIPROIECT

Patria mea în imagini și impresii

- **Confecționează o minicarte, vreo 6-8 pagini, foi A4, în jumătate. Prinde-le cu capsatorul. Pe fiecare foaie, plasează aspecte importante, frumoase despre Moldova. Sub imagini, scrie scurte notițe, explicații. Nu uita de copertă, ar fi bine să fie atractivă. Prezintă colegilor cartea cu mândrie.**

PRENUMELE, NUMELE

DATA

AUTOEVALUARE

CRITERII DE SUCCES	INDEPENDENT	GHIDAT DE PROFESOR	CU MAI MULT AJUTOR
Pot descrie obiecte, persoane, locuri interesante cu ajutorul reperelor (imagini, plan, întrebări etc.).			
Pot mulțumi unei persoane pentru anumite lucruri.			
Pot folosi cuvintele <i>mult/puțin; îmi place/îmi plac.</i>			
Pot înțelege conținutul unui text.			
Pot solicita și oferi informații.			
Pot afla, la telefon sau pe un site, unde se află ceva anume.			
Pot să-mi exprim succint impresiile despre cele văzute, citite.			
Pot citi informații noi.			
Pot citi conștient, înțeleg ceea ce citesc.			
Pot reda informațiile aflate părinților, colegilor.			
Pot adresa diferite întrebări de concretizare.			
Pot enumera diferite obiceiuri, bucate naționale.			
Pot formula succint o invitație în localitate, republică.			
Îmi pot prezenta patria.			

EVALUARE SUMATIVĂ

1. În Republica Moldova locuiesc mulți oameni. Cum sunt ei? Completează.

1.1. Povestește/scrie un text scurt din 3-4 enunțuri.

2. Răspunde la următoarele întrebări.

- a) În ce țară trăiești? b) Locuiești în oraș sau în sat? c) Cum sunt oamenii din localitatea ta? d) Ce bucate naționale pregătesc mama, tata, bunicii? e) Ce bucate îți plac? f) Le mănânci în toată ziua?

3. Completează un meniu de Revelion.

1.
2.
3.
4.
5.

4. Scrie 3 enunțuri despre un loc turistic frumos, interesant din republică.

5. Situație: Aceasta este localitatea ta. Tu ești ghidul. Ce vei spune/vei scrie?

Repere: denumirea;

- în ce zonă a Moldovei se află;
câți kilometri sunt până la Chișinău, până la bunici;
de ce îți place etc.

6. Povestește despre locul unde vrei să călătorești: cum se numește, de ce vrei să mergi acolo, cu cine, când etc.

7. Concurs. În câte minute completezi tabelul? Cine este cel mai isteț?

Despre Moldova

- Capitala _____
- Orașe _____
- Râuri _____
- Locuri turistice _____
- Ce faci vara _____
- Invitație unui prieten/unei prietene să vină la tine (2 enunțuri).

VOCABULAR ROMÂN-RUS

A

abia – только, лишь
 agricultor – земледелец
 (a) ajunge – дойти, доехать
 (a) ajuta – помогать
 alături – рядом, возле
 (a-și) aminti – вспоминать
 anotimp – время года
 antreu – прихожая
 apartament – квартира
 (a se) apropia – приближаться, подойти
 (a) ara – пахать
 aragaz – газовая плита
 ardei – перец
 argint – серебро
 (a) asculta – слушать
 (a) aștepta – ждать
 (a) atinge – трогать
 august – август
 aur – золото
 auriu – золотистый
 avocat – адвокат

B

baie – ванная (комната)
 balcon – балкон
 (a) bea – пить
 betea – дождик; мишура
 binevoitor – доброжелательный

biscuiți – печенье
 biserică – церковь
 bomboane – конфеты
 boxer – боксер
 brândușă – крокус
 bucate – еда
 bucătărie – кухня
 bucuros – радостный

C

caise – абрикосы
 capricios – капризный
 castraveți – огурцы
 cașcaval – сыр
 căpșune – клубника
 ceapă – лук
 ceață – туман
 chiflă – булочка

chiuvetă – раковина
 cină – ужин
 cioară – ворона
 cioc – клюв
 ciocănitore – дятел
 ciocârlie – жаворонок
 (a) ciocni – ударять; чокаться
 ciorbă – суп
 cireșar – народное название
 месяца июнь

(a) ciripi – чирикать
 câmp – поле
 cocor – журавль
 colind – колядка
 colțunași – вареники
 combiner – комбайнер
 comod – удобный, удобно
 complicat – сложный
 confortabil – удобный,
 удобно, уютно

congelator – морозильник
 copt – спелый, зрелый
 covrig – бублик
 cratiță – кастрюля
 Crăciun – Рождество
 crenvurști – сосиски
 crocant – хрустящий
 (a) cunoaște – знать
 cuțit – нож

D

dalb – белый
 darnic – щедрый
 decembrie – декабрь
 dejun – завтрак
 devreme – рано
 dormitor – спальня
 dulap – шкаф
 dulce – сладкий
 duminică – воскресенье

F

farfurie – тарелка
 față – лицо
 (în) față – перед
 februarie – февраль
 (a) fierbe – варить, кипятить
 fiindcă – потому что
 flămând – голодный

florar – народное название
 месяца май

fotbalist – футболист
 fotoliu – кресло
 franzelă – батон
 frigider – холодильник
 friptură – жаркое
 furculiță – вилка

G

ger – мороз
 gerar – народное название
 месяца январь
 graur – скворец
 grâu – пшеница
 (a) gusta – пробовать (еду)
 gustar – народное название
 месяца август

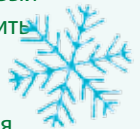

H

hocheist – хоккеист
 (a) hotărî – решать
 (a) hrăni – кормить

I

ianuarie – январь
 iarnă – зима
 (a) ierna – зимовать
 invidios – завистливый
 (a) invita – пригласить
 iulie – июль
 iunie – июнь
 (a se) ivi – появиться

Î

îmbățător – пьянящий
 (a se) îmbolnăvi – заболеть
 (a) îmbrăca – одеть
 (a) împărți – делить,
 разделить
 (a se) împlini – исполниться
 (a) împodobi – украсить
 înainte – вперед
 înapoi – назад
 (a) încălzi – греть
 (a se) încălzi – греться
 înnorat – облачный
 (a se) întoarce – вернуться,
 возвратиться

J

joi – четверг
 (a) juca – танцевать
 jumătate – половина
 jurist – юрист

L

lalea – тюльпан
 lăcrămioare – ландыши
 legume – овощи
 liliac – сирень; летучая мышь
 linguriță – ложечка
 livădar – садовник
 lângă – возле, у
 (a) lua – брать, взять
 luni – понедельник

M

mai – май
 martie – март
 marți – вторник
 mereu – всегда
 micul dejun – завтрак
 mie – мне
 miel – ягненок
 miercuri – среда
 miliard – миллиард
 milion – миллион
 mirositor – пахучий
 mândru – гордый, красивый
 multicolor – разноцветный
 munte – гора
 murdar – грязный
 mustos – сочный

N

necăjit – огорченный
 neclintit – неподвижный

O

oaspete – гость
 obosit – усталый, уставший
 octombrie – октябрь
 omidă – гусеница
 ordonat – опрятный
 ou – яйцо

P

pahar – стакан
 pană – перо
 parter – первый этаж
 pască – кулич

păr – волосы
 penaj – перья
 pere – груши
 pescar – рыбак
 pescuit – рыбалка
 piept – грудь
 (a se) pieptăna – расчесываться

pilaf – плов
 pițigoii – синица
 pârjoală – котлета
 plai – край

porumb – кукуруза
 porumbel – голубь
 poștaş – почтальон
 (a) practica – заниматься
 (a) prezenta – представить
 primăvară – весна
 privighetoare – соловей
 prânz – обед
 prună – слива
 pupăză – удод
 puternic – сильный

R

răcitură – холодец
 (a) recolta – собирать/
 убирать урожай
 recoltă – урожай
 (a) respecta – уважать
 rândunică – ласточка
 râu – река
 (a) roade – грызть
 robinet – кран
 roșu – красный
 rotund – круглый
 rugăciune – молитва
 rumen – румяный

S

salam – колбаса
 salon – гостиная
 sarmale – голубцы
 (a se) scula – встать
 (a) semăna – сеять
 septembrie – сентябрь
 sete – жажда
 sfințit – освященный
 sfârșit – конец
 la sfârșit – в конце
 silitor – старательный

(a) simboliza – сим-
 волизовать
 sâmbătă – суббота
 (a) sosi – прийти,
 приехать
 (în) spate – сзади
 spic – колос
 struguri – гроздь
 sub – под
 subțire – тонкий
 sufragerie – столовая
 sută – сто

Ș

șervețel – салфетка
 șofer – шофер

T

tartină – бутерброд
 tenismen – теннисист
 terci – каша
 tigaie – сковорода
 toamnă – осень
 toporăș – фиалка
 trandafir – роза
 translator – переводчик
 (a se) trezi – проснуться

U

(a) uda – поливать
 uneori – иногда
 usturoi – чеснок

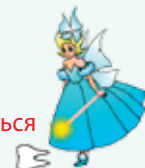

V

vacanță – каникулы
 vară – лето
 (a) vesti – известить
 vier – виноградарь
 vineri – пятница
 viorea – пролеска
 vis – сон
 vântuleț – ветерок
 vânzător – продавец
 vrabie – воробей

Z

zi – день
 zidar – каменщик
 (a) zâmbi – улыбаться
 zână – фея
 zvelt – стройный

Cuprins

COPILUL ÎN FAMILIE

Despre membrii familiei

• Cum sunt?	6
• Ocupațiile membrilor familiei	12
• Caleidoscopul profesiilor	19
Autoevaluare	24

Casă și mediu de viață

• Camere	25
• Mobilier	28
Autoevaluare	30

Cum să fim sănătoși?

• Părțile corpului	31
• Regimul zilei	36
• Igiena. Obiecte de igienă personală	41
• Produse sănătoase	46
• Meniu	51
Autoevaluare	54

Sărbători în familie

• Ziua de naștere	55
• Sfintele Paști	58
Miniproiect	61
Autoevaluare	62
Evaluare sumativă	63

COPILUL ȘI NATURA

Timpul și vremea

• Cât e ora?	66
• Zilele de lucru și cele de odihnă	69
Autoevaluare	76

Toamna

• Semnele toamnei	77
• Cum e vremea?	81
• Despre păsări	84
• Păsările călătoare	86
Autoevaluare	90
Evaluare sumativă	91

Iarna

• Sărbători de iarnă	92
• Jocuri de iarnă	98
Autoevaluare	103

Primăvara

• Obiceiuri de primăvară	104
• Flori de primăvară	107
Autoevaluare	113

Vara

• Semnele verii	114
• Proiecte de vacanță	116
Miniproiect	118
Autoevaluare	119
Evaluare sumativă	120

COPILUL ÎN SOCIETATE

Agenda săptămânii

• Orarul	122
• Rechizite. Unde se află?	125
• Timpul liber	130
Autoevaluare	134

Prieteni

• Interesele	135
• Ajutorul reciproc	138
Miniproiect	143
Autoevaluare	144
Evaluare sumativă	145

COPILUL ȘI PATRIA

Prin Republica Moldova

• Locuitorii republicii	148
• Bogățiile noastre	150
• Călătorii pentru voi, copii	152
Miniproiect	154
Autoevaluare	155
Evaluare sumativă	156